

Kako letujejo naši ljudje

Čas poletnih počitnic je tisti del leta, ki ga večina ljudi najtežeje pričakuje in si ponavadi od tega tudi veliko obeta. Pa so se dopusti v mnogočem spremenili. Časi največjega razvjeta delavskega ozroma sindikalnega turizma so minili in le redkokje delavci še lahko sicer skromneje, a precej ceneje letujejo preko svojega podjetja. Tudi na hrvščem morju ni nič več lepo, kot je včasih bilo. Nekaj zaradi strahu pred vojno, nekaj pa tudi zaradi do skrajnosti navitih cen in skromne ponudbe hrvščega turizma. Vse to je krivo, da bo marsikatera skromnejša družina ostala doma in si privoščila le kakšen dan počinka na bregu ene izmed čistejših domačih rek. Tisti, ki imajo več denarja in jih socialne spremembe niso prizadele, si lahko privoščijo počitnice v Španiji, Italiji, na Kanarskih otokih ali pa morda v Grčiji. Pravijo, da je tam bolj poceni kot pri nas. Že mogoče, vendar si že skoraj tipična slovenska družina - dva šolo-bvezna otroka, mati z zajamčenim osebnim dohodkom, oče brez službe, ki sem ter tja zaslubi kaj na črno - tega niti slučajno ne more privoščiti. Kje in kako so oziroma bodo letos letovali in kako so si to lahko privoščili, pa so naši bralci povedali v anketi.

DARINKA RADOŠ, poslovodkinja v trgovini Kmetijske zadruge Črnemelj na Cerovcu pri Semiču: "Letošnje poletje še nisem bila na dopustu. Poleg dela v prodajalni je bilo tudi precej dela na kmetiji in v vinogradu. Zdi se mi, da sem letošnje poletje še posebej veliko delala. Zato bi bil dopust že zelo dobrodošel. Razmišljamo, da bi šli na oddih v gore ali na morje, vendar le na slovensko obalo ali na Hrvaško, a v bližino slovenske meje."

MARIJA KRIŽAN, gospodinja iz Podzemlja: "Za gospodinjo je skozi vse leto doma dovolj dela in ni razlike med letnimi časi. Torej poletje preživjam tako kot ostali del leta. Razlika je samo v tem, da poleti preživim več časa z otrokom, ki imata naše počitnice in se jima tudi bolj posvetim. Precej smo se hodili letošnje poletje tudi kopat v toplo Kolpo, ki je v bližini. Za nekaj dni je bil vezan na Sovjetsko zvezo. Predstavljal je kar 60 odst. celotnega dohodka, potem pa se je v dveh letih kar dvakrat prepovolil, leta 1994 pa tega posla sploh ni bilo več."

DRUGI VZROK je bila izguba domačega in jugoslovenskega trga, ki je predstavljal 30 odst. V tako kratkem času jim z osnovnimi programi ni uspela nadomestiti velike izgube trgov. Samo program opreme je v

FRANC NOVAK, namestnik komandirja Policijske postaje Ribnica: "Z družino sem preživel 10 dni v Moravskih Toplicah in rečem lahko, da je bil to dopust, kakršnega si človek lahko le želi. Zadovoljen sem bil s cistočo in urejenostjo kampa in kopališča, z uslugami in cenami. V številnih gostilnah od Murske Sobote do Morave lahko ješ in piješ celo ceneje kot pri nas v Ribnici. Otroci so bili še posebno zadovoljni, ker je bil tobogan brezplačen."

JOSKO PINCOLIĆ, upokojenec iz Kostanjevice: "Vroči dni sem preživil doma ali pri zidanici, kjer se ukvarjam z vinogradom, žeo pa si hladiam z domačo kapljico. Za dopust pa sem si izbral kočo na Miklavžu na Gmajnici, kamor grem za nekaj dni z ženo in prijatelji. Na morje ne grem, ker je voda zame premrzla, pa tudi ne ustrezza mi ropot in gneča, ki je sicer značilna za našo obalo. Vsekakor imam raje bolj izleti in spreходi, posebno še tisti do gradu Kostel."

BREDA ROŽMAN dipl. inž. agronomije z Bizijskega: "Letošnji dopust sem preživel tako kot ponavadi; z družino sem šla za en teden na morje blizu Crikvenice. Na Hrvščem je sicer malo dražje kot pri nas, a bilo je v redu, saj ni bilo gneče, pa tudi voda je v primerjavi s slovensko obalo veliko bolj čista. Na morje gremo skoraj vsako leto, predvsem zaradi otrok. Vojnega vzdusja pa nismo občutili, saj je leta niže."

RENATA CESAR, kmetica iz Radeca nad Loko pri Židanih Mostu: "Primožila sem se na kmetijo, imam dva otroka in kot mlada družina si že vsaj pet let nismo mogli privoščiti odhoda ob morju ali kje druge. Na kmetiji je vedno delo. Moram reči, da me morje sploh ne všeče tako kot slovenske planine, čeravno sem doma v hribih. Morda bo kmalu priložnost vsaj za krajši izlet, obenem pa si najbolj želim, da bi šli na našo najvišjo goro, na Triglav."

TONE GLAVAN, mizar z Roženpelja: "Zamenjal sem delovno mesto, ne delam več v Trelesu, ampak v Grosupljem. Ko pridev popoldne domov, me vedno čaka kakšno delo, saj si pri mojih starejših z ženo urejava stanovanje. Z ženo, ki je zaposlena v Ljubljani, imava sinka. Če ne delam doma zase, grem kam kaj pomagat, da zaslužim še kakšen tolar. Z družino nismo bili na morju dve leti. Živeti je pač treba v okviru zmožnosti."

BOGDAN KASTELIC, vodja reklamne agencije Noua iz Novega mesta: "Zadnja leta se z družino odpravljamo na daljše potovanje po Evropi, in to ne po utrjenih turističnih poteh. Letos smo bili na Danskem, Švedskem in Norveškem. Prej si naredimo splošni načrt poti, tam pa si sproti poiščemo zanimivosti, naravne lepote, mirne predele. Doma pa poleti pravega dopusta ni, radi pa hodimo na izlete in pohode, zlasti po Podgorju, pa na Kolpo gremo tudi."

V Žužemberškem Keku morali na čakanje

Te dni 95 delavcev na čakanju, ostali pa na podaljšanem kolektivnem dopustu - Rezultati stavke - Zakaj je nujna racionalizacija in kakšni so načrti z osamosvojitvijo proizvodnih programov, o tem govori direktor Tone Konda

ZUŽEMBERK - Že dolgo je znano, da se je edina žužemberška tovarna Keko, bivša Iskra - kondenzatorji, ki je v "zlatih časih socializma" zaposlovala večino suhokranjskih delavcev, znašla v težavah. Pred kolektivnim dopustom je 95 delavcev dobilo odločbe, s katerimi so ostali na čakanju, v kratkem pa jih bodo dobili še nekateri. Zaradi pomanjkanja materiala je za en teden podaljšan tudi kolektivni dopust.

Direktor Keka inž. Tone Konda je povedal, da imajo glede na število zaposlenih premajhno proizvodnjo in previsoko ceno dela. Glavni vzrok težav pa je star nekaj več kot dve leti, ko je Keko izgubil večji del trga. Tovarna je bila takrat močno odvisna od programa opreme, ki je bil vezan na Sovjetsko zvezo. Predstavljal je kar 60 odst. celotnega dohodka, potem pa se je v dveh letih kar dvakrat prepovolil, leta 1994 pa tega posla sploh ni bilo več.

Drugi vzrok je bila izguba domačega in jugoslovenskega trga, ki je predstavljal 30 odst. V tako kratkem času jim z osnovnimi programi ni uspela nadomestiti velike izgube trgov. Samo program opreme je v

najboljših časih dajal 5 do 6 milijonov, domači trg pa 2 milijona doljarjev. Nadomestne trge so našli v zahodni Evropi, predvsem v Nemčiji, ki je bila najbolj odporna. Nekateri Kekovi programi so prisnali izgubo, zato so jih moral financirati iz drugih, do danes pa so prišli do programov, ki imajo za-

metke donosne tržnosti. Ti programi so: diskasti in večlojni kondenzatorji, ptc upori, program varistorja, za katerega so našli trg in naredili tržno zanimiv izdelek (prodaja se je povečala za dva do trikrat), program preseljen iz Nemčije, kjer se v zadnjem času kaže upad produkcije, in program opreme, ki je obremenjen z izgubo vsega trga. Uspešno so razvili tudi proizvodnjo smučarske opreme, vendar niso imeli sreče pri izbirov partnerja.

Odločitev o tem, ali dati delavce na čakanje, je bila težka. Ker se v tovarni zavedajo, da so delovna mesta zelo pomembna za Suhokranjino in Žužemberk, so se odločili za bolj socialen pristop. Rezultat pa so bili nizki osebni dohodki, njihovo zamujanje in socialni nemiri. "Trg ima pa svoje zakonitosti in povečati realizacijo vsaj na 70 odst. pravtne je zahtevalo veliko napora, pojavnjale so se tudi napake," pravi direktor Konda.

Primerjave z letom 1992 pokazujejo, da imajo nekateri programi danes že uspehe. Upajo, da jih bodo tudi kadrovski okrepliti, kar naj bi prineslo tudi nekaj delovnih mest. Njihove prednosti so dobro znanje, razvoj in sodelovanje s trgom. Zaradi majhnosti lahko nudijo kupcu boljši servis. To prednost so izkoristili, kar se je pokazalo v skoraj podvajajoči prodajni realizaciji v zadnjih dveh letih.

"Klub temu imajo delavci do tovarne visoke terjatve, zato so zdaj po dveh letih postali upravičeno nezadovoljni in jim je potrebno omogočiti to, kar jim po pogodbah pripada. Ko smo to primerjali z našimi programi in možnostmi, smo ugotovili, da je potrebna reorganizacija v delu, tudi zaradi tega, ker pravne selekcije delovne sile, ki se je zgodila v večini tovarn, tu ni bilo," je odločobe o čakanju pojasnil direktor Tone Konda. Zatrdiril je, da odločitev ne pomenijo trajnih presežkov.

Ni pa vse tako črno, saj bo v enega od programov Tehnološki sklad Slovenije vložil pol milijona mark.

SKRBIKI za svoje preživetje. Tako pa nihov cilj ohraniti 250 delovnih mest, možno pa je, da se bo njihovo število v naslednjih letih celo povečalo.

POLONA MRVA

Dolenjska banka je med desetimi bankami v Sloveniji

Njen delež 2,4 odstotka

NOVO MESTO - V Sloveniji deluje 33 bank. Njihov skupni potencial je konec marca letos značilno 1.311 milijard tolarjev. Dolenjska banka iz Novega mesta je po svojem bilančni vsoti uvrščena med prvih 10 bank v Sloveniji. Njen tržni delež, merjen z višino bilančne vsote v bilančni vsoti vseh bank, znaša konec letosnjega marca 2,4 odst.

Potencial Dolenjske banke letos povečuje nekoliko hitreje, potencial ostalih bank, zato se bomo povečuje njen tržni delež, kar so zadali tudi v svoji poslovni politiki. Dolenjska banka ima v struktuji potenciala relativno visok delež virnih sredstev, to je sredstev za dejavnosti, občanov in kapitala. Tržni delež, merjen z višino teh sredstev, predstavlja skoraj 3 odst. Zelo visok je delež sredstev občanov, saj znaša v Dolenjski banki kar 4 odst. vsi prihankov občanov v Sloveniji.

TA TEDEŇ SPET O RUDNIKU

KRŠKO - Konec avgusta poteka rok za oddajo programa o zapiranju rudnikov rjavega Premoga, katerega je v primeru Senova in dolžen Sava projekt iz Krškega, zaradi toga je bil v sredo ponovni sestanek komisije, ki jo je imenoval občinski svet za spremjanje problematike zapiranja, na katerem so razpravljali o delovnih osnutkih programov.

Celo z vilami proti Telekomu!

Protest krajanov Stične zoper namero Telekoma, da odpelje telefonski kabel - V občini Ivančna Gorica dvakrat manj telefonov kot v Sloveniji - Čaka tudi Ambrus

STIČNA - Nekaterim televizijskim gledalcem tretjega dnevnika TV Slovenija je približno minutka poročila iz Stične, kjer so "holivudarji" s kamerom posneli tudi z vilami oboržene krajanje, ki Telekomu niso dovolili izpred vaškega gasilskega doma odpeljati 70 ogromnih kolutov telefonskega kabla, delovala precej arhaično. Tistim, ki so se sami soočili s podobno stisko dolgoletnega čakanja na telefonski priključek, je navržena kost za glodanje sprožila žilico solidarnosti, odobravanja upora ali vsaj razumevanja do takšne akcije, medtem ko so nekateri ugledni krajanji iz teh krajev tudi nekaj zardevali zavoljo takšnega prikaza njihove naravi.

"Lani spomladi so prišli s PTT Ljubljana, ko še ni bilo Telekoma, in so nam rekli, da bodo do jeseni položili telefonski kabel, če bomo pobrali soglasja interesarjev za telefon oziroma lastnikov zemljišč, po katerih naj bi potekala trasa telefonskega omrežja. V krajevni skupnosti Stična smo zbrali 92 odstotkov teh soglasij in kolikor vem, je bil približno tak odziv tudi v Ivančni Gorici. Zaradi reorganizacije PTT Slovenije, in verjetno še bolj zavoljo pomanjkanja denarja, je prišlo do zamika rokov za izvedbo naše telefonije. Zato nas je toliko bolj razjezilo, ko smo zvedeli, da hoče Telekom odpeljati kolute telefonskega kabla, ki so bili dobro leto shranjeni pred našim gasilskim domom, v Grosuplje. Temu smo se

pri selitvi kabla izpred gasilskega doma v Stični, ampak so ga že zeli le varno shraniti. Tega jim pa krajanji niso verjeli, kajti upravičeno so se spraševali, kako to, da so bili zelo težki koluti s telefonskimi kabli varni v Stični vse doslej.

P. PERC

upravi, saj smo že tako močno započeli, da telefona ne morejo nititi vse številneški podjetniki in obrtniki, ki si pač pomagajo z mobitelom."

• **Zupan občine Ivančna Gorica Jernej Lampret** je pojasnil, da so maja letos iz Telekoma na občino doobili dopis o njegovih namerah, da bi prestavili kabel in da nameravajo širitev telefonskega omrežja začeti šele prihodnje leto. Seveda gre pri tem za velike denarje, saj naj bi celotna naložba veljala okrog 1,2 milijarde nemških mark, zato naj bi gradili omrežje postopno. Telefonske priključke že težko pričakujejo tudi v Ambrusu, Muljavi, Krki, Metnaju, Višnji Gori, Zagradcu, potrebnih je še 10 končnih avtomatskih telefonskih central in kup denarja. Da pa bi Telekom v letu 1996 resnično lahko nadaljeval širitev telefonije v občini Ivančna Gorica, so domačini za kable iz Stične našli varno lokacijo - na krompirišču v Ivančni Gorici.

razlagal predsednik sveta krajevne skupnosti Stična s 1087 prebivalci, Janez Vene.

Zadnja večja akcija za širitev telefonije je bila v teh krajih pred približno desetimi leti, predlani in lani pa so poštari priključili še zadnje telefone iz t.i. rezerve, ker so pač vse računali, da bo prepotrebna akcija širitev telefonskega omrežja stekla. S tem, da je občina Ivančna Gorica s 14 priključki na 100 prebivalcev, to je dvakrat manjša govorstva kot je slovensko povprečje, bolj na repu tovrstne razvitosti v Sloveniji, soglašajo tudi v vodstvu Telekoma. Ljubljani pa zanikajo, da bi imeli kakšne slabe namene

PRIHODNOST SLOVENIJE TUDI V LOVSKEM TURIZMU - Pretekli petek je seviški župan Jože Peterlin sprejel na kraški pogovor delegacijo naših in tujih lovcev. Posebna pozornost je veljala podjetju družbe Sanchez iz španskega mesta Cartagena, ki je že drugič v Sloveniji na obisk odvetovali. Sanchez, ki je v izvršnem komiteju ljudske stranke v lokalnem parlamentu, je bila navdušena nad lepotami narave v Sloveniji in je soglašala, da ima naša država ob tako ohranjeni naravi v primerni prostorji v srednjem svetu lepo prihodnost v lovskem, ribiškem in kmečkem turizmu. Španci so prišli v spremstvu nemškega poslovneža Michaela Luckejka, ki je Cartagena in seviška občina navezali tesnejše stike. (Foto: P. Perc)

Janez Vene

Veliko negodovanja - malo prijav

Kako je po novem s povračilom škode, ki jo na poljih povzroči divjad - Kmet se mora obrniti na pristojni organ upravne enote, ki je pristojna za lovstvo

KOČEVJE - Zaradi veliko gozda, ki pokriva kar 90 odst. celotne občine, je na Kočevskem zelo veliko divjadi. Kmetje se pritožujejo, da se na pašnikih pase divjad, ki jim povzroča veliko škode, vendar prij je malo.

"V letošnjem letu smo imeli le dva takšna primera. Tudi v prejšnjih letih, ko je bilo urejenje teh zadev Še v pristojnosti občinskih organov, smo imeli na leto povprečno le okoli 5 prijav škode, povzročene od divjadi. Ne vem, zakaj je tako, saj je takšnih, ki se nam po telefonu ali ustno pritožujejo zaradi škode, izredno veliko," pojasnjuje Milka Zupančič, ki je na kočevski upravni enoti pristojna za področje lovstva.

Potrebno je poudariti, da lovci niso dolžni izplačevati odškodnin za izpad pridelka zaradi škode, ki jo povzroča divjad, če so obdelovalne površine, ki se nahajajo sredi gozdnih kompelsov, neograjene. Kmetje pa imajo pa zakonu možnost zahtevati, da jim to storijo lovsko organizacije.

VINOGRADNIKI NA

KMETIJSKI SEJEM

SEVNICA - Društvo vinogradnikov Sevnica - Boštanj vabi v torek, 29. avgusta, svoje člane in ostale vinogradnike na ogled kmetijskega sejma v Gornji Radgoni. Prijave za del sejma ravnino na sejemske danovek na kmetijskih zbirajih v sevniki M - Kmečke zadruge, v Vinogradni Mercatorji in Janez Mlakar, Naselje heroja Maroka 24, vse do 23. avgusta oz. do 2. septembra v zasedbi avtobusa. V ceno (2.000 tolarjev) je prevoz, klimatiziranih avtobusov vključen, še vstopnina za sejem, posesek za degustacijo vina in vstopnina za prijetnem gostišču. Avtobus se pripelja v torek, 29. avgusta, ob 19.00 urah, izpred hotela Ajdovec, vrnili pa bo v večernih urah.

NOVOMEŠKE TRŽNICE

SEZONA KROMPIRJA SE JE ZAČELA - Pobiralci na krškem polju sta na običajno vprašanje, če je debel, odgovorili: "Tale je, tale pa ne." Sicer pa je te poljščine vsak dan več in tudi cena ji naglo pada. Napovedujejo dobro krompirjevo letino. (Foto: M. Vesel)

RAZSTAVA KASAČEV - V soboto se je na razstavi predstavilo okoli 20 kasačev iz območja Šentjerneja.

kmetijski nasveti

Koza lahko ustavi grmovje

Prines laži poveča užitek, je že pred stoletji zapisal modrec. Res, o neki stvari ali dogodku je običajno preveč "siva" in premalo spektakularna, da bi brez primes pritegnila bralcev, kaj šele. Zgrajen "čar" rumenega tiska, žal pa tudi nekač tem dejstvuje je zgrajen "čar" časopisnih sestavkov, ki jim je propagandni učinek vresico. To bi včasih lahko trdili tudi za spodbujanje reje koz, nekdaj dajali v nič in celo prepovedali, zdaj pa jih nekršično paže bolje, predvsem pa bolj pošteno do sebe in drugih, ostati tukaj, pri dejstvih. Najprej glede zdravilnih lastnosti kozjega mleka, kar pa znanstveno ni dokazano. Nesporočno je le to, da je mleko skoraj štirikrat hitreje prebavljivo od kravjega, ker vsebuje zelo drobne maščobne kapljice z nenasičenimi kislinsami. Ima tudi opazne baktericidne lastnosti, ki pa je tudi upoštevanja vredna.

Inž. M. LEGAN

kmetom škode nočejo povrniti, takšne spore rešuje sodišče. M. LESKOVŠEK-SVETE

TRAKTORISTI - (SAMO)MORILCI

Traktoristi - (samo)morilci? Kako mi sploh lahko pride kaj takšnega na misel? Poglejmo: zadnjih petnajst let je zaradi posledic nezgod pri vožnji in delu s traktorji vsako leto več mrtvih in poškodovanih. Za nesrečo je največkrat krv človek, ki je premalo usposobljen, nepreviden, premalo zbran in pazljiv, preveč utrujen in marsikdaj tudi preveč tvega - zlasti še, če se med vročo vpleteta še utrujenost in (ali) alkohol. V nezgode vpletene traktorji so v glavnem brez varnostnega loka, kabina pa ima le malokateri. Vse te nezgode se ne dogajajo daleč od nas: žrtve poznamo in vemo tudi za trpljenje tistih, ki so jih zapustili, da gmotne škode niti ne omenjam. (Dr. Dušan Repovič v Kmečkem glasu)

VIŠJA CENA ALI ODSTOP MINISTRA OSTERCA

MURSKA SOBOTA - Na seji sindikata Slovenske kmečke zveze so hudo grajali, po mnenju kmetov, neustrezne odkupne cene pšenice. Zahvali so popravek od sedanje izhodiščne cene 25,29 na 28,50 tolarja za kilogram. Če tega kmetijski minister dr. Osterca ne more izposlovati, naj odstopi. Kot zdravarsko so očenili pobudo Svobodnih sindikatov Slovenije o ločitvi delavskega in kmečkega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, češ da je to poziv k razrednemu boju med kmeti in delavci. Sindikati svoj predlog utemeljujejo s tem, da kmetje zdaj ne kažejo razumevanja za stisko delavcev in ne vračajo pomoči, ki so je že dolga leta sami deležni v obliku solidarnostnega prelivanja iz delavskega in kmečkega zavarovanja. Ta čas delavci pokrivajo več kot devet desetin stroškov za pokojnine in invalidnine kmečkih zavarancev.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemančič

Mlado rdeče vino

Obstajajo namensko izdelane kovinske cisterne, ki imajo na približno petini volumena spodaj rešetko, na katero se nasipuje grozje, pod rešetko pa se lahko kan dan prej ali tiki pred polnjenjem grozja natoči mošt v vrenju. Ogljikov dioksid, ki se sprošča iz mošta, je najbolj ravnen in grozje je v tem plinu.

Kaj se dogaja s tem celim grozjem? Izrove se medcelična fermentacija in v jagodnem soku se lahko nameri čez 10 ali 14 dni, dokler traja maceracija v atmosferi CO₂, od enega do dveh volumenskih odstotkov alkohola. Nastali alkohol ni cilj maceracije. Pomembnejše je, da se iz jagodne kožice premesti v jagodni sok velik del aromatičnih snovi, ki pomenijo novo kakovost vina, poleg svežine in mladostnega karakterja. Posoda mora biti na vrhu popolnoma zaprta, da se ne razredji ogljikov dioksid. Naj nas ne skrbti, če bo atmosfera brez kisika prekinila alkoholno vrente mošta, ki je v cisterni pod grozjem. Nalogata mošta je samo zagotavljanje dovolj velike količine CO₂, da tečejo procesi medceličnega vrentja in razgrajevanja jagodne kožice v grozdu. Premajhna količina CO₂ bi povzročila dostop zraka, kar je pogoj za cikanje grozja. Največ nesreč pri tej tehnologiji se je zgodilo začetnikom ravno zaradi cikanja. V dosedanjem opisu ni bilo niti rečeno o zvepljanju grozja. V idealnih pogojih, ko vse uspe po navodilih, žveplo do faze ne bi bilo potrebno. Toda z grozjem, posebno če je bilo poškodovano, smo vnesli tudi očitne bakterije. Zato je priporočljivo rahlo zakaditi posodo, preden začnemo vanjo stresati grozje. Zadostuje ena zveplenica na 2 hl volumena posode. Jesenske ohladitve so nevarne

za uspešen potek maceracije grozja v atmosferi CO₂, posebno, če se le ta opravlja z manjšo količino grozja. Veličine kleti imajo naprave, s katerimi lahko vzdržujejo potrebno temperaturo v posamezni posodi.

Zelo drag bi bil postopek 14-dnevnega maceriranja celotnega grozja. Da bi pocenili pravilo mladega vina, je v praksi približno 30 odst. grozja maceriranega v atmosferi CO₂, ostanih 70 odst. pa je iz redne trgovine. Torej 30 odst. vina je dovolj, da pride do izraza nova, drugačna kakovost. Pomembna je dobra organizacija jesenskih del. V naših razmerah bi recimo potrgali določeno količino portugalke (1.000 kg), jo po predpisih macerirali v CO₂. Po 14 dneh bo dosegla zrelost modra frankinja in približno 2.400 kg tega grozja je potrebne za kombinacijo s portugalko. Frankinja specijamo in zdržimo drozgo z drozgo portugalke, ki smo jo tudi pečljali. Dodamo dober kvasni nastavek in v kade nadaljujemo s klasično maceracijo in alkoholom vremjem s pomočjo kvasov.

Združena količina grozja se ne sme dolgo macerirati na tropu, da ne pride do oksidacije aromatičnih snovi. Vedeti moramo, da je mošt portugalke, ki je doživel maceracijo v CO₂, zelo občutljiv na zrak, oz. na oksidacijo. Premajhna količina CO₂ bi povzročila dostop zraka, kar je pogoj za cikanje grozja. Največ nesreč pri tej tehnologiji se je zgodilo začetnikom ravno zaradi cikanja. V dosedanjem opisu ni bilo niti rečeno o zvepljanju grozja. V idealnih pogojih, ko vse uspe po navodilih, žveplo do faze ne bi bilo potrebno. Toda z grozjem, posebno če je bilo poškodovano, smo vnesli tudi očitne bakterije. Zato je priporočljivo rahlo zakaditi posodo, preden začnemo vanjo stresati grozje. Zadostuje ena zveplenica na 2 hl volumena posode. Jesenske ohladitve so nevarne

(Nadaljevanje sledi)
dr. JULIJ NEMANČIČ

Razstava kasačev v Šentjerneju

Prikaz potomcev konj, ki jih šentjernejski rejci gojijo od druge svetovne vojne

ŠENTJERNEJ - Ob praznovanju 110-letnice konjeništva v Šentjerneju je Klub za konjeniški šport v soboto pripravil razstavo kasačev iz šentjernejskega območja, s katero so prikazali konje, ki jih tamkajšnji rejci gojijo od druge svetovne vojne dalje.

Takrat je bilo tu namreč le nekaj posameznih kobil kasačkega porekla, po vojni pa so pripeljali kasačkega zrebeča Assa di Brissola, s katerim so začeli bolj načrtno rejo. Ob visokem jubileju konjeništva so poskušali najti potomce, ki kažejo na rejsko zvestobo in se je ohranila kar nekaj generacij. Na razstavi je bilo okoli 20 konj, selekcijo pa je že dolga leta sami deležni v obliku solidarnostnega prelivanja iz delavskega in kmečkega zavarovanja. Ta čas delavci pokrivajo več kot devet desetin stroškov za pokojnine in invalidnine kmečkih zavarancev.

na terenu opravila komisija, ki so jo sestavljali Alfred Trenz, Janez Kovač, Jože Darovec in Jože Antonič.

"Konji tukajšnjih rodov so izraziti dolgorogasti, saj so zelo vzdrljivi, večjo hitrost pa dosegajo uvoženi konji. Naš interes je, da ohranimo domače konje, ki bi z načrtno rejo dosegli rezultate, ki bi prenesli konkurenco uvoženih konj. Danes je na šentjernejskem območju okoli 15 rejcev, včasih jih je bilo tudi trikrat

več, tudi konjev je bilo 3-krat toliko, so pa današnji konji športni, medtem ko so bili nekoč delavna sila," je ob razstavi povedal upokojeni veterinar Alfred Trenz, podpredsednik kluba. Na razstavi sta bila tudi dva plemenska zrebeča: Jersey Law, ki je ameriškega porekla, a iz francoske rejce, lastnika Marjanja Tramšča, njegov oskrbnik pa je Vojko Maletič iz Prapreč, in Dickersson, ki je prav tako ameriškega porekla, uvožen iz Švedske, njegov oskrbnik pa je Tone Zlobko iz Blatnika pri Semiču.

T. G.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotiček

Je boljša skrinja ali omara?

Zamrzovanje je eden izmed najbolj priljubljenih načinov konzerviranja živil, zato se večina družin odloči za nakup zamrzovalnika. Po delovanju sta omara in skrinja povsem podobna aparata, le po izvedbi se razlikujeta. Zamrzovalna omara ima vrata, v notranjosti pa so predali in police za zamrzovanje ter shranjevanje živil, kar omogoča tudi večjo preglednost shrankov. Zamrzovalna skrinja pa imajo pokrov, ki se odpira od zgoraj. Notranji prostor je prazen ali ima vgrajeno notranje ločilne stene, ki so ponavadi hladilne.

Zamrzljena živila shranjujemo v žičnatih košarah. Skrinje so samostojno stojecí aparati v primernem prostoru, omara pa so največkrat vključene med ostale kuhinjske elemente. Danes imajo novejši modeli omara in skrinj bojlo toplotno izolacijo, kar vpliva tudi na manjšo porabo električne energije. Tehnično izpopolnjene omare in skrinje imajo več možnosti regulacije, kot je gumb za izbiro temperature z nastavljivo za varčevanje z energijo, stikalno za normalno in nepretrgano delovanje, ki ga vklopimo pri vlaganju svežih živil, zvočni alarm ali svetlobni signal, ki se sproži pri nedovoljenem zvišanju temperature ali pri predolgo odprtih vrati ter notranji in zunanj termometer za nadzor temperature.

Prednost skrinje pred omaro je, da lahko izrabimo do 93 odst. prostornine in manjša je poraba električne energije. Slaba stran pa je, da zavzema več prostora, se težje čisti in jeno notranjost in manjša je preglednost nad skrinji. Prednost omare je možna vgraditev v kuhinjski element, kombinirana je lahko tudi s hladilnikom, preglednost po policah in omara je večja, zato je tudi čas odpiranja vrat krajši in čiščenje je enostavnejše kot pri skrinjah. Med slabosti omar pa prištevamo le 80-88 odst. izkorisceno notranjost.

ZADRUGA ODKUPUJE VRTNINE IN SADJE

SEVNICA - Tukajšnja M - Kmečka zadružna vabi v pridelovalce vrtnin in sadja, da prodajo preko zadruge zlasti zadostne količine solate, endivije, radiča, repe, krompirja, jabolle in hrusk. Kdo želi na ta način prodati svoje pridelke, naj o tem obvesti zadružno vsaj teden dni prej, predno bi želel pridelek oddati.

• Nič ni bolj žalostnega od zanemarjenega talenta in nič nevernejšega od talenta, ki služi sebičnim in še gršim ciljem. (Trivunac)

DEMONSTRACIJA SADILNEGA STROJA IN FREZE - Kmetijska svetovna služba iz Krškega je v sredo, 9. avgusta, pri Romanu Škrjanču v Kostanjevici (na sliki) in pri Tinetu Meniču v Malem Podlogu pripravila demonstracijo sadilnega stroja in freze italijanskega podjetja Hortus, ki ga pri nas zastopa podjetje Zeleni hit iz Ljubljane. Sadilnik lahko sadi tri ali štiri vrste hrastov, po zemljišču pa lahko istočasno polaga tudi cev za namakanje ali folijo. Dodatne informacije lahko dobite na kmetijski svetovni službi v Krškem. Ta v petek, 18. avgusta, ob 20. uri pripravlja tudi sestanek članov posavskega konjarskega društva o predstavitvi in prodaji konjskega mesa. (Foto: T. Gavzoda)

GUDALO - Glasbeniki, ki na letnih poletnih kulturnih predstavah "Pridi zvečer na grad" predstavljajo etno glasbo, dobitjo od predstavljajo v star ljudski instrument gudalo. Izdeluje jih domača obrtnica Vera Vardjan iz Velikega Nerajca. Zanimivo je opaziti, da je vodil obdarovancev. Na nekaj od njih so besede, ki povedejo, da imajo doma takšen instrument in tako zaigrali še skladbo z belokranjskim gudalom. Švedska pevka Kersi Stabi pa ni vedela, kako Verin izdelek sploh prime v ter zaprosila, če bi jo po naslednji načini igranja na to čudo. Vzročil je navodilom v slovenščini, ki je napisano instrumentu, si namebreč ni mogla pomagati.

LETALIŠČE - Metličani so na edinstvenem belokranjskem letališču izdelovali velik napis "Metlička", kar pri Crnomaljcih ni bilo dovoljeno z odobravanjem. Slednji napis je pravijo, da je letališče tudi novo, Metličani pa zatrjujejo, da je bilo dobro, ki so ga Crnomaljci prepisali za gradnjo letališča, kar je več od stroškov barve za izgradnjo. "Če želite napis "Crnomelj", morate tudi plačati," pravijo Metličani ter zlobno pristavijo, da letališča navadno imenujejo pomembnejših bližnjih krajih.

Semiške tropine

MATI ŽUPANJA - Kočevarji so na svojem nedavnem taboru na letališču čuli ženi semiške županke Janku Bukovec, če da izgleda premala za mater županja, da ženskam ni vladljivo gledati toda kaj bi Kočevarji šele videli, če bi videli matere županov, dali dveh belokranjskih občin.

Sprehod po Metliki

MIRO MATEKOVIČ IN BOVIS VIKTOROVSKI, člana Folklorne skupine Ivan Navratil, bosta v spominu obiskovalcem več pridružiti v Slovenskem parku Hamiltona v Kanadi. Med letnim bojem sta namebreč padla v jezero, kar je zbudilo smeh, pravijo, da je bil namebreč na jezeru, ki so ga izpraznili ponovno napolnili z vodo, ko je bila zgrajena.

METLIŠKE POLETNE KULTURNI PRIREDITVE so mednarodne, saj bo letos nastopilo na letnem dvorišču več kot sto tujcev iz Srbije, Kanade, Portugalske, Finske, Madžarske, Hrvaške in iz sedmih slovenskih držav. Med nastopom je zaudarja bolj, pri drugih manj, a so v začetku vaščani to nevesčnost držali zgolj zase.

Kmalu pa so prišli do zaključka, da zaudarja v vseh vodnjakih na okrog dvajsetih domačijah, kolikor jih stejejo Dole. Anton Jelenič se je odločil dati vodo v analizo na Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto, kjer so ugotovili, da je voda oporečna. Pozneje so dali v analizo vodo s štirih vodnjakov, vendar so bili za prebivalce Dol že rezultati prve analize dovolj velik razlog za preplah. "Ko smo videli, da je voda iz našega vodnjaka oporečna, smo

• Analiza (pitne) vode iz Dol, ki so jo naredili na Zavodu za zdravstveno varstvo Novo mesto, je pokazala, da - kot piše v fizičnem in kemijskem izvidu - vzorec pitne vode ne ustreza pravilniku o higieni neoporečnosti pitne vode. Voda namebreč nima čistega vonja, amoniak, nitriti in motnost pa so nad dovoljeno mejo.

Trebanjske iveri

Nedeljski proslavi ob 60-letnici PGD Občine so se gasilec, predsednik Gasilskega društva, Anton Strah pa predsednik jubilanta Stanislava. Navkljub temu, da je v svojem nagovoru spomnil, da je gasilska organizacija trebnarska, zato ne bo dovoljno postala drobiž v raznih igrah, je proti koncu prispeval, da je zasljal njegov "Kakšni tovariši - gospodje?" Ni znano, ali je možak komentarček zaradi ideo-nagibov ali se je pač preveč razpostavljal škodljivemu vplivu sonca skozi ozonsko vrsto mitanku nad Občinami.

COORDINACIJA? - Se bodo po trebnarskih počitnicah trebnarski občini, zlasti, kaj je za koga bolj zanesljivo. Zanimivo pa bo sprememba ali bodo vse politične stranke vrednjene, da bi se lažje uskladili na nekakšno neformalno konferenco, da bi se dogovorili na nekakšno pobudami, kot na celotnem svetu. Krščanski demokrati enkrat že nedvoumno odmenavajo svojega predstavnika takšno koordinacijo, češ imenovanje predstavnika na mesto usklajevanja občin in tudi zato je toliko lažje Majda Ivanova, ki jo je župan izgoljil za občinskega tajnika.

60 PGD OBČINE - Presenetljivo številni Občinari in krajanji drugih vasi, ki jih s svojo dejavnostjo pokriva Prostovoljno gasilsko društvo Občine, so v ročega nedeljskega popoldne zbrali pred gasilskim domom na Občinah, da bi obeležili 60 let PGD Občine. Predsednik občinskih gasilcev, Stane Gorec, je v krajšem kronološkem orisu omenil najbolj zaslужene za ustavitev in razvoj društva. Janez Majde, in zaradi bolezni žal odosten, Stane Andoljšek sta za 60 let zvestobe gasilstvu dobila posebni priznanji. Predsednik Gasilske zveze Trebnje, Tone Strah, je Gorcu (na sliki desno) osebno in za društvo izročil Še odlikovanje GZS 2. stopnje, trebanjski župan pa je izrazil ponos, da ima občina tako močno gasilsko organizacijo, ki v 27 društvenih vključuje kar okrog 1.800 ljudi. Ob tej priložnosti je dobrniški župnik Ivan Pavšner blagoslovil sliko sv. Florjana. (Foto: P. Perc)

IZ NAŠIH OBČIN

Pregledi Semičanov še v Črnomlju

Zahteva semiške SNS, naj bi v črnomaljski upravni enoti priznali semiškim kandidatom za vozniške izpite tudi zdravniška spričevala, izdana v Novem mestu, je v nasprotju z zakonom

ČRНОМЕЛJ - Občinska organizacija Slovenske nacionalne stranke Semič oz. njen član semiškega občinskega sveta Matija Skala je svetu predlagal, da organu za notranje zadeve upravne enote Črnomelj predloži zahtevanje. V njej predlaže, da pri prijavljivanju kandidatov za vozniški izpit kot tudi pri izdaji vozniških dovoljenj za občane iz semiške občine upošteva ne le zdravniška spričevala, izdana v zdravstvenem domu v Črnomlju, ampak tudi v zdravstvenem domu v Novem mestu.

Predlagatelj to spremembu utemeljuje s tem, da je zdravnična na medicini dela v črnomaljskem Zdravstvenem domu, ki je edina

• Sicer pa tudi zakon o varnosti cestnega prometa v 117. členu govori o tem, da se prizna zdravniška spričevala, izданa na območju, kjer ima kandidat stalno bivališče. To pa je za prebivalce semiške občine črnomaljski Zdravstveni dom. Res, da se pripravljajo spremembu tega zakona, ki pa glede izdaje zdravniških spričeval predvideva enako kot doslej.

pooblaščena za izdajanje zdravniških spričeval na območju nekdanje črnomaljske občine, poleti odsočna kar po ves mesec ali dva. Tako, kot zatrjuje, prihaja do zastojev za pridobitev vozniških dovoljenj. Po njegovi je nerazumno, da morajo kandidati po ves mesec

čakati na zdravniško spričevalo, da bi lahko opravili teste, na katere so že prijavili. Zato Matija Skala meni, da je od organa za notranje zadeve upravne enote Črnomelj smiseln zahtevati, da vsaj v času poletnih dopustov upošteva tudi zdravniška dovoljenja, izdana v Zdravstvenem domu Novo mesto.

Direktor zdravstvenega doma Anton Marentič je povedal, da je semiški občini že pojasnil, da zdravstveni dom ne more biti posrednik med upravno enoto in občino. Doda pa, da ima Zdravstveni dom v Črnomlju dobro opremljen oddelek za medicino dela in usposobljen kader. Zdravnička, ki pregleduje kandidate za vozniški izpit in jim tudi izdaja zdravniška spričevala, pa je po direktorjevih zagotovilih vedno v zdravstvenem domu, razen med letnim dopustom. Ker pa se že vnaprej ve, da je poletje čas dopus-

tov, Marentič svetuje ljudem, da gredo na pregled pred poletjem, saj zdravniško spričevalo velja eno leto. M. BEZEK-JAKŠE

ČRНОМАЛЈЧАНИ POČАСТИЛИ ПРАЗНИК

ČRНОМЕЛJ - 11. avgusta so Črnomaljčani praznovali svoj krajinski praznik. Počastili so ga s spominsko slovesnostjo pri spomeniku, ki stoji ob železniškem mostu v bližini Vranovičev. O dogodkih pred 54. leti, ko je bila akcija belokranjskih partizanov na železniško progno Semič - Metlika, je govoril predsednik črnomaljske borčevske organizacije Rade Vrličić. V kulturnem programu so sodelovali recitatorji in moški pevski zbor. Proslave so se udeležili tudi preživelih borcev NOB, ki so bili soorganizatorji prve partizanske oborožene akcije proti okupatorju v Beli krajini. J. D.

PEZDIRČEVA NOJA - Na Pezdirčeva noja, ki so ju poimenovali Zumbo in Zumba, se je predvsem močno navezel Marjan sin Marko. Čeprav so precej večji od njega, se ju ne boji, saj nista napadalna. Sta pa precej plašna, zlasti še, ko se jima približa človek, ki ga ne poznata. (Foto: M. B.-J.)

Delček Afrike sredi Črnomlja

Marjan Pezdirc redi črna noja Zumba in Zumbo

ČRНОМЕЛJ - Pred približno dvema letoma so se v Sloveniji mnogi odločili za revo nojev. Eni zato, ker je bilo tako pač moderno, drugi pa so mislili, da bodo z njimi dobro zaslužili. Večino prvih in drugih je navdušenje že minilo. Marjan Pezdirc iz Črnomlja ni sodil ne med prve ne med druge, zato pa se v ogradi ob hiši še vedno sprejaha noja, ki zbuta pozornost mimošoči.

Marjan se spominja, da so imeli pri hiši vedno veliko različnih domačih živali. Medtem ko se eden od Marjanovih bratov navdušuje nad konji, drugi nad psi, pa ima ostali perjad. Že leta redi kokoši, purane, goske, ko pa je obiskal farmo nojev na Gorenjskem, se je takoj navdušil za te afriške ptice. Za nakup pet mesecev starega sameca in samice je veljal celo posojilo. Naložba ga je veljala kar 9.000 DEM.

Pezdirčeva Zumbo in Zumba, kot so noja, ki spadata med črne afriške noje, poimenovali, sta bila prva tovrstna ptica v Beli krajini in sta še vedno edina v črnomaljskih občini. Julija sta imela drugi rojstni dan in sedaj, ko sta že tako rekoč odrasla, tehtata samec okrog 120 kg, samica pa 80 kg. Marjan

M. BEZEK-JAKŠE

Smrdljiva kapnica v vodnjakih

Po julijskem neurju s točo so v Dolah z grozo ugotovili, da voda iz njihovih vodnjakov smrdi - Analize potrdile oporečnost - Upajo, da bodo dočakali obljubljeni vodovod

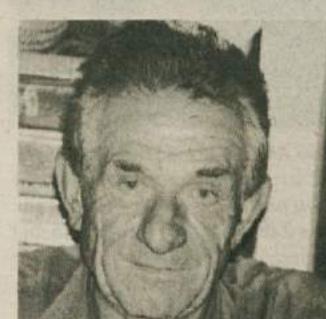
DOLE - Po neurju s točo, ki je v začetku julija divjalo po Dolah pod Gorenji in bližnji okolici, je začela voda v vodnjakih v tej vasi smrdeti. V Dolah namebreč še vedno nimajo vodovoda, ampak le kapnico iz vodnjakov. Pri enih je zaudarja bolj, pri drugih manj, a so v začetku vaščani to nevesčnost držali zgolj zase.

Kmalu pa so prišli do zaključka, da zaudarja v vseh vodnjakih na okrog dvajsetih domačijah, kolikor jih stejejo Dole. Anton Jelenič se je odločil dati vodo v analizo na Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto, kjer so ugotovili, da je voda oporečna. Pozneje so dali v analizo vodo s štirih vodnjakov, vendar so bili za prebivalce Dol že rezultati prve analize dovolj velik razlog za preplah. "Ko smo videli, da je voda iz našega vodnjaka oporečna, smo

• Analiza (pitne) vode iz Dol, ki so jo naredili na Zavodu za zdravstveno varstvo Novo mesto, je pokazala, da - kot piše v fizičnem in kemijskem izvidu - vzorec pitne vode ne ustreza pravilniku o higieni neoporečnosti pitne vode. Voda namebreč nima čistega vonja, amoniak, nitriti in motnost pa so nad dovoljeno mejo.

sprožili akcijo. Sel sem na metliški občino in na Civilno zaščito. Prijetno sem bil presenečen, ker so na

litvami so nam spet obljubili vodo iz vodovoda. Od vseh lastnikov parcel sem dobil dovoljenje za cesto do rezervoarja pri bližnji cerkvi Svetiči in za prekop po zemlji, pa z vodovodom zopet ni bilo nič," potravnica Jelenič, ki je pri vseh akcijah v vasi vedno med prvimi. "Pa bi moral skopati le slab kilometr jarka, po-

Anton Jelenič

ložiti cevi in zagniti. Voda bi tekla na prosti pad," pojasni in doda, da se je tolilikorat boril za vodovod v krajevni skupnosti in na občini, da ga je sram sploh še kaj spregovoriti o njem, saj so bile doslej vse njegove besede in tekanja zaston.

M. BEZEK-JAKŠE

JIMMY STANIĆ "NA GRADU"

ČRНОМЕЛJ - Za izlete, ki jih organizira društvo upokojencev, vladajo veliko zanimanje. Srečanja slovenskih upokojencev v Mariboru se je udeležilo več kot sto članov. Zanimiva sta bila izleta v Logarsko dolino in po Dolenjski, ki je bil združen s kopanjem v Čateških Toplicah. Udeležence so navdušile tudi lepote Kostanjevice in ostalih posavskih krajev. Naslednje potovanje bo po slovenski Koroški. J. D.

Rokavec postaja eden najmočnejših

Brane Rokavec bo v podjetju Rotrg, v nekdanjem Agrostroju v Šentrupertu zaposlil 40 delavcev - Zanimanje Nemcov za 13 milijonov mark vreden posel

ŠENTRUPERT - Bo pod streho obrata Agrostroja v Šentrupertu kmalu našlo kruh kar 40 delavcev? 37-letni Šentruperški podjetnik Brane Rokavec, ki ga številni ljubitelji motociklizma poznajo kot drznega tekmovalca cestno-hitrostnih dirk in desetkratnega absolutnega prvaka gorskega super moto slalomu na Veliko nagrade Mirne (prihodno nedeljo bo ta dirka že 12.!) pravi, da je to povsem realna številka. Že zdaj njegovo podjetje Rotrg zaposluje 25 delavcev, takoj pa bi zaposlilo še 10 litarjev in kovinarjev - konstrukcijskih ključavnica, a jih zaenkrat še ni uspel najti.

Rokavca sicer motijo gvorice, da nekateri Šentruperčani že spet zbirajo podpis za peticijo, da bi v bivšem Agrostroju prenehali z okolju nepriznano proizvodnjo, a pravi, da ga takšne akcije posameznikov ne bodo omajale v načrtih. Kajti, če se že ti i. naravovarstveniki tako dušebriščko postavljajo zoper proizvodnjo, ki daje kruh tolikim ljudem, pravi, da ima povsem mirno veste, če lahko deluje vsaj petkrat večja litar na Dobu.

Pod streho zgradbe Agrostroja, ki je Rokavec vzel v najem, so najpomembnejši izdelek litarne aluminijaste stole in mize. Precej dela ima podjetje Rotrg, v katerem teče proizvodnja še peti mesec, s konstrukcijami za Petrolivev črpalko oz. bencinske servise, če pa bo proizvodnja v litarvni enem letu v celoti stekla, bo Rokavec zadovoljen. Zaposlil je le 5 bivših Agrostrojevih delavcev, deseterico dobrih kovinarjev pa je našel v bivši krmeljski Metalni. Računa, da bo v Krmelu našel še nekaj dobrih delavcev.

"Z Nemci se že nekaj časa dogovarjam o tem, da bi oni vložili v moje podjetje milijon mark v tehnologijo in opremo za litačno litje. To bi bil lohn posel, mesečno naj bi vložili okrog 100 ton aluminija, posel pa bi bil vreden 13 milijonov mark letno," razlaga svoje načrte Brane Rokavec, ki je začel z obratovanljico Rokib za polnjenje kemičnih izdelkov in postaja eden najmočnejših trebanjskih podjetnikov. P. PERC

IZ NAŠIH OBČIN

Medved da ali ne?

Zelenovarstveniki in turistični delavci naj poenotijo stališče

KOČEVJE - Te dni je veliko pisano in govorjenje po radiu in televiziji o enem samem medvedu na Gorenjskem, ki da je pomoril nekaj ovac in ga je zato nujno potrebljeno odstraniti. V nasprotinom bo ta medved krije, da se bo na Gorenjskem število turistov občutno zmanjšalo, saj se bodo bali, da jih bo napadel.

Zdaj je torej povsem jasno, da je Kočevska turistično nerazvita prav po zaslugu medvedov, Gorenjska pa turistično razvita, ker nima medve-

MRTVA OVCA - L. H. iz območja Drage v občini Loški potok je 11. avgusta obvestila kočevske policiste, da je našla v ograjenu pašniku eno ovo raztrgano, dve pa hudo poškodovani. Za "zločin" je osumila medveda ali volka. Še dobro za divje živali, da Dragarci niso Gorenjci, saj bi sicer zahtevali pomor vseh medvedov, volkov in risov, ki gospodarijo tam okoli.

dov(!?). Gorenjske trditve pa niso v skladu z razlagami Zelenih in zagovornikov Kočevskega naravnega parka, ki trdijo, da bodo tuji turisti prihajali na Kočevsko predvsem zaradi neokrnjene (divje) narave, ohranjenih rastlin in živali, ki jih druge v Evropi ni več in med take živali sodi gotovo tudi medved.

Zagovorniki naravnih parkov naj torej poenotijo svoja stališča in potem enakopravno obravnavajo območje vse Slovenije. Prebivalcem Kočevske gotovo ne bo prav, če bodo zagovarjali "etično čiščenje" medvedov na primer na Gorenjskem, ne pa drugam.

J. PRIMC

SREČANJE NA GRMADI

RIBNICA - V nedeljo, 13. avgusta, je bilo na Grmadi tradicionalno srečanje turistov - prijateljev Grmade.

SE BODO KS ŠE ZADOLŽILE ZARADI CEST?

SEVNICA - Sevnški župan Jože Peternek je s sodelavci te dni obiskal vse krajevne skupnosti v občini. Na sestankih so se pogovarjali o vsakodnevnih zadevah. Dogovore s teh obiskov naj bi ustrezno vgradili v občinske odloke, o katerih bodo razpravljali občinski svetniki na septembrski seji. Po besedah župana Peterne na občini pripravljajo tudi predlog, da bi se krajevne skupnosti zadolžile, občina pa bi jim dala jamstvo. S tako pridobljenimi posojili naj bi krajevne skupnosti posodobile in asfaltirale najpomembnejše ceste. Krajevne skupnosti, ki se bodo odločile za tak kredit, pa se morajo zavestati, da v času vratjanja posojila ne bodo mogle hkrati izpeljati nobene večje naložbe.

Kostel: kipe nadarjenih otrok prerašča trava

Ponesrečena dobra zamisel

KOSTEL - Poročali smo o raziskovalni in ustvarjalni koloniji nadarjenih otrok iz domovine in zamejstva v Kostelu. Med drugim je v tej koloniji ustvarjala tudi skupina otroklikovnikov, seveda pod vodstvom akademskega kiparja. Ustvarili so okoli 20 res lepih del in obljudili, da jih bodo nekaj podarili tudi osnovni šoli v Vas-Fari.

Obrnilo pa se je vse tako, da so potem ta dela razpostavili ob poti na kostelski grad, kar je sicer lepa zamisel, a ima, žal, tudi več pomanjkljivosti. Tako je večino kipov prerastla trava, da nekaterih sploh ni videti oz. se jih vidi le del. Nekej kipov je tudi že poškodovanih.

Koristno bi bilo, da bi bilo ob tej poti (predvsem na začetku) opozorilo oz. obvestilo, da gre za stvaritev nadarjenih otrocih v otroški Forma vivi v Kostelu. Redno bi bilo treba pokositi tudi travo ob kipih, da bi jih obiskovalci sploh opazili. Še bolje pa bi bilo, če bi vsak kip stal na posebnem podstavku, saj bi bil tako bolj opazen in tudi možnosti poškodovanje bi bilo manj.

J. P.

ZA 70-LETNICO NOVO GASILSKO VOZILO V VASI-FARA - Prostovoljno gasilsko društvo Vas-Fara je 12. avgusta praznovalo 70-letnico ustanovitve. Ob tej priložnosti je bil svečani postroj gasilskih enot, zbrane je nagovoril najprej predsednik PGD Matija Zdravič, nato pa župan občine Kočevje Janko Weber. Predstavnik ministrstva za obrambo in direktor Uprave za zaščito in reševanje Republike Slovenije Bojan Ušeničnik je najprej spregovoril o pomembni vlogi, ki so jo odigrali gasilci med osvobajanjem Slovenije, nato pa še povedal, da je pred sprejemom meddržavnih sporazum s sosednjim državo Hrvaško o varstvu in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah. Nato je predal ključ novega gasilskega in intervencionskega vozila znamke Mercedes predsedniku PGD Vas-Fara Matiji Zdraviču. Novo vozilo je blagoslovil novomašnik Jože Rački, ki je tudi član PGD Vas-Fara. Zaslужnim posameznikom, pokroviteljem, darovalcem in enotam so podelili priznanja, v kulturnem programu pa so nastopili domači Pifarski muzikanti. Pred osrednjo svečanostjo je ekipa Gasilske zveze Kočevje prikazala orodje za razna reševanja in še način reševanja ljudi, ki so vkleščeni v vozilu ob prometni nesreči. (Foto: J. Primc)

Ceste delajo kot da so vajenci

Krajanom, ne le v sevnški občini, strokovnjaki dostikrat očitajo, da se nestrokovno lotevajo komunalnih opravil, predvsem pa posodobitve cest - Krajan viračajo očitke

SEVNICA - Letošnjo pomlad in del poletja so krajanji v večini krajevnih skupnostih marljivo sodelovali v raznih komunalnih akcijah, predvsem pa so že lani in celo poprej začeli zbirati denar za posodobitev številnih cest. Tako so asfaltirali cesto Slančji Vrh - Krsni Vrh in del ceste na Otavniku, odsek ceste v Loki, cesto Log - Orle ter cesto oziroma odsek Kal - Gračec in odsek do Kladja. Vsa zemeljska dela so končali na delu ceste Telče - Telčice.

V zaključni fazi sta obrambni zid in obrambni nasip za varovanje Dolnjega Boštanja in obrtni cone. Proti boštanjski žagi morajo delavci novomeškega Vodnogospodarskega podjetja zgraditi le še manjši del zidu, vsekakor pa sevnški ribiči ne bodo odstopili od zahtev, da ta poseg v okolje ne sme ogroziti t.i. Vrtoškove Jame, enega najpomembnejših drtišč podusti in drugih rib ob izlizu Mirne v Savo.

Razveseljivo je, da so končana vse dela na velikem plazu na cesti Orehovo - Breg, tako da je zavarovana pred grozčim plazom ne le dolgo komaj prevozna, zdaj pa asfaltirana in z varnostno ograjo opremljena cesta, marveč tudi ljudje, ki žive v tem predelu in številni potnik, ki potujejo z vlakom po

magistralni progi Zidan Most - Dobova. Investitor naložbe - Slovenske železnice so si naposled tudi oddahnile.

V Tržiču so v celoti odpravili posledice velikega udora podpornega zidu na pokopališču. Neprimereno večji zalogaj pa bo seveda posodobitev lokalne ceste Grašovica - Jablanica in cest v širši okolici Ledine. V obih primerih sevnška občina računa na demografski tolar. Ločani, kot vse kaže, žal letos še ne bodo povezani z Radečami po najbližji povezavi, po državni cesti, saj 31 milijonov tolarjev, kolikor je predvideno za to cesto v državnem proračunu, novomeškim cestarem ne zadošča za dokončanje ceste. Predsednik sve-

ta KS Luka Danijel Bevc, ki je zadnjici ob zasedanju sevnškega občinskega sveta v Loki dejal, da bi sevnškega župana Jožeta Peternela skoraj lahko imenovali za častnega krajana Loke, ker se je doslej toliko trudil za dokončanje te ceste, bo lahko še nekoliko počakal z resnim predlogom za to priznanje.

P. P.

PLINOVOD ŽE DO FLORJANSKE ULICE

SEVNICA - Omrežje mestnega plinovoda se v starem mestnem jedru nadaljuje proti Florjanski ulici. Za to naložbo je sevnška občina pridobila pri SKB banki investicijski kredit v višini 10 milijonov tolarjev in zanj tudi dala garancijo. Od iste banke je občina pridobila tudi posojilo v višini 6 milijonov tolarjev za kreditiranje posameznih gospodinjstev pri napeljavi plinovoda v stanovanjske hiše.

KOLIKO POLETIJ ŽE BODO GRADILI CESTO IMPOLJCA - ZAVRTEC? Gradnja te državne ceste se vleče kot jara kača. Izvajalci se na tej cesti (na posnetku), za katero je v državnem proračunu zagotovljenih 66 milijonov tolarjev, podobno kot na cesti Loka - Radeče srečujejo z zemeljskimi plazovi in udori, ti pa prinašajo drage spremembe projektov. Laiki se čudijo "strokovnjakom" in jih v jezi dolžijo, da danes zdajo, jutri pa isto rušijo, kot da bi hoteli ostati v prijetni senči gozdov ob Impoljskem grabnu še vsaj ducat poletij. Asfalta do Bučke pa tako zanesljivo ne bo v tem tisočletju. (Foto: P. P.)

Drobne iz Kočevja

RINŽA SLUZASTA MLAKUŽA - Kljub občasnemu deževju, vodostaj v Rinži nizek, za namesto pa se je voda spremenila v zelo sluz. Občina, ki je odvzela pristnosti krajevni skupnosti, bo morala poskrbeti tudi za lepši videz Rinže, še prej pa opraviti tudi analizo vode in tako ugotoviti, zakaj je letos to zgodilo. Je krivo cvetenje ali gnojenje?

RAZPRODAJ VELIKO, KER CEV MALO - Tudi v Kočevju je veliko trgovin naznani razprodaje. Vse leto je sezonskega in tudi drugega leta, vendar pa kupci navadili na povečane cene. Zdaj pa se skupno privzame, da je vse bolj raznovrstno.

LE ŠEST KIOSKOV - Občina Kočevje lahko postavlja le šest kioskov (praviloma tipa Piki Photo, Novo mesto) in sicer na krajinah Kolodvorske in Tomševske ceste (sadje, zelenjava), v Kidričevi ulici (časopisi, tobak), pri pokopališču (cvetje, sveče), pri občinski stavbi (časopisi, tobak, koleki), v Tuščem škem naselju (storitvena dejavnost) in v Mestnem logu, kjer bo nova osnovna šola (ni za prodajo alkoholnih pijač).

OBČAN SPRAŠUJE, MEDVED ODGOVARJA - Zakaj magistralna cesta na območju cestnega podjetja Novo mesto ni tako lepo zakrpana kot na območju ljubljanskega cestnega podjetja?

- Ker smo na jugu Slovenije in Evropi.

Ribniški zobotrebi

DOBRI GOSPODARJI - Zaradi o lokalni samoupravi je postavljeno v položaj, da se prisiljajo obnašati bolj gospodarno kot kdaj prej. Takšna bo tudi pogodbila, ki jo bo občina sklenila s podjetjem Russ za oddajo terminov v dvorih. Ideal centra za predvajanje filmov. Občina v nobenem primeru ne bo nič izgubila, lahko bo le pridobil.

DEŽURNI KRIVEC - V Ribnici je zelo razsirjeno prepirjanje. Če je kabelska televizija kriva za učne strele, R. kanal je tako postal "žurni krivec" za domačo vse živila, ki jo povzročijo strele v ribnici. Občini in s tem okvare vseh teleziskih in drugih aparativov, ki imajo kabelsko televizijo. Izvedejo, da je odgovornost za postavko oziroma posamezna občina, od katerih je podobno od obiska, občini omogoči pokritje vseh fiksnih stroškov v drževanja in obravnavanja dvorov. Če pa bo gledevalce več kot 125.000 občina že zaslužila, saj se bo v primeru najemnina podvojila.

DEŽURNI KRIVEC - V Ribnici je zelo razsirjeno prepirjanje.

- Če je kabelska televizija kriva za učne strele, R. kanal je tako postal "žurni krivec" za domačo vse živila, ki jo povzročijo strele v ribnici. Občini in s tem okvare vseh teleziskih in drugih aparativov, ki imajo kabelsko televizijo. Izvedejo, da je odgovornost za postavko oziroma posamezna občina, od katerih je podobno od obiska, občini omogoči pokritje vseh fiksnih stroškov v drževanja in obravnavanja dvorov. Če pa bo gledevalce več kot 125.000 občina že zaslužila, saj se bo v primeru najemnina podvojila.

NOVOSTI - V Ribnici je zelo razsirjeno prepirjanje.

OBČAN SPRAŠUJE, MEDVED ODGOVARJA - - Kaj je netaknost?

- Če te pri vhodu v Lontarje pozdravi napis: "Ribniška dobrodošela suhe robe", lončarsvo pa omenjeno.

Sevnški paberki

OTROCI Z ZGLED - Odrasli so lahko za zgled odraslim. Brez velikih besed in usklajevanj, kdo bo skrbel za čistočo bloka v Naselju heroja Maroka 14, kjer ima svoj sedež tudi sevnški rok, so se mudri letni otroci: sestriči 10-letna Ana in 7-letni brat Marko ter sestrica letna Urška lotili čistjenja stopnic, ogorje in oken. Vse lepo in prav, se ne bi prencakateri odrasli stvari valci le preveč zanahali na dežni planih mladih rok in bi se vsaj zahvalili, ili "mulcem", ker jim omoguči lecenjanje. Se bolje bi bilo, če bi občini rasli z zgledom vzgojno vplivali na lokalni televizi, oddaja obvezno občanom, da v času nevihte dovolj le, da izključijo svoje televizije iz kabelskega sistema, manjši morajo tudi iz električnega omrežja.

SPANSKA HVALNICA SE ZGLED - Kdor se letos še ni namakal v sevnškem bazenu, je zamudil v duvoje: ni se naplavala tak vodna površina, bifeju Zvonček Juršiča, kjer je vodna površina, parijo z ledom. Seveda je še vsej kričen teden priložnosti, Med tekajnimi prebivalci niso opazili svečin, prijateljem, ki so jih svarili pred odhodom v Slovenijo, da boli varni.

SEZONA KOPALCEV SE ZGLED - TEKA - Kdor se letos še ni namakal v sevnškem bazenu, je zamudil v duvoje: ni se naplavala tak vodna površina, bifeju Zvonček Juršiča, kjer je vodna površina, parijo z ledom. Seveda je še vsej kričen teden priložnosti, Med tekajnimi prebivalci niso opazili svečin, prijateljem, ki so jih svarili pred odhodom v Slovenijo, da boli varni.

DOLENJSKI LIST - Določen je tudi termin, ki bo rabi v miru odpaljiv svinčni termični krmal po 10. uru.

ŠT. 33 (2401), 17. avgusta 1995

Jakličeva dela postala navdih za Dobrepolje

Kdo je bil Fran Jaklič

DOBREPOLJE - Slovenski kraji so ponavadi ponosni na svoje rojake. Tudi Dobropolci svoj današnji navdih "črpajo" iz bogate zapisnine politika in pisatelja Franca Jakliča-Podgoričana (1868-1937). Zavzeto delo za vsakršni napredok in dobro rojakov v Dobrepolju in okolicu ga je potisnilo v politično delovanje. Pred 95-imi leti so ga izvolili za deželnega in sedem let pozneje še za državnega poslanca. Posebej vztajno si je prizadeval, da bi Dobropolje in Suha krajina dobili vodovod. Dosegel je, da sta graditev vodovoda sprejela v program dela dunajske vladi in kranjski deželni zbor, toda zamisel je propadla predvsem zaradi prve svetovne vojne. Vodovod so dobili Dobropolci šele leta 1976(!).

V Dobropolju danes na tega velikega človeka spominjajo tudi nekatere druge stavbe (zadržani in kulturni dom, sakralni objekti in drugo). Kot zavzet privrženec Šuštaršičeve politike je zagovarjal podonavski koncept rešitve jugoslovenskega vprašanja. Med liberalci si je nakopal hude sovražnike. Razčaran je zapustil Dobropolje, leta 1919 je prodal dom in posestvo, in se s številno družino preselil v Šentjanž na Dolenjsko.

V Jakličevi rokopisni zapuščini je poleg njegovih neobjavljenih spisov, ki so tako kot njegova objavljena dela, polna etnološko zanimivih sestavin, posebno dragoceno pisanje pričevanje o lastnem življenju in delu; spomini, ki jih je pisal na željo urednika njegovih izbranih spisov Janeza Logarja.

M. G.

NAŠE PRIJATELJICE MUCE - Na oddeku za mladino Študijske knjižnice Mirana Jarca Novo mesto tudi letosno poletne mesece skrbijo, da se otroci v mladini v času počitnic ne dolgočasijo. Ena od takih dejavnosti so likovne delavnice. Ves prejšnji teden so otroci lahko iz papirja in papirnate mase izdelovali muce. Obisk je bil velik v Nataša Kastelec, likovna pedagoginja v knjižnici, ki je delavnico tudi vodila, je povedala, da so otroci pokazali veliko ustvarjalnosti in veselja. Kolikor otrok je bilo, toliko različnih muc je nastalo v 5 delovnih dneh. Material je priskrbela knjižnica, za izvedbo delavnice pa se zahvaljujejo pokroviteljem: Papirusu, Novodomu, Alfagrafu, Mladinski knjigi, Novolesu, Maku in trgovini Frik. (Foto: L. Murn)

ZABAVA ZA GLASBENIKE IN OBČINSTVO - Člani švedske folk skupine Vasen (na fotografiji), ki so si nadeli ime po nadnaravnem, neskončno muzikalnem bitiju, pravijo, da mora biti igranje zabava ter dodajajo, da se mora tudi občinstvo zabavati. To jim je ob njihovem nastopu na Okarina etno festivalu v Metliki zagotovo uspelo. Z njimi je nastopila tudi milada nadarjena pevka Kersti Stabi. (Foto: M. B.-J.)

ske umetnosti", ansambel Vujičić z Madžarske pa je zmagal na tekmovanju madžarske televizije v kategoriji ljudske glasbe. Marta Sebestyén, pevka, ki je spremljala obo ansambla, velja za vrhunsko izvajalko ljudskih pesmi in eno vodilnih svetovnih folk pevk. Kakšnim glasbenim strokovnjakom je bilo moč prisluhniti v Metliki, pove tudi podatek, da je član švedske skupine Vasen, ki igra na tradicionalne švedske glosi s tipkami, postal v igranju na ta instrument leta 1990 prvi svetovni prvak v zgodovini. Že prej si je, tako kot tudi član te skupine, igra na violi, prislužil naziv švedskega mojstra glasbe. Finska skupina Folkkarit je bila, četudi vseh pet članov skupaj šteje komaj dobrih sto let, letos proglašena za folk skupino leta na Finskem. Ljubitelji etno glasbe pa zagotovo niso zadnjici slišali za nadarjeno 18-letno švedsko pevko Kersti Stabi, ki se je skupini Vasen pridružila posebej za nastope v Sloveniji.

M. BEZEK-JAKŠE

Ureditev semiške muzejske stavbe

Najprej bodo uredili notranjost, kjer bo galerija, počna dvorana in muzej

SEMIČ - V Semiču so se odločili, da bodo k obnovi stavbe, v kateri je muzej, ter k ureditvi muzejske zbirke prispolili celovito. Tako bodo v pritličju stavbe uredili galerijski prostor in poročno dvorano, ki bo opremljena z zgodovinskimi pohištvo in zgodovinskimi predmeti semiških društev. Muzejsko zbirko bodo strinili v prvem nadstropju, za preureditve pa je zadolžen Belokranjski muzej iz Metlike. Muzej je prav tako zadolžen, da v kletnih prostorih stavbe uredi vinogradniško zbirko, kakor je bila nekdaj.

Notranja preureditev ne bo predstavljala večjih stroškov, več denarja pa bo potrebno za zunanjost obnove stavbe. Zarato bo semiška občina poiskala najugodnejšega ponudnika za zunanjost obnove, v prihodnjem letu pa bo občina kandidirala pri ministrstvu za kulturo za denar, ki je potreben za obnovo.

Nemški gostje priredili izjemno glasbeni dogodek

V kočevski cerkvi

KOČEVJE - V torek, 8. avgusta, sta v Župnijski cerkvi v Kočevju nastopili dve zvrstni glasbeni skupini, vokalno-instrumentalni ansambel Sarband iz Bremna in mladinski zbor iz Osnabrücka.

Glasbeniki so predstavili transkripcijo madrigalov iz "Rdeče knjige" (Libre Vermell), kodeksa iz poznega 14. stoletja. Omenjeni rokopis je najpomembnejši pisani vir glasbene ustvarjalnosti tistega časa v benediktinskom samostanu Santa Maria de Montserrat v Kataloniji, v njem pa je zaznati ociten vpliv takratnih popularnih španskih napevov.

Ansambel za staro glasbo Sarband, njegov glasbeni direktor je Vladimir Ivanoff, sestavlja šest izvrstnih in mnogostranskih glasbenikov, ki v večini obvladajo po več avtentičnih instrumentih, vsi pa so tudi izjemni vokalisti. Pri zahtevnih izvedbah srednjeveških romarskih napevov iz omenjene španske zbirke sta blesteli obe pevki - Fádia El-Hage in se posebno s svojim znanim glasom Belinda Sykes. Zarokreno zvočno, pa tudi scenično podobno, je ansambel Sarband po magal poustvariti mladinski zbor iz Osnabrücka. Sestavljajo ga dekle in fantje v starosti sedemnajst do dvajset let, njihov umetniški vodja pa je Johannes Rahe. Mladi pesniki s svojimi čistimi, izolanimi, neizumetničenimi glasovi podpirajo in dopolnjevali temperamente zavdijljivo dodelane izvedbe zavetnega programa.

Stevilni poslušalci, ki bivjih z malec reklame bilo še več, so bili navdušeni. Za dolg aplavz so se umetniki zahvalili s ponovitvijo učinkovitega instrumentalno-vokalnega odstavka.

JANJA GALIČ

KARAOKE V RIBNICI

RIBNICA - V nedeljo, 3. septembra, ko bo v Ribnici potekal že 20. tradicionalni sejem suhe robe, bodo na Marofu (za trgovino Ambrožič) Karaoke z Dejo Mušič. Vsi, ki želijo nastopiti, se lahko prijavijo na telefon 061 866 - 588 ali v bistruju Lucija v Ribnici, tel. 061 861 - 447. Po končanih karaokah bo zabava z ansamblom Avia band.

RAZLOGI ZA LJUBEZEN SO - Na televadnico brežiške gimnazije je nekdo z veliko ljubeznijo napisal posvetilo učiteljem, a očitno je tako dobroščen odnos do njih upravičen, če le lahko sklepamo po rezultatu mature, ki jo je delalo 154 srednješolcev, ki so jo opravili kar 93-odstotni 100-odstotni pa so bili kar pri nekaj predmetih. (Foto: T. G.)

vsak četrtek DOLENJSKI LIST

Našli ostanke tisočletja stare hiše

V parku gradaškega gradu so končali arheološka izkopavanja, ki so bila tokrat že tretje leto zapovrstje, vodil pa jih je dr. Phil Mason - Prihodnje leto še v grajskem vrtu

GRADAC - Minuli teden so v zanimivem grajskem parku v Gradcu v Beli krajini zaključili z arheološkimi izkopavanji, ki so trajala poldrugi mesec. Slo je za nadaljevanje izkopavanj iz preteklih dveh let, vendar pa so letosna izkopavanja trajala najdlje. Strokovno jih je vodil arheolog dr. Phil Mason.

Letos so v gradaškem grajskem parku izkopali dve sondi, veliki 10x5 metrov. Iz eneolitske dobe, torej 3.000 let pred našim štetjem, so našli ostanke lesene hiše in jame za odpadke. V eni od jam je bilo veliko žgane gline, iz katere je bila verjetno nekdaj zgrajena stena hiše. Sicer pa so našli tudi veliko keramike, žrnlike za mlejte žita in brusne kamne za ribanje žita. Letos so našli še dve večji jami iz neolitske faze, torej iz obdobja 3.500 let pred našim štetjem in jame za lesene kole stojke.

"Ko smo primerjali risbe, narejene ob izkopavanjih v vseh treh letih, smo lahko sklepal, da gre za hišo pravokotnega tlorisa, čeprav nimamo celotnega tlorisa. Glavni podporni elementi so bili leseni koli, zanimivo pa je, da nismo nikjer našli delov, da so leseni deli hiše zgnili. Očitno so bili namerno odstranjeni. Prav tako nismo našli ostankov ognjišča," pove dr. Mason.

Zanimivo je, da so tako hiše iz neolitske kot iz eneolitske dobe stale približno na istem mestu. Vendar pa je bil današnji grajski park v starejši dobi bolj gosto naseljen, medtem ko je pri izkopavanjih iz mlajšega obdobia moč opaziti močno erozijo. Naselitev v mlajši dobi je bila tudi kratkotrajnejša. Ugotovili so tudi,

da vsaj v tistem delu, kjer so bila arheološka izkopavanja, po eneolitiku ni bilo več naselitve.

Za letos so v grajskem parku torej zaključili z arheološkimi izkopava-

nji, dr. Phil Mason pa upa, da bodo prihodnje leto nadaljevali v grajskem vrtu. Ugotoviti namreč želijo, ali je ostalo v zemlji še kaj ohranjenega iz obdobja eneolitske dobe pa do takrat, ko je bil pozidan grajski grad. Hkrati pa bodo določili tudi prvotno ureditev grajskega vrtu.

M. BEZEK-JAKŠE

POMOČ ARHEOLOGU - Arheolog dr. Phil Mason je v poldrugem mesecu izkopavanj v parku gradaškega gradu raziskal dve sondi. Pri izkopavanjih so mu izdatno

pomagali delavci, ki so sicer zapolnili preko komunalnih javnih del in ki so poleg izkopavanj urejali tudi grajski park. (Foto: M. B.-J.)

V Budimpešti "50 let glasbene mladine sveta"

V slovenski delegaciji tudi Silvester Mihelčič

Tri leta so minila od sprejetja Glasbene mladine Slovenije v svetovno družino glasbenih mladih (FIJM). To je bilo v Barceloni leta 1992. Glasbena mladina Slovenije je postala polnopravna članica potem, ko je pravna komisija FIJM ugotovila, da je gibanje glasbenih mladih v Sloveniji enakovredno gibanju GM v drugih državah v vseh kontinentih sveta in da v svojem statutu dokazuje, da imajo vsi mladi pravico do glasbene umetnosti ne ozirajoč se na versko, raso in politično pripadnost njih ali njihovih staršev.

V naslednjih letih so bile generalne skupščine Glasbene mladine sveta v Ekvadorju in na Norveškem, letos pa je od 15. do 20. avgusta v Budimpešti, kjer je še posebej srečan, 50. generalni skupščino FIJM. V Budimpešti je odpotovala pet članska delegacija Glasbene mladine Slovenije, v kateri so njen predsednik Nenad First in člani raznih odborov FIJM: Kaja Šivic, Roman Ravnič, Drago Kunc in Silvester Mihelčič, ki je leta 1992 vodil delegacijo Glasbene mladine Slovenije v Barceloni ob sprejetju Slovenije v FIJM. S. M.

Prijeten kulturni program je prispeval tudi orkester Adoramus, pod vodstvom brata Marjana Cvitka. (Foto: L. Murn)

Razstava ob Klarinem letu

V galeriji Franciškanskega samostana do 10. septembra na ogled slikarske upodobitve sv. Klare

NOVO MESTO - Ob 800. obletnici rojstva sv. Klare Asiške je duhovni center Sv. Benedikta lani v prekmurskih Kančevcih organiziral slikarsko kolonijo. Od 9. do 11. septembra 1994 je na njej sodelovalo 7 slikarjev in fotograf, ki so vsak na svoj način upodobili osebnost sv. Klare. Zbrani umeščni so nastala dela podarili prihodnjim rodom, z njimi pa so že razstavljali v Nazarjah, Trstu in Gorici.

V četrtek, 10. septembra zvezcer, je bila v cerkvi Franciškanskega samostana svečana otvoritev razstave Slikarska kolonija ob Klarinem letu (1193/1194 - 1994) Kančevci 1994. Pri mašni slovesnosti je v pridigi o sv. Klari spregovoril dr. P. Viktor Papež, profesor in dekan na Pravni fakulteti v Rimu. Sv. Klara se je rodila v Siziju, leta 1194, v času nenehnih bojev med italijanskimi mestni in grofijami. Z 18. leti je pobegnila od doma, kajti spozna-

Trije večeri odlične etno glasbe

Na dvorišču metliškega gradu se je v okviru 5. Okarina etno festivala v treh dneh zvrstilo šest etno ansamblov - Vrhunski glasbeniki navdušili številne obiskovalce

METLIKA - Tri večere zapovrstjo so minuli konec tedna ljudski godci in pevci privabljeni na dvorišče metliškega gradu ljubitelje tovorne glasbe. 28 glasbenikov iz petih evropskih držav je namreč v okviru 5. Okarina etno festivala, ki je od 8. do 14. avgusta gostoval v sedmih slovenskih krajih, razveseljeval v Metliki mlado in staro v okviru poletnih kulturnih prireditve "Pridi zvečer na grad".

Okarina etno festival, ki je bil južno od Ljubljane le v Metliki, si je v treh večerih ogledalo okrog 500 obiskovalcev iz Bele krajine in Dolenjske. Glasbeniki in njihovo glasbo so sprejeli z navdušenjem, pa naj je šlo za veselo ali žalostno, otočno ali poskočno glasbo. V njej se je kazal tudi temperament naroda, ki so ga predstavljali glasbeniki. Predvsem pa velja, da je bila glasba kakovostna, saj ima večina nastopajočih visoko glasbeno izobrazbo, mnogi med njimi so priznani glasbeni pedagogi in izkušeni glasbeniki. Proučevanje in ohranjanje starega ljudskega izročila zanje ni zgolj hobi ali morda službena obvezna, temveč malodane strast. So torej

glasbeni zanesenjaki, ki s srcem in dušo živijo z in za glasbo, ki je navduševala njihove prednike.

Festival je bil tudi poučen, saj so obiskovalci poznali veliko manj znanih ljudskih instrumentov ali takšnih, ki so že zašli v pozabo, pa so jih glasbeniki zopet "obudili v igranje". Takšna je na primer lajna portugalska skupina Realejo. Po zaslugu španske skupine La Musgana so na novo zaživelje mnoge od starih viš. Kakovost skupin pa ne potrije zoglj navdušujoče-ploskanje poslušalcev, temveč tudi različna priznanja. Tako si je madžarski ansambel Okros za svoje dosežke pridobil naslov "Mladi mojstri ljud-

UKRADEL AVTORADIOKATOFONE - Neznanec je med 24. in 7. avgustom v trgovini Elvod Newcom mestu s police poleg prodaja pulta vzel in si prilatal tri avtoradiokatofone, znamke Blaupunkt, woodwood in Aiwa. S tem dejanjem je neznani trgovina S. S. iz Črmošnjic pri oskodoval za 126.000 tolarjev.

REBLIZU ROBA CESTE SEVNICA - 12. avgusta ob 4.30 zljetna P. P. iz Boštanjha vozila po magistralni cesti iz Krškega do Boštanjha. Izven naselja Radovca je blizu roba ceste, zavala je na neutrjeno, s peskom postajališče in vozila po 25 metrov. Nato je zapeljala travni nasip, kjer je trčila v vodno ogajo. Vozilo se je prevrnito in združelo po nasipu meter in pol dolgo. 20-letni B. Z. iz Zabukovca, ki je sedel na zadnji sedežu, se je hudo poškodoval, na sedežu pa je dobila nekaj odgrin.

ZAVIL NA ČRNI PRIKLJUČEK CESTE

POLJANE - 12. avgusta ob 11. uri se je na magistralni cesti pri Poljanah zgodila prometna nesreča zaradi vožnje po lev strani vozišča oziroma krijevanja na levo čez vozišče na sami priključek lokalne ceste za Mirno Peč voznika avtomobila A. iz Novega mesta v trenutku, ko je iz nasprotni smeri pravilno pripeljal voznik osebega avtomobila G. L. iz Novega mesta. Pri trčenju sta se oba voznika hudo poškodovala in zdravljiva v novomeški bolnišnici.

STARŠA STA PRETEPLA SINA

SENTJERNEJ - V ponedeljek, 7. avgusta je ob 18.45 priskočil v Sentjerneju do družinskega prepira med M. A. ter njegovo materjo M. M. in očeta M. A. Med preprirom je tista po glavi v večjim kolom udaril oče, potem pa pa je s topom delom sekire po glavi udarila še mati. Sin je bil na temenu glave dobil ravnost v velikosti 5 cm. Odpeljal so ga v novomeško bolnišnico, od tam pa je bil po nudeni zdravljiva na podana kazenska.

po dolenjski deželi

Žeja je huda reč, zdravljiva je opozarjajo, da je takrat, ko smo žejalo, že prepoznamo. Ne vedimo na to, kako hudo žejemo. Neznanec v noči na 13. avgusta je očitno, da je imel s tem gromom v preteklosti slabe skrivnosti, saj je vlomlil kar v romsko skrinijo pred benzinom, kar sami napeljajo električno energijo, kabli pa so potegnjeni tudi nad cesto Novo mesto - Mirna Peč in resno ogrožajo varnost v prometu in varnost ljudi.

Kot je povedal dr. Dušan Harlander iz Zavoda za zdravstveno

* Romskemu življenju bo potrebno dati več poudarka, kar se je pokazalo že pri izbruhu ošpica, saj z izoliranim življenjem ne ogrožajo le sebe, pač pa tudi ostale ljudi. Vendar bodo vsaka prizadevanja brezuspšena, dokler ne vsa spoznal, da mora za zdravje najprej poskrbeti sam. Z osveščanjem bi torej moral začeti že pri najmlajših, za kar pa bo verjetno, kot je dejala Marija Padovan, potrebno žrtvovati eno generacijo. Že v septembri ali oktobru bodo v romskem naselju Žabjak opravili cepljenje psov, na sestanku pa so še sklenili, da bodo v vsaki od ustanov namenili romski problematiki posebno pozornost, z začetim delom nadaljevanju in ugotovitvah ter sklepih poročali na naslednjem skupnem sestanku, ki bo jen.

Gasilci na Gori bogatejši

Prevzem drugega vozila in motorne brizgalne

GORA PRI KRŠKEM - Za gasilce GD Gora je bila sobota, 19. avgusta, pomemben dan, saj so prevezli in blagoslovili vozilo ter motorno brizgalno. Stara brizgalna je omogočala le 250 litrov pretoka na minuto, nova pa je kar štirikrat močnejša, kar je izrednega pomena, saj vodo za gašenje dobivajo še iz vodnjakov. Slovesne predaje so se udeležili tudi župan občine Krško Dani Siter, člani GD iz Koroške, ki se želijo pobratiti z eno od drušev v občini, člani gasilske zveze Krško in gasilske društva Krško, za popravitev krajevnega srečanja pa so poskrbeli Zasavski fantje.

Gasilsko društvo Gora je bilo ustavljeno leta 1957 kot desetina gasilskega društva Krško, takrat so dobili od krškega GD staro ročno brizgalno, ki je muzejski eksponat.

T. G.

PREVZEM DRUGEGA VOZILA IN BRIZGALNE - Gasilsko društvo Gora je od sobote, 12. avgusta, bogatejše za drugo vozilo in motorno brizgalno. (Foto: T. G.)

OTROK STEKEL ČEZ CESTO

SKOPICE - 9-letni S. D. je 9. avgusta ob 19.30 stopil iz avta, ki ga je vozil njegov oče, in želel prečakati cesto. Vendar se ni prepričal, ali lahko je varno storiti. Stopil je na sredino ceste, v tistem trenutku pa je pravilno iza ustavljenega vozila pripeljal voznik avtomobila, ki je otroka opazil po levih nogah. Otroka je odbilo, padel je pred očetov avto.

NA NASPROTNI PAS

KRŠKO - 9. avgusta ob 16.15 je 69-letni Z. F. iz Dolenje vasi vozil avto iz Krškega proti Brežicam. V Dolenji vasi je zapeljal preko sredinske črte na nasprotni pas, po katerej je v tistem trenutku pravilno pripeljal voznica I. M. iz Krškega, ki se je sicer poskušala umakniti v desno, vendar sta vozili prej celno trčili. Z. F. se je hudo poškodoval, prav tako voznica I. M. in njena sestrica Š. I.

SLOVESNO V DOLENJI STRAŽI - V nedeljo je Gasilsko društvo Dolenja Straža pripravilo slovesnost, na kateri so predali novo gasilsko vozilo v uporabo. Otvorili prizidek h gasilskemu domu in sliko sv. Florjana. Ob tem se je predsednik GD Alojzij Knafel spomnil začetkov tukajnega gasilstva. Povedal je, da danes v uporabo predajajo že tretji gasilski kombi. Delegat občinske gasilske zveze Metod Krvina je v nadaljevanju podelil občinska priznanja. Darko Erjavec ml. in Ivan Jaklič sta prejela priznanje druge stopnje, Ivan Kocjan in Alojzij Turk pa prve. K pridobitvam straških gasilcev so največ prispevali: mizarstvo Vidmar, podjetje Srobotnik, gradbeno podjetje TMS in trgovina PCK. Na prireditvi je spregovoril tudi župan Franci Koncilia, ki je pohvalil zagnanost gasilskega društva in jim obljudil podporo ter pomoč pri nadaljnji načrtih. (P. Mrvar)

Most na Primostku buri prevoznike

V Beli krajini narašča nezadovoljstvo zaradi omejitve prometa na mostu na Primostku

PRIMOSTEK - Metliški župan Branko Matkovič je dobil konec maja z ministrstva za promet in zvezne vedenost odločbo, v kateri je rečeno, da zaradi poškodb na mostu na Primostku omejujejo nosilnost za 5 ton skupne teže. Začasna omejitev prometa velja od 15. junija do odprave poškodb, kdaj bo to, pa ni navedeno. Direkcija za ceste je ministrstvu predlagala takšen ukrep "zaradi poškodb na mostu in v izogib morebitnih porušitv objekta, lahko pa se zgodi, da se bo omejitev še povečala".

Odločitev, da smejo voziti po mostu nad Lahinjom na Primostku le vozila, katerih skupna teža ne presegata pet ton, je pri mnogih prevoznikih, predvsem pa pri naročnikih prevozov, naletela na veliko negodovanje, ki vedno bolj narašča. Zaradi te zapore oz. omejitev na regionalni cesti R 335 tovornjaki namreč ne morejo več nemoteno potovati po Beli krajini. Uradni obraz za vozila nad dovoljeno težo, ki želijo na primer iz Metlike v Črnomelj ali naročne, je namreč skozi Novo mesto v Dolenske Toplice.

Tako se pot, ki bi bila sicer dolga le nekaj kilometrov, kar nekajkrat podaljša. Ker si jo želijo prevozniki

vsaj nekoliko skrajšati, vozijo iz Metlike v Črnomelj in v obratno smer skozi Krivoglavice, Dobravice in Geršiče ali skozi Črešnjevec, Semič, Gradac. Ker pa gre za lokale in celo vaške ceste, ki niso bile grajene za tolikšno obremenitev, so mnoge že precej razdejane.

Metliški župan se je odločil, da bo na ministrstvo za promet in zvezne naslovni priporočilo, nai pohitijo s popravilom mostu. Pravi, da bo ob tem odgovorne še spomnil, da omejitev vožnje po mostu na Primostku škodi belokranjskemu gospodarstvu. In ne nazadnje: vprašanje je tudi, kdo bo popravil ceste skozi

MOST NA PRIMOSTKU - Do kdaj še omejitev vožnje le za vozila do pet ton skupne teže?

vase, ki jih sedaj razdirajo tovornjaki, zgradili pa so jih za lokalne potrebe v glavnem krajani sami z velikimi denarnimi prispevki in prostovoljnimi delom.

M. B.-J.

Za red med Romi pristojnosti premajhne

Policisti se poslužujejo vseh zakonsko možnih ukrepov, ki pa niso takšni, kot bi pričakovali ljudje in so celo policistom nerazumljivi - Učinka od predlogov sodniku za prekrške ni - Cepljenje romskih psov jeseni - Nevzdržne razmere

NOVO MESTO - Krajan Potočne vasi, Hudega, Bučne vasi in Muhaberja so občinske organe opozorili na nevzdržne razmere, ki jim jih povzročajo Romi. Na skupnem sestanku, ki je bil prejšnji ponedeljek na občinski upravi, so opozorili na več konkretnih težav, zaradi česar je župan mestne občine Franci Koncilia, sklical sestanek predstavnikov različnih ustanov, ki se ukvarjajo z romsko problematiko.

Romi s krajo pridelkov kmetom povzročajo veliko škodo, z neregistriranimi avtomobili se vozijo po njivah in s tem pridelek se dodatno uničujejo, nosijo celo orožje, ponoči pa večkrat streljajo, tudi rafalno. Značilnost romskih naselij so psi, ki niso cepljeni proti steklini, Romi pa gradijo (na črno) nove stanovanjske objekte izven zazidalnega območja. Z nenadzorovanimi gradnjami pa kar sami napeljajo električno energijo, kabli pa so potegnjeni tudi nad cesto Novo mesto - Mirna Peč in resno ogrožajo varnost v prometu in varnost ljudi.

Kot je povedal dr. Dušan Harlander iz Zavoda za zdravstveno

varstvo, približno 10 odst. poškodb povzročijo neznanji psi. V primeru, da psi ne poznajo ali se ne ve, ali je bil pes cepljen proti steklini, je potrebno poškodovanega cepiti, enkratno cepljenje pa stane tisoč nemških mark. Vsako leto morajo tako cepiti okoli 50 ljudi, zato je potrebno problem necepljenih psov in psov brez lastnikov čim prej rešiti.

Romi v rednih akcijah cepljenj, ki potekajo v marcu in aprilu, sicer pripeljejo pse, a ti predstavljajo le nekaj odstotkov vseh psov v njihovih naseljih. Za stekline zbolevajo predvsem mladi in necepljeni psi. V začetku leta je bil velik izbruh stekline med divjimi živalmi, zato so toliko bolj ogroženi psi v romskih naseljih, ki nadalje ogrožajo druge pse in ljudi. Težava romskih psov je tudi sama kontrola, ki jo sicer za vsakega psa vodijo na veterinarskem zavodu, v omenjenih naseljih pa je sam promet s psi zelo velik in ga je praktično nemogoče spremeti. Po imenu Hinka Rihtarja z Veterinarskega zavoda bo potrebno tudi na Dolenskem razmisljati o vprašanju azilov za pse, tako trda varianta, ki so se je poslužili pred tremi leti, pa ne preveč v poštev.

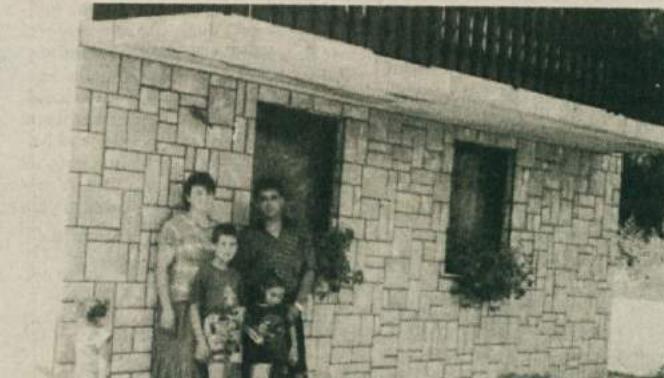
Ker je romska populacija razmeroma zaprta in izolirana, prihaja do vzajemnega ogrožanja. To se je pokazalo tudi pri zadnji epidemiji ošpica, saj je bila v novomeški občini ravno zaradi Romov cepljenost zelo nizka. "Epidemija je bila neuspešna zdravstva in velika izkušnja za nas. Vendar nikomur ne more nič

vsiliti, zato bi bilo potrebno med Romi samimi izobražiti človeka, ki bi se ukvarjal z izobraževanjem in prosvetljevanjem," je menil dr. Harlander. Kot je povedala Marija Padovan iz sekretariata za izobraževanje, vzgojo, zdravstvo in socialne zadeve, so ravno pri izobraževanju v zadnjih desetih letih dosegli velik napredok, vendar se zdravstvo ni zadovoljivo vključilo v ta proces. "Ko smo v naselju govorili o tem, da imajo lahko ošpice zelo hude posledice za zdravje ljudi, tudi invalidnost, so Romi množično odhajali na cepljenje. Tako se lahko storili tudi pri steklini," je predlagala.

Era izmed značilnosti in posebnosti dela Uprave za notranje zadeve Novo mesto je prav romska problematika, ki kljub temu, da Romi predstavljajo en odstotek prebivalstva, v nekaterih naseljih po posameznih posebnih delih predstavljajo tudi pričakovali ljudje in so na ses tanku predlagali tesnejše sodelovanje z vladom, ki bi lahko v izjemnih primerih določene ukrepe dovolila tudi mimo določb. Vlada se je namreč obvezala, da pripravi ukrepe v sodelovanju z občinami.

možnost pridobivanja orožja. Po naši oceni je pri njih orožja veliko, ogromno smo ga tudi zasegli, trudimo pa se, da bi posest in trgovino z orožjem zajezili. Če Rom skriva pištole v kup odpadkov, odpadejo vsa tehnična pomagala, v hišah pa načeloma orožja ne skrivajo. Od republike povprečja glede ogrožanja in poškodovanja z orožjem ne izstopamo."

T. G.

NEKATERI ŽIVIJO TUDI DRUGAČE - Bojan Brajdič je bil sicer rojen v baraki, vendar ima danes hišo, ki ni prav nič podobna običajnim romskim prebivališčem. Sam pravi, da z družino ne dobivajo nobene socialne pomoči, vendar ga že moti, ker ne more dobiti elektrike in vode. "Ce so vsi odvisni od socialne pomoči, bo pa še žena pustila službo in bomo še mi živel kot drugi Romi," je bil Bojan razburjen nad slabim odnosom občine.

NEUSPEL LET Z JADRALNIM PADALOM

LISCA - 12. avgusta ob 13.50 se je na Lisci v bližini Tončkevega doma zgodila nesreča z jadralskim padalom. 25-letna Maja N. iz Velenja, ki ima staž pilotinje jadralskega padala 3 leta, je z jadralskim letalom poletela iz zaletišča na Lisci, po 30-ih minutah letenja je hotela pristati. Ko je letela na višini 40 metrov, je priletel v zračno turbolenco (dviganje toplega zraka), zaradi česar se je padalo zožalo, zato je začela Maja sunkovito padati. Nekaj metrov pred padcem ji je sicer uspelo vključiti rezervno padalo, ki pa se zaradi nižine ni več odprlo. Tako je v vso silo iz višine 40 metrov priletel na tla. Hugo ranjeno so odpeljali v celjsko bolnišnico.

NAŠEL NEEKSPLODIRANO RAKETO PROTI TOČI - Š. I. iz Kapljic je policistom sporočil, da je na njegovem travniku v bližini vasi našel v zemlji zapiceno neznanou eksplodirivo telo. Pirotehniki so ugotovili, da gre za neeksplodirano raketo proti toči, ki so jo odstranili in uničili.

ISKRA LITUS V PRIPRAVAH NA NOVO SEZONO

LITIJA - Igralci Košarkarskega kluba Iskra Litus so z rezultati v pretekli sezoni zadovoljni, saj so v 36 odigranih prvenstvenih tekem zmagali 30-krat in se uvrstili v A1 ligo. Pred začetkom priprav na novo sezono je v klubu prišlo do naslednjih sprememb med člani: dosedanjega trenerja Andreja Zagaria je zamenjal Andrej Urlep - trener Heliosa iz Domžal, njegov pomočnik bo David Dedek. Od igralcev sta odšla Pavle Polanec in Željko Jocović, vsi ostali, na čelu z Jankom Naratom, pa bodo igrali tudi v prihodnje. V igralske vrste članske ekipe so prišli: Žarko Džurišić, Uroš Ivanović in Miha Šetina (doslej Smelt Olimpija) ter Slavko Duščak (doslej ljubljanski Litostroj - Slovan). Igralci v novi sezoni so prejšnji mesec že začeli s pripravami - od 5. do 11. avgusta so bili na pripravah v Ratečah in v Kranjski Gori, z delom pa bodo nadaljevali v litijski športni dvorani.

M. ŠUŠTERŠIČ

KRŽE V SLOVAN NORIKU

KOČEVJE - Keglači kočevskega drugoligaša bodo v prihodnji sezoni močno oslabljeni, kajti pred dnevi jih je zapustil Roman Krže, najboljši keglač in igralec druge lige. Z rezultati zagotovo sodi v širši krog državne reprezentance, zato je bil njegov odhod pričakovani. Roman bo športno pot nadaljeval v prvoligašu Slovan Noriku iz Ljubljane. Po besedah Jožeta Kozine, tehničnega vodje kluba, se je iz Kočevja vrnil v Ribnico Bojan Kogoj, tako da čaka ekipo težka sezona, v kateri bo glavnala naloga obstanek v drugi ligi. Predlagali so nekakšno vzajemno pomoč oziroma združitev z ribniškimi keglači, ki tekmujejo v tretji ligi. A do dogovora še ni prišlo. Kozina meni, da se Ribniani neupravičeno bojijo združitve oziroma prenehanja delovanja njihovega kluba. Meni, da bo vsak klub še naprej deloval, če le bo dovolj igralskih moči.

M. G.

ŠTAJERCI SO BILI BOLJŠI

KRŠKO - Balinarska jesen se očitno začne kar precej pred koledarsko, kar dokazujejo predvsem dolenski balinari, ki so z jesenskim delom letenje tekmovanje sezono začeli že 3. avgusta, ko so se v Krškem pomerili na kvalifikacijskem turnirju za državno prvenstvo v natančnem zbijanju za dolensko in štajersko - saleško zvezo. Dolenci niso imeli veliko uspeha, saj so prva štiri mesta osvojili Štajerci. Najboljši dolenski tekmovalec je bil Edo Novak iz Mirne, ki je bil peti, mesto za njim pa se je uvrstil Pavle Klobučar, član novomeškega Cestarja. (R.M.)

OBČINSKA LIGA V MALEM NOGOMETU

BREŽICE - Brežiška športna zveza razpisuje občinsko ligo v malem nogometu, za katero se lahko prijavijo ekipe športnih organizacij, društev in klubov ter vaške, ulične in ekipe podjetij iz brežiške občine. Zadnji rok za prijave moštov je 28. avgust, ko bo ob 19. uri sestanek vodil prijavljenih ekip na sedežu brežiške športne zveze na Prvih borcev 11 v Brežicah.

NOGOMETNI TURNIR V MIRNI PEČI

MIRNA PEČ - Mirnopeški organizatorji športnih prireditev bodo v nedeljo, 27. avgusta, pripravili turnir v malem nogometu za pokal Uniona, Dolenskega lista in Televizije Novo mesto. Prijavit se lahko in dobiti še dodatna pojasnila po telefonu 068 87 490, ki je obenem tudi številka telefaka-

BOŽIČ NA UNIVERZIADI

NOVO MESTO - Najboljši slovenski tekač na kratke proge bo jutri odpotoval na univerziado v japonsko mesto Fukuka, kjer bo nastopil v teku na 100 in 200 metrov. Tomaž pravi, da je dobro pripravljen in da si na najpomembnejšem študentskem tekmovanju obeta izboljšati osebni rekord na eni izmed obeh prog. Pot v deželo vzhajajočega sonca sta mu omogočili Krka, tovarna zdravil, in novomeška občina.

NAPETI BOJI V ŠENTJERNEJU - Konjske dirke so v Šentjernej od nekdaj privabljale množico ljubiteljev konj in konjeniškega športa in tako je bilo tudi to nedeljo. Odkar tekmovalne skupine oblikujejo na osnovi zaslužka, so tekmovanja še bolj izenačena kot prej, za startnim avtomobilom šentjernejskega konjeniškega kluba pa je že večja gneča, saj si vsak izmed dirkačev želi prav na štartu pridobiti včasih odločilno prednost.

Slavič kraljeval v Šentjerneju

Ljutomerčan Marko Slavič mlajši je na najpomembnejših dirkah tekmovalnega sponda v Šentjerneju dosegel tri prva in eno drugo mesto - Derbi ob 110-letnici dirk

SENTJERNEJ - Rekord steze, ki so si ga Šentjernejski prireditelji želeli ob 110-letnici konjinskih dirk v Šentjernej, ni padel, pač pa je skoraj šestisoč gledalcev, med katerimi je bilo tudi za tri avtobuse Ljutomerčanov, videole osem izredno zanimivih in kakovostnih dirk. Že v prvi točki tekmovalnega sporeda se je takoj po štartu prebil na čelo in na koncu zmagal domači zrebec, 3-letni Bukefalos iz hleva Mete Cedilnik, ki ga je na vjetih držal Vojo Maletič, s kilometrskim časom 1:24,9.

Drugo mesto je zasedel Zvone Vidic s 3-letno kobilino Rosko B, domači uspeh pa je s tretjim mestom dopolnil Slavko Franko s svojim triletnikom Adonkom (1:25,6). Od domačih tekmovalev se je uvrstil še Stane Radanovič z Belinko, medtem ko je bil Franc Antončič s Quai B diskvalificiran.

Druga dirka se je za domači kobilini Darovčevo Lisko III in Govekovo Indokončal že kmalu po štartu, ko sta se zapletli in so morali zaradi njiju dirko ponoviti. Kasneje s kilomet-

ŽUPAN IN ZMAGOVALEC - Šentjernejski župan Franc Hudoklin se je odločil, da bo svoj pogum dokazal prav na dan konjinskih dirk, ki veljajo za največji Šentjernejski praznik. Tik pred zadnjim točko tekmovalnega sporeda je v padalu za dva (tandem) skočil z višine 3.000 m, na levem sliki pa sta skupaj z državnim reprezentantom in nekdanjim svetovnim prvkom Dušanom Intiharjem nekaj metrov nad tlemi. Klub temu je bil pravi junak nedeljske konjeniške prireditve slovenski ljudomerčan konjerec Marko Slavič mlajši, ki je v nedeljo kar trikrat zmagal in bil enkrat drugi, po zmagi na najpomembnejši dirki kasaške sezone, slovenskem kasaškem derbiju, pa so ga zvesti navijači takole dvignili, medtem ko je Marko ponosno držal zmagovalni pokal. (Foto: I. V.)

POTAPLJAČI BODO ČISTILI KRKO

NOVO MESTO - Lanskoletna ekološko-čistilna akcija Krka izvir izliv je potapljačem dobro uspela in jo letos nadaljujejo. V soboto in nedeljo, 26. in 27. avgusta, bodo čistili odsek reke od Žužemberka do Soteske, teden dni kasneje pa od Irče vasi do Mačkovca oziroma v Novem mestu. Potapljači, raftarji straškega Gimpexa in ribiči vabijo k sodelovanju tudi vse ostale prebivalce Krkinih bregov, naj se jim pridružijo.

BALINARSKA JESEN

MIRNA PEČ - Mirnopeški organizatorji športnih prireditev bodo v nedeljo, 27. avgusta, pripravili turnir v malem nogometu za pokal Uniona, Dolenskega lista in Televizije Novo mesto. Prijavit se lahko in dobiti še dodatna pojasnila po telefonu 068 25 084 pri Gorazdu Kosminu.

ODPRTO PRVENSTVO DOLENJSKE V ODBOJKI NA MIVKI

ŽUŽEMBERK - Prizadevni člani obojkarskega kluba Žužemberk bodo v petek in v soboto, 18. in 19. avgusta, v Žužemberku pripravili 1. odprt prvenstvo Dolenske v obojki na mivki. V petek bodo tekmovali dečki in deklice stari do 15 let, v soboto pa člani, veterani in rekreativni. Prijavit se lahko in dobiti še dodatna pojasnila po telefonu 068 25 084 pri Gorazdu Kosminu.

Triatlon tudi za pokušino

Novomeški triatlonski organizatorji ne mirujejo - Poleg otroškega triatlona tudi triatlon za pokušino

NOVO MESTO - Klub temu, da Novomeščani letos ne bodo videli tako velike triatlonske prireditve, kot je bilo lansko evropsko prvenstvo in predlanski evropski pokal, to ne pomeni, da prizadevni organizatorji triatlonskega kluba Novo mesto mirujejo.

V nedeljo, 27. avgusta, bodo v Dolenskih Toplicah pripravili že tradicionalni otroški triatlon in kot novost se triatlon za pokušino, ki je namenjen odraslim, vendar ne tistim, ki se s triatlonom že dalj časa ukvarjajo, ampak vsem, ki bi radi prvič poklici svoje sposobnosti na kratki triatlonski proggi. Proga triatlona za pokušino je sestavljena iz 500 m plavanja, 13 km kolesarjenja in 4 km teka, kar za ljudi, ki so vsaj malo rekreativno aktivni, ne bi smelo biti težko. Na isti proggi se bodo pomerili tudi tekmovaleci in tekmovalec starostnih kategorij do 19. in do 16. leta, kategoriji do 13. in do 11. leta čaka proga dolga 200 m plavanja, 6,5 km teka in 1 km kolesarjenja, kategoriji do 9. leta bo ime-

la 50 m plavanja, 1 km kolesarjenja in 200 m teka, otroci stari 7 let in mlajši pa bodo preplavili 25 m in tekli 100 m ter se tako prvič srečali s pokušijo, ki tudi v mlajših kategorijah ni namenjena le tekmovalcem, ampak vsem otrokom, ki znajo plavati, razkošarjujo in tečejo.

Tisti, ki bi radi nastopili na tekmovanju, naj se obrnejo na Triatlonski klub Novo mesto. Telefonske številke, na katere morate poklicati, da dobite dodatne informacije in se prijavite, so: 26 639, 321 815, 26 645 ali 28 358, številka telefaksima pa je 060. Rok prijavit je četrtek, 24. avgusta ob 10. uri.

POZIVNA DIRKA

SEMIČ - NIX moto cross team in Semič bo v nedeljo, 20. avgusta, ob 14. uri na novi tekmovaleni steni Stranski vasi pri Semiču pripraviti pozivno dirko, ki naj bi veliko prispevala k oživitvi tega športa v Beli krajini.

Za veliko nagrado Mirne '95

Vse je nared za 12. gorsko super moto slalom dirko v nedeljo, 20.8. - Brane Rokavec še enajstič?

MIRNA - Okrog 60 tekmovalcev v sedmih razredih se bo v nedeljo, 20. avgusta, pomerili na 2 km ceste Zapuže - Stan in med okrog 15 stožci.

Generalni pokrovitelj dirke, ki jo prireja AMD Trebnje - moto klub, je zavarovalnica Triglav, pokrovitelj razreda do 13 let je Tom Mirna, razreda veteranov do letnika 1968 gostilna Kolene Mirna, razreda enduro in cross Avtocomerce, BP Ljubljana, razreda do 250 GP+SO cicirija Carmen Mirna, razreda supersport 600 - od 251 do 600 ccm Uniteh Trebnje, razreda superbike nad 600 ccm Avtoservis Veit Vir pri Domžalah in razreda prikolice Komunalna Trebnje. Organizatorji upajo, da bo vsaj na začetek dirke ob 13. uri priheli tudi predsednik državnih komisij.

Slovenski kasaški dirbi je bil vsekakor vrhunc nedeljske dirke v Šentjernej, žal pa od 12 kasačev ni bilo na štartu niti enega štiriletnika iz Šentjernejskih hlevov. Čeprav je na štartu nekaj končal, se je že v prvem krogu 2.800 m dolge proge prebil v ospredje prvi favorit, Albatros, ki je Marku Slaviču s kilometrskim časom 1:23,0 pripeljal drugo zmago tega dne in z njo pol milijona tolarjev težko nagrado. Albatros je tako letos že šestič zmagal, drugi pa je bil le na začetku julija v Krškem. Četrti milijon tolarjev je bil z Markom Skubetom, ki je na vjetih držal Alijo II, odšel na Visoko, 150 tisoč pa je pospravil tretjevrstični Boštjan Plečko iz Maribora, ki je nastopal z Delonom.

I. V.

Na osmih dirkih so nastopili 2-letniki. Najhitrejši je bil že tretjič ta dan Marko Slavič mlajši, ki je imel tokrat na vjetih Iro MS, Šentjernejan Borut Antončič pa je bil z Agilom četrto.

I. V.

Na osmih dirkih so nastopili 2-letniki. Najhitrejši je bil že tretjič ta dan Marko Slavič mlajši, ki je imel tokrat na vjetih Iro MS, Šentjernejan Borut Antončič pa je bil z Agilom četrto.

I. V.

Na osmih dirkih so nastopili 2-letniki. Najhitrejši je bil že tretjič ta dan Marko Slavič mlajši, ki je imel tokrat na vjetih Iro MS, Šentjernejan Borut Antončič pa je bil z Agilom četrto.

I. V.

Na osmih dirkih so nastopili 2-letniki. Najhitrejši je bil že tretjič ta dan Marko Slavič mlajši, ki je imel tokrat na vjetih Iro MS, Šentjernejan Borut Antončič pa je bil z Agilom četrto.

I. V.

Na osmih dirkih so nastopili 2-letniki. Najhitrejši je bil že tretjič ta dan Marko Slavič mlajši, ki je imel tokrat na vjetih Iro MS, Šentjernejan Borut Antončič pa je bil z Agilom četrto.

I. V.

Na osmih dirkih so nastopili 2-letniki. Najhitrejši je bil že tretjič ta dan Marko Slavič mlajši, ki je imel tokrat na vjetih Iro MS, Šentjernejan Borut Antončič pa je bil z Agilom četrto.

I. V.

Na osmih dirkih so nastopili 2-letniki. Najhitrejši je bil že tretjič ta dan Marko Slavič mlajši, ki je imel tokrat na vjetih Iro MS, Šentjernejan Borut Antončič pa je bil z Agilom četrto.

I. V.

Na osmih dirkih so nastopili 2-letniki. Najhitrejši je bil že tretjič ta dan Marko Slavič mlajši, ki je imel tokrat na vjetih Iro MS, Šentjernejan Borut Antončič pa je bil z Agilom četrto.

I. V.

Na osmih dirkih so nastopili 2-letniki. Najhitrejši je bil že tretjič ta dan Marko Slavič mlajši, ki je imel tokrat na vjetih Iro MS, Šentjernejan Borut Antončič pa je bil z Agilom četrto.

I. V.

Na osmih dirkih so nastopili 2-letniki. Najhitrejši je bil že tretjič ta dan Marko Slavič mlajši, ki je imel tokrat na vjetih Iro MS, Šentjernejan Borut Antončič pa je bil z Agilom četrto.

I. V.

Na osmih dirkih so nastopili 2-letniki. Najhitrejši je bil že tretjič ta dan Marko Slavič mlajši, ki je imel tokrat na vjetih Iro MS, Šentjernejan Borut Antončič pa je bil z Agilom četrto.

I. V.

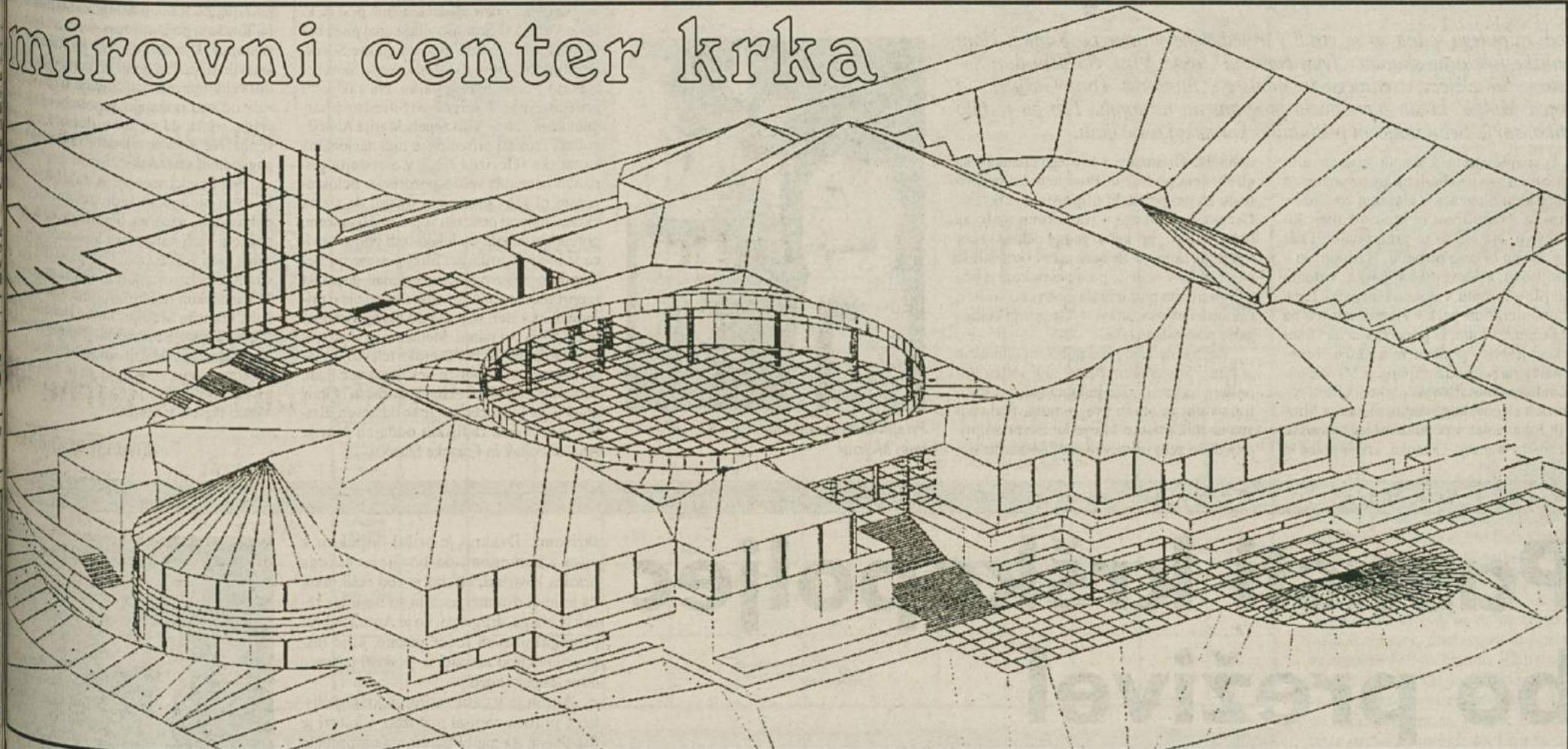
Na osmih dirkih so nastopili 2-letniki. Najhitrejši je bil že tretjič ta dan Marko Slavič mlajši, ki je imel tokrat na vjetih Iro MS, Šentjernejan Borut Antončič pa je bil z Agilom četrto.

I. V.

Na osmih dirkih so nastopili 2-letniki. Najhitrejši je bil že tretjič ta dan Marko Slavič mlajši, ki je imel tokrat na vjetih Iro MS, Šentjernejan Borut

Novo mesto, 17. avgusta 1995

mirovni center krka

Mirovni center naj bi stal na vzpetini, tik nad reko Krko, v mirnem idiličnem okolju.

Krški brinovec za mir na svetu

Krka se kopije v zahajajočem soncu. Njegovi zlatorumeni žarki še udarjajo pobožajo vrhove mogočnih gozdov, preden rdeča krogla spolzi za zgorjem. Rahlo šumenje nakazuje, da le nekaj korakov stran od vasi potovanje začenja dolenska lepotica. Ljudje, ki živijo tod okrog pa obdarjeni le z bogato naravo, temveč tudi s plemenitimi idejami. Izmed njih živi v delno še iz kamna sezidani starinski kmečki hiši, v kateri ima tudi gostilno.

Jože Boršnik, gostilničar in kmet Kukle pri Muljavi, že od leta 1985 zavaja vse svoje sile za svetovni mir s usklajanjem doma pridelanega brinovca, ki ga imenuje tudi napitek Jože Boršnik, gostilničar in kmet po celem svetu. Brinovco zdravilno pijačo je poskusil lepo število znanih osebnosti, kar je doletelo redka čast, da se je rokoval z eno izmed najuglednejših svetovnih osebnosti - papežem Janezom Pavlom II.

kancler leta 1986 pismeno prisrčno zahvalil za darilo in obljudil, "da bo šilce brinovčka spil le ob posebnih priložnostih in s posebnimi gosti, vedno pa z zdravico za mir na svetu".

Stiki z visokimi državniki

Zveze z visokimi državniki in osebnostmi pa niso ostale le na ravni pisem. Tako je Jože Boršnik leta 1992 še pred takratnim slovenskim zunanjim ministrom Dimitrijem Ruplom obiskal ameriški State Department, kjer se je srečal s predstavnico zunanjega ministrstva za vzhodno Evropo Laura Clarici. Čeprav so ga slovenski predstavniki dobrohotno opozorili, naj od tega srečanja ne pričakuje več kot nekaj minut izmenjevanja v ljud-

nostnih fraz, se je na obisku pri vladni Združenih držav pogovarjal kar 45 minut.

Tudi sveti oče se je vedno prijazno odzval na pozdrave in brinjavce, ki mu ga pošilja Jože. Ko je letos slovenska delegacija obiskala Vatikan, pa je bil v njej tudi sam. Tako ga je doletela redka čast, da se je rokoval z eno izmed najuglednejših svetovnih osebnosti - papežem Janezom Pavlom II.

Tisoč mark poštnine

Samo letos je poslal 180 pošiljk brinovca skupaj s pozivom za mir državam po vsem svetu, kar ga je stalo okoli tisoč nemških mark, dogodek pa je zabeležila celo televizijska mreža CNN. Dobil je 54 odgovorov.

"S tem svojim dejanjem hočem opozoriti državnike sveta in ljudi, ki se ukvrajajo s politiko, naj prenehajo z vojno, morijo in hudodelstvi, zaradi česar so še najbolj prizadeti otroci in nedolžni ljudje," pravi Jože Boršnik. Po njegovem mnenju je za mir, vsaj na prvi pogled, potrebno narediti tako zelo malo. Z dobro voljo sesti za mizo in se ob kozarčku dobrega, domačega brinovčka pogovoriti. Pa je ponavadi prav to najtežje.

Priznanja kvalitetni pijači

Brinovec iz Krke pa ni znan le po tem, da ga pijejo pomembni državniki, tudi na različnih mednarodnih prireditvah in razstavah v Španiji, Belgiji, Švici, na Portugalskem in v Sloveniji je pobral visoka odlikovan-

ja. Danes Jože Boršnik na razstavah ne sodeluje več. Pravi, da pogreša preprostost in pristnost.

Mirovni center Krka

Jože Boršnik je idejni oče bodočega Mirovnega centra na Krki, ki naj bi kot neprofitna javna institucija imela za cilj vzpostavljanje globalnega miru na področju Balkana in širše. Center se bo ukvarjal predvsem s promoviranjem in širjenjem kulture miru med ljudmi različnih kultur, ver, narodov in držav, z izobraževanjem in raziskovalno dejavnostjo na področju vzgoje za mir in nenasilje ter z angažirano mirovno politiko. Postal naj bi duhovno in komunikacijsko žarišče miru v tem delu Evrope, kjer bi se ob

napitku miru zbrali vsi, ki jim je in ki bi jim moralo biti za mir na tem planetu.

Promoviranje in širjenje kulture miru bo potekalo preko načrtne propagiranja vrednot kulture miru in nenasilja preko medijev in publikacij Centra, ki bo organiziral neformalna in formalna srečanja, razgovore in okrogle mize z različnimi državniki, politiki, predstavniki institucij in posamezniki, ki lahko pripomorejo k boljšemu medsebojnemu razumevanju in zaupanju ter s tem k vzpostavljanju globalnega miru. Center bo poleg tega nudil številne turistične, gostinske, izobraževalne in druge storitve, kot so mirovni napitek, domača hrana, izleti, knjižnica, meditacije...

Vzor za program Mirovnega centra Krka je bil povzet po vzoru Mirovnega centra Jimmy Carterja, ki deluje v Atlanti. Jože Boršnik pričakuje, da bo vsaka država prispevala nekaj sredstev, saj bo gradnja stala okoli 30 milijonov nemških mark. Že letos se bo podal na pot in obiskal nekaj evropskih državnikov, od katerih pričakuje pomoč. Pa srečno pot.

POLONA MRVAR

Priznanje Boršnikovim prizadevanjem - srečanje s papežem.

*Seconde à votre amicale personne,
je vous en remercie vivement.
Mes vœux de Nouvel An vont
vers vous et ceux que vous aimez
François Mitterrand*

Nekdanjega francoskega predsednika Mitterranda.

Slovenska pesem odmevala po Kanadi

Sredi minulega tedna so se vrnili s tredenske turneje po Kanadi člani metliške folklorne skupine "Ivan Navratil", oktet Vitis, glasbeni duo Silvestrov Mihelčičev, srednjega in mlajšega, humorist Toni Gašperič in Mojca Molan, ki sta povezovala program na nastopih. Teh pa je bilo veliko, saj je Belokranjec prisluhnilo kar nekaj tisoč ljudi.

Pevci, plesalci in glasbeniki še vedno urejajo vte, ki so jih zbrali na gostovanju med kanadskimi Slovenci, v glavnem živečimi v Torontu, Hamiltonu in njuni okolici. Ko naštrevajo, kje vse so se predstavili, se kar boje, da ne bi česa pozabili. Nastopili so v Hamiltonu, v Slovenskem parku, v domu starejših v Torontu, v slovenskem parku Lipa, v Confederation park v Hamiltonu. Pa na ladji Captain John, ki je zasidrana na Ontarijskem jezeru v poslovнем središču Toronto, narejena pa je bila v Splitu. V Marinelandu, velikem zabaviščem parku v bližini Niagarskih slapov, ki ga vodita Slovenci Mirica in John Holer, v popoldanski predstavi so bili gostje Walterja Ostanka, kralja polke in

dobitnika Grammyja, najvišjega priznanja na glasbenem področju. Prvo nedeljo po prihodu so jim gostitelji pripravili v cerkvi sv. Gregorija Velikega v Hamiltonu mašo za dobrodošlico, pri kateri je pel dekliški zbor folklorne skupine. Po maši je imel koncert še oktet Vitis. V nedeljo pred povratak je bila v Slovenskem parku maša za srečno vrneve, v ponedeljek pa v cerkvi sv. Gregorija Velikega še poslovilna maša.

Zadnjo nedeljo pred njihovim odhodom je bila v Slovenskem parku tudi velika prireditve, na kateri so se Belokranjeci predstavili s svojim celotnim programom. Pod vodstvom folkloristke Marjetke Sever so pripravili še zelo odmevno modno revijo slo-

Pri slovenskem ambasadorju v Kanadi Marjanu Majenu

venskih, predvsem pa belokranjskih tekstilcev. Oblačila so predstavile kanadske Slovence in metliške folkloristke. Dobre volje na prireditvi, ki je veljala za osrednjo na njihovi kanadski turneji, ni manjkalo. Za to sta poskrbela tudi Miro Matekovič in Boris Viktorovski, ki sta med petelinjam bojem padla v umetno jezero, na sredi katerega je stal oder.

Na dober odziv je naletela tudi pesem, ki sta jo v enem večeru spravila skupaj pisec besedila Toni Gašperič in avtor glasbe Silvester Mihelčič. Govor o tem, kako se Slovenci zborejo v Slovenskem parku. Na zaključni prireditvi jo je ob spremljavi Silvestrov harmonike in oktetu Vitis zapela Marija Ahačić-Pollak. Prav tej prireditvi je tudi nacionalna kanadska televizija CNT v osrednjih počilih namenila veliko pozornost. Belokranjeci ni ušlo predvsem dvoje: da so na ekranu najprej pokazali vojno na Hrvaskem, potem pa dodali, da imajo tudi boljšo novico iz bivše Jugoslavije, torej gostovanje Belokranjev. Niso pa tudi spregledali, da je bila reportaža osrednje kanadske televizije o prireditvi, na kateri se je zbralo okrog dva tisoč ljudi, dolga pet minut. Metličani so si ob tem lahko le že zeleli, da bi slovenska televizija Vinski vigredi, ki jo obišče nekajkrat več ljudi, namenila približno takšno pozornost. Njihov obisk je bil tudi sicer medijsko odmeven, zlasti v slovenskih radijskih oddajah Marije Ahačić-Pollak in Francke Starčev.

Belokranjeci so v domu sv. Gregorija Velikega pripravili tudi tečaj pisanja pisanic in izdelovanja belokranjskih ptičkov. Folkloristi so člane folklorne skupine Soča iz Haniltna učili plesati metliško obredje, tam buraši pa so jim posneli melodije, po katerih bodo kanadski Sloveni plesali. Gostje so imeli poleg uradnih nastopov in sprejemov, kakršen je bil na primer pri slovenskem večeru poslaniku v Kanadi Marjanu Majenu in hamiltonskem podžupanu, še veliko neuradnih nastopov. Kjerkoli na poti po Kanadi so se ustavili, so peli in igrali in, razumljivo, vzbudili veliko pozornosti. Ljudje so jih spravljali, od kod prihajajo, a potrebnega je bilo veliko truda, da so jim razložili, kje je Slovenija. Na srečo so bili dobro založeni s prepadanjem materialom o naši mladi državi.

Belokranjeci ocenjujejo, da je bila turneja, ki so jo omogočili tudi številni slovenski pokrovitelji, uspešna. Seveda ne bodo nikoli pozabili vseh kanadskih Slovencev, ki so se zanje vzel veliko časa. Gostje so jim za vse stransko pozrtvovalnost hvaležni, posebno pa še kanadskim organizatorjem Darinik Ferletič, Franciju Majzlju, Janku Bubašu, Ivani Plutu, Toniju Zupančiču, Toniju Horvatu, Veri Jelenič in Mariji Ahačić-Pollak. In na koncu velja stavek, ki ga je bilo na gostovanju velikokrat slišati: "Na svidenje na Vinski vigredi v Metliku!"

MIRJAM BEZEK-JAKSE

DOMAČA PASMA PRAŠIČEV

Pasasti krškopoljec bo prezivel

Pred drugo svetovno vojno, pa tudi še po njej, so kmetje na Krškem polju in druge na Dolenjskem redili le avtohtono, to je domačo pasmo prašičev - črnobel pasastega krškopoljca. Ker se z genetsko izboljšavo pasme ni nihče ukvarjal, so krškopoljca izrinile iz reje sodobnejše mesnate pasme belih prašičev, bolj znanih kot landrace pasme. Krškopoljec je celo začel veljati za primitivno in zastarel pasmo, ki ji ne kmetijska pospeševalna služba ne oblast nista bila naklonjeni. A le dokler se po zaslugu Biotehniške fakultete, in predvsem dr. Andreja Šaleharja, začelo uveljavljati prepričanje, da je avtohtona dolenjska pasma dragocena v genetskem pogledu, zlasti še za izboljšanje okusa suhomesnatih izdelkov.

Leta 1991 so se za to pasmo začeli boljši časi; Biotehniška fakulteta iz Ljubljane je namreč pod vodstvom prof. dr. Andreja Šaleharja začela z intenzivnim delom, da vrsto ohrani, na pomoč pa sta priskočila tudi država in kmetijska svetovalna služba iz Brežic. Krškopoljski prašič se že po zunanjosti razlikuje od drugih prašičev; praviloma je črnobel z belim prsnim pasom. Meso je boljše za suhomesnate izdelke kot meso belega prašiča, ker so maščobna tkiva bolj prepedena po mišicu.

Krškopoljec se je ohranil v ekstenzivnih kmetičkih rejah, danes ga imajo nekatere kmetije na Krškem polju in na Gorjancih, v občini Brežice pa so bile izbrane tri kme-

tije, na katerih od leta 1991 rejo vodijo načrtno, da bi ohranili pasmo. Tako imajo na teh kmetijah od 5 do 15 plemenskih svinj, država pa pomaga z vsakoletnim regresiranjem za plemenske svinje.

Kot je povedal Andrej Golob iz kmetijske svetovalne službe v Brežicah, načrtna reja nima namena razširiti pasme, pač pa z njo pasmo ohraniti in tako obdržati raznolikost, tri kmetije pa imajo vlogo genske banke. Največje težave so z merjasci, saj postajajo reje vse bolj sorodstveno povezane, zato bo potrebno razmišljati tudi o uvozu plemenskih prašičev podobne zunanjosti. V šestdesetih letih so pasmo že osvežili z uvozom pasme sattelschwein.

Genocid nad pasmo

Načrtna reja poteka pri treh rejach, ki so pasastega prašiča redili vsa leta, eden od teh je Anton Baznik iz Zasapa 17 pri Cerkljah ob Krki. V njegovem hlevu ni bilo nikoli drugega prašiča - le pasasti in nikoli še ni imel tako polnega hleva kot sedaj. Prejšnji teden jih je bilo skoraj sto, vendar sta še dve svinji pričakovali mlade. "Tukaj živim prek 40 let, ves čas imam pasaste prašiče. Tudi doma, še pred 2. svetovno vojno, smo jih imeli. Meso je bolj okusno, je pa odvisno tudi od prehrane. Ljudje se bojijo, da so ti prašiči bolj mastni, a to je odvisno, s čim ga hraniš," je zatrdil Anton.

V času zavestnega zanemarjanja te pasme je moral Anton merjasec skrivate, saj bi jih moral dati rezati, ker ta pasma ni bila licencirana. Rekli so namreč, da ni ekonomsko zanimiva. "A jaz sem jih prinesel okrog," vabi reče Anton, ki je pred štiri leti, ko so prišli k njim iz Biotehniške fakultete in so ga vprašali, kako pri njih prepričajo prašiče, odgovoril, da je to "vojna tajna", saj ni mogel vedeti, kaj od njega hočejo. In težko je verjet. Prašiče so namreč osemenjevali ponoči, na njihovo kmetijo pa so sosedje s svinjami prihajali

skrivoma. Dvakrat je prišel inšpektor k njim z namenom, da bo plemenskega prašiča kastriral; enkrat je rod rešil tako, da je imel dva merjasca in so našli ter rezali le enega, drugič pa, ko je Antonov brat pripeljal prašiča rdeče pasme, ki je inšpekcijo očitno zavedel in je skriti pasavec odnesel celo kožo.

Anton je v času zatiranja krškopoljskega prašiča napisal pritožbo, v kateri je predlagal, da naj bi pasma v tem predelu ostala in da bi bila lahko značilnost dežele kot je to primer cviček. A ni bil pozitivnega odgovora. "Govorili so, da to ni tržna pasma, a je mnogo bolj odporna in ješča. Z belimi prašiči pa imam slabe izkušnje. Pasaste svinje so tudi bolj mirne in imajo več mladih. Celo 22 jih je imela ena, kar je seveda preveč, najbolje pa je 10 do 12," pravi Anton, ki ima sedaj v svinjaku prašiče vseh velikosti: več kot 70, starci so nekaj dni do 8 tednov, 14 plemenskih svinj, nekaj pitancev in 2 merjasci.

Pri reji mu pomaga hči Martina in njen mož Franc, prašiče pa prodajajo na brežiskem sejmu in tudi doma. "Nekoč so bili na sejmu sami pisani prašiči, beli so bili le tisti, ki so jih pripeljali iz Štajerske. Danes 69-letni Anton je prišel v Zasap, iz sosednje vasi - Hrastja, s svinjami pa se je ukvarjal že kot otrok, saj je imel njegove starejši brat na skrbni drugo živino. "S svinjami smo hodili na pašo. Ko je sneg skrilnel, sem po njivi nabiral plevel, saj smo že večji del leta bolj skromno hraniли, pred zakonom pa smo jih pitali, da so imeli veliko maščobe, ki je bila na kmetih zelo pomembna za prehrano."

Strah, da bi izumrl prašič, ki je bil nekdanji značilnost kmetij od Brežic pa vse do Novega mesta, je torej odveč. TANJA GAZVODA

Anton Baznik iz Zasapa in merjasec

dobijo predvsem domačo krmno, krmilni pujskom, da se navadijo jesti, a predvsi gredo v prodajo, so navajeni na vso hrana.

Danes 69-letni Anton je prišel v Zasap, iz sosednje vasi - Hrastja, s svinjami pa se je ukvarjal že kot otrok, saj je imel njegove starejši brat na skrbni drugo živino. "S svinjami smo hodili na pašo. Ko je sneg skrilnel, sem po njivi nabiral plevel, saj smo že večji del leta bolj skromno hraniли, pred zakonom pa smo jih pitali, da so imeli veliko maščobe, ki je bila na kmetih zelo pomembna za prehrano."

Strah, da bi izumrl prašič, ki je bil nekdanji značilnost kmetij od Brežic pa vse do Novega mesta, je torej odveč.

TANJA GAZVODA

MATURA IN DOLENJCI

Matura z veliko začetnico

Maturo, ki velja za zrelostni izpit, bi letos lahko pisali kar z veliko začetnico, saj je prva prava, eksterma, nekateri pravijo kar "evropska" matura pri nas. Pa tudi toliko strokovnih razprav, govoric, truda in volje je zadnji dve leti vnašala v šolsko javnost, da si to res zaslusi. Novo maturo je uspešno opravilo približno 85 odst. kandidatov, ko so jim vrata na fakultete prvič odprtia brez sprememnih izpitov.

V spomladanskem maturitetnem roku je 6.421 od 7.596 kandidatov uspešno končalo srednjo šolo, kar pomeni 84 odst. Vsak je moral opraviti izpit iz petih predmetov: dveh obveznih in treh po izbiri. Uspeh pri maturi je seštevek točk, doseženih pri posameznih predmetih, od katerih je bilo nekatere mogoče delati tudi na višji zahtevnosti ravni.

Za pozitivno opravljeni maturo je bilo potrebno dosegči najmanj 10 in največ 34 točk; odličnih, prav dobrih, dobrih.. tukaj ni. Največ kandidatov je doseglo od 14 do 18 točk, 2 odst. je tistih, ki so dosegli 30 točk in več. Ti predstavljajo del nadpovprečne generacije in jih je pomagala "odkriti" še matura.

Septembra bodo lahko opravljali pravne maturitetne izpise tisti srednješolci, ki v spomladanskem roku niso bili uspešni

pri enem ali dveh predmetih, kdor pa je dobil negativno oceno iz treh ali več predmetov (3,34 odst.) bo moral ponovno delati maturo v celoti. Vsi ti se lahko tudi odločijo, da bodo namesto z maturo srednjo šolo končali z zaključnim izpitom - svojo šolo morajo zaprositi, naj jin pozitivno opravljene maturitetne predmete prizna kot ustrezne predmete zaključnega izpita. Letošnjih zaključnih izpiti so potekali v senči mature, vendar pa so že znani tudi podatki, da je srednje izobraževanje v minulem šolskem letu z zaključnim izpitom končalo 3634 dijakov. Če jih prištejemo k maturantom, je torej 10.055 srednješolcev, ali 105 več kot lani, uspešno zaključilo to pomembno poglavje svojega življenja.

Kako uspešni so Dolenjci?

Ogledali smo si že izide letošnje mature

v slovenskem merilu, zanimivo pa je bilo pokukati še v nekatere novomeške srednje šole, kjer je bilo možno dobiti podatke - večina ravnateljev je namreč na dopustu, ostali pa niso bili vedno pripravljeni dati teh informacij. Med novomeškimi srednjimi šolami je bila (kot smo že poročali) najbolj uspešna Srednja kmetijska šola Grm, kjer so dijaki, resda samo 9, maturo opravili veliko bolje (100 odst.), kot je slovensko povprečje (85 odst.). Tone Hrovat, ravnatelj šole, je povedal, da je z uspehom več kot zadovoljen, saj so "njevi" dijaki pokazali visoko znanje tudi v posameznih predmetih (povprečna ocena je približno 4) in se je letošnji način dela z maturanti izkazal za dobrega.

Tudi novomeška Gimnazija se lahko pohvali z dobrimi rezultati svojih četrtošolcev. Uspeh šole je višji od slovenskega povprečja - 93,51 odst. Tu je maturo opravljala večina dijakov - 154. Le trije so se odločili za zaključni izpit. Ravnateljica Gimnazije Helena Zalokar meni, da takšni rezultati niso presenečenje, saj so bili ti dijaki uspešni tudi vsa štiri srednješolska leta, da pa so se res dobro odrezali glede na to,

da je imela šola vse leto težave s kadri.

Z Gimnazijo pride po uspehu na vrsoto Srednja ekonomika šola Novo mesto. Od 47 ekonomskih in administrativnih tehnikov, ki se jih je odločilo za maturo, je to uspešno opravilo 43, kar pomeni, da so izdelali 91-odstotno, kar je tudi bolje od slovenskega povprečja. Dosežena povprečna ocena maturitetnih predmetov, ki so bili tukaj v bistvu vsi predpisani in ne na izbiro, je bila 3,47, tako kot na Gimnaziji pa so tudi na tej šoli "pridelali" dijaka, ki je dosegel zaviljivih 30 točk in bo v začetku septembra prejel posebno poohvalo ministra Gabra.

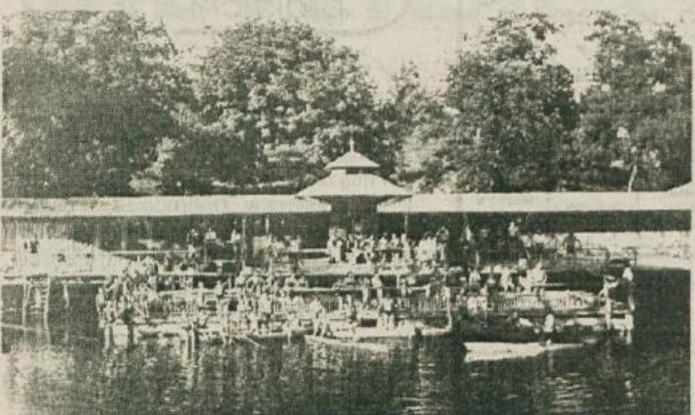
Na spomladanskem maturitetnem roku so bili uspešni tudi dijaki Srednje tehnične in zdravstvene šole Novo mesto (STZŠ), in sicer vseh smeri: zdravstvene - 70-odst., gradbene - 69-odst., elektro - 88-odst. in strojne 91,3-odst., skupno pa 80,21-odst. "To povprečje sicer malo odstopa od slovenskega, toda glede na to, da gre za tehnično šolo, je to zaviljiv rezultat," je kandidate pohvalil ravnatelj Štefan David.

Od vseh novomeških srednjih šol pa je z izidom mature lahko najbolj nezadovolj-

na Srednja šola za gostinstvo in turizem in to zelo upravičeno - za maturo se je odločilo 14 dijakov, opravil pa jo je le eden. Vsi ostali bodo morali jeseni na popravni rok, nckateri pa bodo lahko izbrali zaključni izpit. Maturitetni uspeh je torej izredno nizek in daleč od slovenskega povprečja - 7,15 odst., zato bo vrnjeno, da misliti tako dijakom kot profesorjem, saj jasno kaže, da nekaj na šoli ni v redu.

Slovenščina - moj jezik

Če primerjamo izide letošnje ter lanske poskusne mature, se vidi, da so se ti nekoliko izboljšali. Spet pa so bili maturantje najboljši pri tujih jezikih, npr. na višji zahtevnosti

NOVOMEŠKO KOPALIŠČE "ŠVIMŠULA" - V teh vročih poletnih dneh se verjetno marsikateri starejši Novomeščan spominja prijetnih dni, ko so se še lahko ohladili v Krki. Na Luki je nekdaj stalo mestno kopališče, kjer se je zbirala novomeška mladina vse od konca šole v začetku julija pa do konca poletja. Seveda so se tu kopali tudi ostali Novomeščani. Urejeni so bili trije bazeni, dve skakalnici in kabine za preoblačenje. Tudi na jezovih ob Seidlovem mlinu in žagi so se zbirali kopalcji, nekateri pa so čolnarili s sandolini. Mestno življenje in vrvenje se je poleti preselilo h Krki. Danes si ob tako onesnaženi reki tega skoraj ne moremo več predstavljati. (Ivica Križ, kustodinja Dolenjskega muzeja)

In Trdinovih zapiskov

Pražna vera - Mora je coprnica. Nekega dečka hodila je tlačiti skozi okno s toliko silo, da je bil že podoben mrljcu. Pater Matevž pride ga blagosloviti, prinesi sabo razne posvečene brkliarje in ga - ne ozdravi.

Coprnica Meta - Pod Goro slovela je naj bolj coprnica Kranjanovka (Meta). Spremeniš se v krito hodila je mlezi krate. Hlapci ujamejo kroto ter jo denejo v ogenj in drugi dan bila je Kranjanovka vsa opečena - še pred smrto vsa krastava, gnusno ngrbančena.

Kaznovana goljufija, a ne pri barantiji - Goljufijo kaznuje bog vidno že na tem svetu z naglo ali grozno smrto ali kako drugo silno nesrečo, ki se pripeti goljufu kmali po storjeni sleparii. Za posebno grešno prevaro imajo prestavo mejnikov, seč tuje kmečke hoste in sploh vse kar se tiče ležeče posesti. Kjer je barantija, pogajanje etc. ne sledi božja kazan, kajti se da človek prekaniti vidoma ali vedoma, iz neumnosti etc.

Infamna pravda - Fant pije zvečer sam z ljubico v hramu. fantje hudi na takoj kurbanje sploh, kakor da bi bili bogi več sramožljivi, ego so kurbirji skoraj brez izjeme vsi. Posebno se jezik na grešno drugovanje unih dveh nek že bolj postaren dečko, ki je bil sam zaljubljen v ono žensko. Dogovor. Prijatelj grešnikov gre najprej k hramu in ga prosi, da mu odpre in da malo piti. Ko mu odpre, prime ga falot za vlase in vleče med druhal, ki ga grozovito omlati. Krivci bili obsojeni se ve da: izgovarjali so svoje divjaštvo naj bolj s tem da so planili nanj, ker uči skušnja, da taki kurbirji po noči ne le kavajo, ampak tudi kradejo. To je velikokrat res in tudi ta ljubček bil je že kaznovan pred radi kradeža.

Pretepaška kultura z Gorenjskega - Pretepi se sploh silno množijo na Dolenjskem, dostikrat s krvavim zavretkom. Ta kultura priroma z Gorenjskega bivši pred do malega neznana kakor i na Hrvaškem.

Na cesto vrženo čitalnico je prijazno sprejela pod svojo streho gostilničarka Jožefa Skaberne, lastnica gostilne Pri zlatem levu. Tako so 10. februarja 1872 organizirali že drugo predpustno veselico s petjem, govorji in plesom. "Posebna čast in zahvala gre gospoj Škobernetovi, ki bode tudi za to zabavo, kakor je za prvo radovoljno in brez plačila odstopila prostrano nadstropje svoje hiše." Na žalost prostori v gostilni Pri zlatem levu niso bili primerni za čitalniško dejavnost.

V članku "Naše narodno socialne razmere ali kakšno je narodno življenje?" v Slovenskem narodu 3. januarja 1872 novomeški dopisnik ugotavlja: "Pred kakim letom in še prej je novomeška čitalnica med prvimi odlikovala se živahnim delovanjem za narodno reč, zlasti pa pogostoma predstavlja gledališke igre [...]. Od kar pa je čitalnica po spletkah nekaterih tukajšnjih nemškutarjev bila nenačno iz primernega jez stanovanja vržena in moralna začasno umakniti se v pretesno domovanje, kjer nij mogoče napravljati nobenih veselic za več deležnikov, od tistega časa bolj tiko živimo."

"Preimeniten korak na poti napredka"

V takšnih okoliščinah se je porodila ideja, da bi si zgradili lasten dom. Njen največji zagovornik je bil dr. Žiga Bučar, ki "zares neumorno dela vse napore, da bi naš narodni zavod čim prej prebudil iz medlenja". Na občnem zboru 8. decembra 1872 so izvolili nov čitalniški odbor in za predsednika je bil izvoljen dr. Žiga Bučar. Ideja o izgradnji Narodnega doma je dozorela. Na silvestrske veselice tega leta je pozdravil "g. predsednik navzoče občinstvo, ter obenem oznanil preimeniten korak, katerega je čitalnica baš te dni storila na potu napredka. V sredini mesta blizu trga je namreč kupila selišče in na njem baš na novo gradeče se pohištvo z 1300 gld. Društvo bode tedaj dalo po svojem okusu sezidati si lastno domovanje. In da se pokrijejo stroški katerih bode čitalnica okoli 6-7000 imela pri tem podvzetji ima se po odborovem sklepu

PRVA ARDIGAČKA

Bilo je še v času Avstro-ogrsko, ko so pri nas gradili železniško progo od Novega mesta do Karlovca. Pri gradnji so sodelovali tudi češki inženirji, ki so se, kakor je napovedovalo delo, selili iz kraja v kraj. Ko so graditelji priseli do neke vasi, so se nastanili v tamkajšnji gostilni, kjer so domače hčere, ki so se jim češki gospodici kar dopadli, kmalu začele pobirati češke besede, čeprav so marsikatero precej po svoje obrnile.

Nekoga dne sta šli starejši hčeri na njivo proti sosednji vasi in misleč, da ju nihče ne sliši, govorili, kako bi obrnili češke fante. Tako sta se zatopili v pogovor, da nista opazili, da za njimi stopa France, ki ju je mimo grede došel, slišati pa ga tako nista mogli, saj sta se ob vnetem čebljaju še glasno smeiali. France, ki mu je bila mlajša, Urška, kar precej všeč, a ji tega še ni odkril, si ni mogel kaj, da se ne bi potuhnil in vneto prisluškoval njunemu pogovoru.

Pa so gostilniški ponavadi

dobro jedli in ve se, kako je s prebavo, če človek pojde preveč dobrega. Francetovo nesojeno izvoljenko je začelo napenjati. Ker je bila prepričana, da sta s sestro sami na poti, je vetrovom, ki so se nabrali v njej, pustila prosto pot in precej glasno so zapustili njeno lepo telesce. Kar ponosna je bila na svoje dejanje pred sestro in v smehu je pripomnila: "Prva ardigačka," kar naj bi po češko pomenilo prvi prdec.

In potem so se ardigačke nadaljevale. Ko pa je dekle spustilo četrto, France ni mogel več zadrževati smeha in dekleti sta ga opazili. Urškin obraz je v hipu zalila kri. Pa ravno Francelj jo je moral slišati, ki je bil precej postaven fant in lepega obraza, zato je marsikatero deckle iz vasi gledalo za njim in tudi Urški je bil všeč.

"Kako dolgo že hodis za nama?" je komaj izdahnila Urška.

"Od prve ardigačke naprej," se je, še predno je kaj pomislil, možato odrezal Franc.

PEPCA S.

SKORAJ POROČENA

Bila sta že precej dolgo skupaj in le nekaj dni je še manjkalo do njune poroke, ko je Milka prvič prespala v Tinetovi sobi. Proti jutru, ko jo je Tine s fičkom peljal domov, sta imela oba nekoliko slabo vest. Upala sta, da ju ne bo nihče videl, saj strupeni ženski jeziki na vasi iz malenkosti naredijo celega hudiča.

Smola. Ko sta pripeljala do železniškega prehoda, so jima pot zaprle zapornice, ki se jih je dalo zaobiti po razdrapanem kolovozu, vendar prav varno tako početje ni bilo. Vendar tako zgodaj so zapornice ponavadi kar dolgo spuščene, Milka pa bi bila rada čimprej doma, da se

ne bi mati zbudili in videli, da hčere ni.

"Morda pa vlaka še ni in bi vseeno poskusila naokoli," je predlagal Tine, Milka pa je odprla vrata in prisluhnila v poltemo, če je morda vlak že blizu.

Prav takrat pa je gospodinja iz domače poleg železniškega prehoda, ki se je odpravila še pred službo pomolstvi krave, na dvorišču našla kokoš, ki je zvezcer zamudila v kokošnjak. "Kje pa si bila celo noč, ti kurbetina?" je ženska nadrla kuro.

Milka, ki je slišala gospodinjo, ne da bi vedela nad kom ženska kriči, se je hitro oglasila: "Pri Tinetu. Pa saj sva že skoraj poročena."

vračati dve leti po slovesni otvoritvi, po istem vrstnem redu, kakor so upniki dajali posojilo. V zadnjih točki so določili, da kdor bo dal posojilo, vredno najmanj 25 gld., se bo kot "ustanovnik v nalašč za to osnovano knjigo vpisal", če je ta "daritelj zunanj postane dosmrten brezplačen častni ud".

Odločitev za izgradnjo lastnega doma je bila povsem logična, če je hotela čitalnica normalno delovati. Ves opisani finančni načrt je bil na izredno trhlih nogah, odvisen od dobre volje drugih. Zanašali so se na dolomljubo čustvo vseh narodnjakov na slovenskem etničnem ozemlju. Pri načrtovanju niso vzel v račun dejstva, da se Narodni dom gradi v izrazito gospodarsko zaostalem prostoru in v letih najhujšega nemškega pritiska, pod katerim je tudi domoljubna radodarnost presahnila. Sama čitalnica ni imela lastnih sredstev, saj ji na primer že v letu 1869 ni uspelo ustvariti niti toliko dohodkov, da bi lahko pokrila svoje stroške. Zato je izdala prošnjo za prostovoljne prispevke, s katerimi je zbrala 60 gld. in 30 soldov. Darovalo jih je devetindveteričlanov.

Začelo se je z velikim navdušenjem

Začetno navdušenje za zidavo Narodnega doma je bilo vseslošno. Časopisi so bili polni pozivov vsem rodoljubom, da bi prisločili na pomoč. "V ta namen se odličnim rodoljubom po Slovenskem že razpošilja način po katerem se namerava zidanje bode z neznanimi požrtvovanjem lahko skazovali odličen čin rodoljubnosti." Živo zanimanje za izgradnjo Narodnega doma so kaza-

KNJIŽNA POLICA

Modrosti dobre stare mame

Skorajda vsak nosi v svojih spominih tudi stare mame in očete, ki so nas s svojim mišljem, besedami in dejanjiplemenitili in obogatili, pa čeprav se tega pogosto zavemo šele, ko jih nimamo več. V današnjem bolj ali manj uspešnem - iskanju smisla lastnega bivanja, pa se človek pozabi ozreti vase. Vsak namreč nosi trdn zakoreninjene modrosti in videnja svojih prednikov, ki lahko pomagajo živeti. Da se jim za vse dobro vsaj malo oddolžimo, je Ivanka Čadež sklenila, da bo s pisano besedo oživelka nekaj njihovih v dolgih stoljih preizkušenih resnic. Tako je nastala knjiga MODROSTI DOBRE STARE MAME, ki je pred kratkim izšla pri idrijski Založbi Bogat.

Otroško je odločnina doba, saj nas zaznamuje za vse življenje. Preden človek stopi v svet odraslih in dobi pravico do lastnih odločitev, samostojnih ravnanj in odgovornosti zanje, se mu kot v "tabulo raso" že vpišejo vtiši iz otroštva. Te pa v največji meri prispevajo starši. Knjiga Rasti z otrokom govori o najpomembnejšem in morda najtežjem poklicu človeka - o starševstvu. Zanj nič ne zahteva neke formalne izobrazbe, starši se ga morajo naučiti kar sami pogosto (zal) šele iz lastnih napak. David Fontana pa hoče staršem to nalogu olajšati, jim pomagati in sicer tako, da predstavi glavne smernice vzgoje.

Brez bojazni - Fontana ne daje pedagoško obvaranju naukov o tem, kaj je pri vzgoji prav in kaj narobe, kaj je za otroka koristno, kaj nevarno, kaj dobro, kaj slabo. Presega stereoptip o starševstvu, ki je zgolj odgovorno in naporno, spregovori pa o starševstvu, ko pride do sožitja, med starši in otroki, ki so "lahko čudoviti družabniki na dolgem odseku življenjske poti. Darujejo nam svoja vedorino, vzemirjenje, smeh, ljubezen, prijateljstvo in nam odpirajo nova obzorja. Otroci so tudi veliki učitelji. Njihov spontan pogled na življenje nas spodbuja, da pričnemo tudi sami gledati na svet bolj sveže, njihova odprtost za nove izkušnje in načrte nas opozarja, kako čarodejen je svet in koliko njegovih skrivenosti lahko odkrijemo..." pričoveduje David Fontana, ki ima že več kot 25-letne izkušnje na področju otroške psihologije in preučevanja duhovne rasti in je avtor 15 knjig o teh temah.

Knjiga Rasti z otrokom je zato v prvi vrsti namenjena vsem staršem, pametno pa jo je prebrati tudi prej. Njen namen je zelo preprost: pričati vedenja o dobrem starševstvu in povabiti vsakega, da pri vzgoji ravna čim bolj v skladu s svojimi zmožnostmi. Naj vam bodo vaši otroci v radoš!

LIDJJA MURN

Pismo iz Amerike

"Vabite nas v državo, ki je vedno bolj majhna in tesna ter razprodana"

Slovence v Kanadi zanima, ali bo Slovenija dobila kakšen košček bosanske sorte. Približno 50 let je z denarjem in materialom podpirala to zapuščeno zemljo s kulturno zastalino ljudmi in če bo BiH postala samostojna država, je to v prvi vrsti stremota Slovenia. Lepo je, da je Slovenija postala samostojna, sedaj tudi samostojno trpi. Ni pa lepo, da je Slovenija priznala BiH za samostojno državo, saj na Balkanu niso bili nikoli priznani kot narod, ampak so ostanki Turkov. Tam živi 35 odst. Srbov, 15 odst. Hrvatov, 10 odst. drugih narodnosti, 40 odst. naj bi bilo Muslimanov, 15 odst. njih pa je menda prislo tja ilegalno. Ali je pravilno, da sedaj to turško-fašistično seme z zagriženimi balkanski-islamskimi ustvarja na Balkanu? Sramotno za civilizirane Slovence in Hrvate, da jim morajo Amerikanci, Angleži in Francozi soliti pamet. Nas izseljenec vabi: "Dragi rojaki, pride do domov v novo Slovenijo!" Kako, če pa je vedno bolj majhna in tesna, ter razprodana! Naj se ve, da tisoči v tujini vemo in veda, kaj je narobe z Jugoslavijo in v vsem Balkanom, ki je brez pravih in trdnih voditeljev. Janecek, Janko, Miča, Alichek, dami bonbonček, da si na moji strani.

ZELKO LOUIS
Toronto

STRUGE: GASILCI SO PRAZNOVALI

STRUGE - V nedeljo je praznovalo 70-letnico delovanja Prostovoljnega gasilskega društva Struge v predpoljski občini. Ob tej priložnosti so prevzeli novo motorno črpalko in razvili prapor. Domači župnik je blagoslovil novo opremo, gostitelji pa so pripravili krajši kulturni program. Po besedah Antona Rusa, poveljnika PGD Struge, jigčka v prihodnjem veliko dela, ob posamežjanju denarja pa bodo mali člani sami več prispevati za društvo.

ZLATA POROKA V VASI
VAS - Zakonca Jakovljevič iz Novega mesta že nekaj let prihaja na polete počitnice na Kosteško ob Kolpu, ker ugotavlja, da je tu najboljše podnebje za srčne bolnike. Letos letuje v Vasi (kjer sta bila tudi lani) že od sredine junija, jutri, 18. avgusta, pa bosta praznovala tudi zlato poroko.

Z avtobusom na izlet!

S tokratnim žrebom še dveh naročnikov Dolenjskega lista, ki se bosta v drugi polovici septembra pridružila doslej izbranim za zanimiv avtobusni izlet, se je prvo dejanje akcije "avtobus", če naj jo tako poimenujemo, pričelo koncu; prihodnje bosta namreč izbrana še zadnja dva naročnika. Med naročniki iz 1992. leta je računalnik za potnika določil Milana Pertnača iz Reštanja 80, p. Senovo, med tistimi, ki so se na Dolenjski list načeli leta 1993, pa je imel največ zreče Franc Lisek iz Savske ceste v Sevnici.

Pred zadnjem je potekalo tudi zbiranje poslušalcev novomeškega radija Studio D, ki se bodo odpovedali na podoben izlet kot naročniki Dolenjskega lista. Med reševalci nagradnega vprašanja je bila tokrat sreča na strani Ani Kolenc iz Marofa 18, p. Mirna Peč, in Ivanke Straus iz Meniške vase 21, p. Dolenjske Toplice.

Več razlag, zakaj pri nas izumirajo polhi

Bioška znanost ob tem spi poljše zimsko spanje

Polharji, zlasti starejši in bolj izkušeni, ugotavljajo, da je vse manj polhov. Lov nanje ni bila le strat polharjev, marveč dokaj donesen posel. Bolj izurenji polharji so v eni lovni sezoni našli toliko polhov, da je število njihovih kož zadostovalo za pošteno jakno ali celo plăšč. Polhovo meso je, kot vemo, izredno okusno, polhovi masti pa so že nekdaj pripisovali zdravilno moč.

Sedaj, ko so polhi že prava redkost, se polharji sprašujejo, čemu polhi tako naglo izumirajo. Gotovo ne zavoljo tega, ker je sedaj več polharjev, ki bi s pretiranim lovom iztrebljali poljski rod. Tudi polharji so že prava redkost. Le komu se še dandanašnji ljubi vstati kmalu po poletni in prehoditi po temnem gozdu več kilometrov in pregledati pasti. Komu se še ljubi plezati po drevesih, bezati v deblo in polhe loviti v vezan rokav suknjiča kot nekdo.

Prišli smo torej do poljega parodoksa: "Manj polharjev, manj polhov". Tega si ne polharji in ne biolog ne znajo z gotovostjo razložiti in dojeti. Polharji sicer imajo svojo razlagi, ki pa ni dokazana. Trdijo, da je bil pospešen lov na polhe vzrok, da so si preganjani polhi našli nove votline in se tam znova kotili. Omenjamо celo, da so bili starejši ali celo "betežni" polhi lažji plen polharjev in da je bili tudi lov svoje vrste selekcija poljske zalege.

Tako polharji, bioška znanost pa o izumiranju poljega rodu spi poljše zimsko spanje.

JOŽEŠKOF

V Slogi sledimo tej besedi

Skupina za samopomoč Sloga na Mirni deluje 2 leti
- Zanimanje raste - Na začetku 3 člani, danes 13

Sem članica skupine za samopomoč Sloga z Mirne, katere idejni vodja in ustanovitelj je dr. Jože Ramovš, ki meni, da so starim pri zadovoljevanju psihičnih potreb takšne skupine z voditeljem potrebne. Skupino Sloga je pred dve maletoma osnovala socialna delavka Andreja, na prvem srečanju pa so bili trije. Sedaj steje skupina 13 članov in imamo svojo himno, ki jo napisala socialna delavka Anica. Dobivamo se vsak tork dopoldne

POPRAVEK

Mojemu pismu "Naši mejniki" v 32. št. Dolenjskega lista je zagadel tiskarski škrat. Zadnji del tretjega odstavka bi se moral pravilno glasiti: "...da smo imeli ljudske množice, ki so vpile: "Življenje damo, Trsta ne damo" in niti enega samega človeka, ki bi zavpil: "Življenje damo, Savudrije ne damo."

MARKO POLENŠEK

PRIPIS - Uredništvo se avtorju in bralcem opravičuje za napako.

CESTA R-330 VELIKA REKA - RADEČE

LITIJA - Ministrstvu za promet in zveze je bilo predlagano, da začne postopek za pridobitev ustrezne dokumentacije za rekonstrukcijo ceste R-330 in da se vključi v program za leto 1996. Cesta R-330 Velika Reka - Velika Preska - Sopota - Zagrad - Radeče bi omogočila hitrejši razvoj podeželja z povezavo gospodarskih centrov in večjih podjetij v njih (Papirnica Radeče, Lesna industrija Jagnjenica v tranzitnem povezavi z Ljubljano). Omenjena cesta predstavlja krajsko pot povezave Posavja z Ljubljano in je strateškega pomena ob zaporah glavnih povezav prek Zasavja in Trojana v primeru plazov in drugih naravnih nesreč, ki so na tem območju po-goste.

in se pogovarjamo o raznih doživetjih, starih običajih, skupaj praznujemo rojstne dneve, ob novem letu obiščemo naše znanke v domovih starejših občanov... Naše vodilo pa je premagovanje osamljenosti in krepitev medsebojnih odnosov.

Ob pomembnih praznikih obiskujemo podobno skupino iz Trebnjega, skupaj nastopamo in hodimo na izlete. Tako smo si ogledali že stiški samostan, Muljava, Žužemberk, Dvor, letos spomladni pa smo bili v Šmartnu pri Litiji, na Bogensperku... Povabimo tudi razne goste: o mirnskem gradu nam je razglasil g. Martin, o KS Mirni g. Tomazin, ga. Lazarjeva nam je pričevala o Društvi upokojencev Trebnje, pisateljica Anica Zidar nam je predstavila svoje delo in uspehe, Fran Režun pa knjigo Naši kraji ter Znamenitosti dolenske pokrajine. Vsakemu, ki nam popesti monotonom vsakdana, najlepša hvala.

TILKA KAJNČ

Mirna

OŽIVLJANJE ITASA

RUDNIK PRI KOČEVJU - V tem kraju je pred časom imel sedež in je deloval Itas, podjetje za poklicno rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov d.o.o., ki so jo trije ustanovitelji spremnili v firmo Itas - PTI. Podjetje za proizvodnjo, trgovino in inženiring d.o.o., ki ima sedež v Kočevju. Ustanovitelji so svoje akte uskladili s predpisi o gospodarskih družbah in v tej zvezi spremnili svojo dejavnost s proizvodnjo karoserij za vozila, proizvodnjo prikolic in polpkolic in vrsto drugih proizvodov. Delovanje omenjenega podjetja in še nekaterih drugih kaže, da se je v neki meri začelo oživljanje proizvodnje, vendar s povsem novimi ustanovitelji.

V. D.

Krški invalidi vsak dan v Toplicah

Plavanje je zdravo

Že tretje leto invalidi občine Krško pasje dni izrabljamo za zdravljenje v Smarjeških Toplicah. Vsak dan nas v zgodnjih jutranjih urah Jože Mirt, naš prevoznik kombija, pobira od Senovega do Krškega, Leskovca in Velike vasi. Ker je kombi z zaslinimi sedeži pretresen, pomaga s prevozom tudi Tone Pleterški, predsednik društva, s svojim osebnim avtomobilom. Tako se nas zbere tudi več kot 20 vojnih invalidov, ki se zdravimo v topli vodi. Število vsakega leta narašča, tako da bomo morali prihodnje leto najeti kar mali avtobus. Invalidi smo z vsem zelo zadovoljni. V toplice pričemo zjutraj, ko je voda v bazenu še kristalno čista in lahko mirno zdravljamo. Do 12. ure, ko se odpravimo domov, se naužijemo kopanja in sončenja v svežem ozračju in okvirju mogočnih dreves. 4 do 5 ur vsak dan nam popolnoma zadostuje in učinku zdravljenja so že tu: popustile so bolečine v ožilju, krči v nogah, zelo se pohvalijo srčni bolniki, ki so imeli operacijo by-pass na ožilju, revmatični bolniki, posebno ugodno pa voda vpliva na splošno počutje in lahketnost gibanja. Zato se invalidi občine Krško lepo zahvaljujejo Zdravilišču Smarješke Toplice, ker so nam omogočili to zdravljenje z najnižjo možno ceno za kopanje, rezervacijo prostorov za sončenje ob bazenu in druge ugodnosti.

DANA POTOKAR
Društvo invalidov Krško

Nacionalne liste bi bilo treba odpraviti

DeSUS tudi o politiki

ČRNOMELJ - Pred kratkim se je v razširjeni sestavi sestal izvršni odbor stranke upokojencev in obravnaval predlog osnove za delovanje stranke do volitev v državni zbor. Poudarili so, da je vedno njihovo načelo, da se upokojenci neodvisno od ideološke in politične opredelitev posameznika zaradi skupnih upokojenskih interesov vključujejo v svojo politično strukturo.

DeSUS si prizadeva, da bi postala resna parlamentarna stranka, kar terja opredelitev tudi do drugih vprašanj sedanjega in bodočega razvoja države. Tudi v bodoče bodo sodelovali z organizacijami civilne družbe, zlasti društvi upokojencev ter organizacijami borcev in invalidov.

Spregorovili so tudi o politiki upokojevanja. Zavzemajo se, da bi za vse državljanje moralni veljati enaki pogoji, tudi za poslanec. V zakonu o poslancih je potrebno določiti, da ni možno prehajanje iz ene stranke v drugo v času trajanja mandata, sicer poslanec izgubi mandat. Prav tako je potrebno opredeliti odpolne poslance, ker po sedanjem zakonodaji volilci nimate nobenega vpliva, tako da jih ne morejo nadzorovati, če delajo v skladu s predvolilnimi zagotovili. Nacionalne liste bi bilo potrebno odpraviti. Sprejeli so še stališča do predloga zakona o spremembah pokojninskega zavarovanja.

J. DRAGOŠ

PREIMENOVANJE NASELIJ

LITIJA - V občini Litija se po sklepu občinskega sveta preimenujejo, razdržijo, združijo ali odcepijo naslednja naselja: Gorenji Log se preimenuje v Gornji Log, Gornje Ravne in Kumpolje, Mala selca v Tolsti Vrh, Podsentjur v Podsentjur in Pogonik, Ježevce v Dobje, Suhadole v Suhadole in Berinjek, Dobovica v Dobovica, Magolnik in Sopota, Dole pri Litiji v Dole pri Litiji in Jelenska Reber, Breg pri Litiji v Breg pri Litiji in Zagorica. Deli naselij Čepilje, Preženske Njive, Spodnje Jelenje in Prevale pa se združijo v naselje Bistrice.

M. Š.

• Gnev zamegljuje pamet, a mašuje srce. (Tommaso)

• Kolaboracija preteklosti se nadaljuje s kolobocijo prihodnosti. (Logar)

M. G.

Več kot dopust na morju

Srečanje vaščanov na Malem Kamnu pri Senovem

Ljudje se srečujemo ob različnih priložnostih, kmietje največkrat na pogrebih. V naši vasi pa smo si zamislili zanimivo srečanje starejših občanov, tudi tistih, ki živijo drugje in so bili rojeni tukaj. Odziv na povabilo je bil presenetljivo velik in tisto nepozabno soboto se nas je v vaški gostilni zbralo lepo število vaščanov. Mnogi se med sabo niso videli vrsto let in se sploh niso prepoznali. Bilo je krasno - tisti prisreči stisk roke, ko se v očeh zaleskajo solze, ko sploh ni važno, ali je roka žuljava in zgarana, kajti lepo se ujame tudi s tisto iz mesta. In na stotine

vprašan, spominov... Po kratkem uvodnem nagovoru in ob zvokih prijetnega Družinskega tria Novina smo pozornost namenili najstarejšemu udeležencu, ki nosi letnik 1908 in najmlajšemu iz leta 1944. Ob dobrini kapljici, prigrizku, klepetu, pesmi in plesu je vse prehitro mineval čas in v zgodnjih jutranjih urah smo se s solzami v očeh poslovili. V srcu smo bili bogatejši za spoznanje, kako se da v majhnem kmečki vasi med preprostimi ljudmi, ki so obsojeni na garanjo in odrekanje, lepo poveseli in jim tako srečanje pomeni več kot dopust na morju.

I. G., Senovo

Na izlet vas bosta peljala Dolenjski list in Studio D

Odgovori in popravki po § 9...

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka objavljenih informacij, s katero sta prizadeta posameznička pravica ali interes. Tovrstne prispevke bomo poslej objavljali pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa bodo opredeljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne bomo objavili prispevka, ki bo napisan žaljivo in z namenom zanicevanja, ali če bo nesozarmeno daljši od informacije, na katero se nanaša (13. člen).

Proračun pod streho

Dol. list št. 32, 10. avgusta

Gospod Rangus! Kar nekaj časa že spremjam vaše absurdne članke v Dolenskem listu. Kot je nam občanom znano, ste tudi vi član občinskega sveta Šentjernej. Zato vas moram vprašati, zakaj pljuvate v lastno skledo? Na vseh sejah ste prisotni, imate pravico govoriti, zakaj se ne ojunačite in kar tam poveste, kaj vas teži? Zakaj perete umazano perilo prek DL in na ta način v slabu luč dajete še ostalih 16 članov občinskega sveta? Moje mnenje je, da vas je na sejah dovolj, da bi lahko razčistili takšna vprašanja, saj sej trajajo pozno v noč in imate tako dovolj časa za pripombe. Vas je morda strah pred kolegi? Morda vse te pripombe le ne zrastejo na vašem "zelniku"? Če imate svoje mnenje in niste zadovoljni z zaposlenimi v občinski upravi, zakaj to ne poveste na svetu, kjer vam lahko odgovorijo iz prve roke in vam lahko pomagajo? Bralci DL vam res ne moremo pomagati, če ste (kot ste omenili v enem izmed svojih člankov) zaposleni polpisne osebe. Verjetno ste dgnili roko tudi vi. Zakaj končno ne daste svojim kolegom v svetu možnost, da se upeljajo v delo? In zakaj vsako besedo, napačno in še toplo, takoj nosreduje med bralce?

Mnenja sem, da bi morala biti marsikatera stvar, ki je posredovana na občinski seji, zaprta med štirimi stenami. Na tak način ne boste nikoli dosegali rezultatov in tudi kakšnih vidnih uspehov ne bo. Zakaj sami kot član sveta ne pridobite finančnih sredstev ali pa daste kakšnih pametnih pobud za to?

Ne mislite, da se vsi občani strinjam z vsemi odločitvami, ki jih občinski svet sprejema, vendar se zavedamo, da je to vendarže začetek, začetek nečesa novega za vso Slovenijo, ne samo za Šentjernej.

Gospodu Alojzu Simončiču pa kratek dobronamerenam namig: Dajte končno na dnevni red vaše redne seje točko: Klevetanje g. Rangusa! Razčistite že enkrat doma reklama-kazala ter uvedite sankcije za neresnične izjave. Nikar ne pustite, da pada slaba luč na vas vse, saj si končno tega tudi ne zasluite.

N. N.
(naslov v uredništvu)

Iz Sodražice peš na Triglav

Že prihodnje leto verjetno tudi peš nazaj - V odpravi najstarejši star 65 let, najmljaši pa 21

SODRAŽICA - Skupina trijstarih sodražiških privržencev športa in rekreacije se je prejšnji teden podala na 200 kilometrov dolgo peš pot od Sodražice do Triglava. Po do zdaj znanih podatkih je to najdaljša peš pot od nekega slovenskega kraja do vrha najvišje slovenske gore; odprava je po širidnevnem potovanju načelo uspešno opravila.

Pobuda o "potovanju" na Triglav se je porodila lani, ko se je trojica Viktor Dobronič, mlajši in starejši, ter Tone Matelič udeležila pohoda na Triglav s planinci iz Ribnice, Pivovarni Unio iz Ljubljane, Fragmatu iz Sodražice in gostilni Pri Kranju z Vrhniko. "Po dvomesčnih pripravah, vsako nedeljo smo valili 8-10 ur, se je na pot podalo 13 članov, čeprav smo sprva načrtovali odhod skupine 6 do 7 ljudi. Pot nas je vodila iz Sodražice preko Cajnarjev, Pokošča, Vrhnik, Smrečja, Žirovskega vrha, Hotavlja, Blešča, Bohinjske Bistre, Uskovnice (kjer se nam je pridružila še skupina sedmih Sodražanov, s katero smo se povzpeli na vrh), Vodnikove koče, Kredarice na Triglav. Na vrh smo se povzpeli brez večjih težav," nam je povedal Tone Matelič, vodja sodražke odprave.

Na poti, večkrat jim je nagajalo tudi slabo vreme, so štirikrat prenočili. Prvi na Vrhniku, kjer jim je gostoljubje nudilo PD Veseli Triglavci in gostišče Pri Kranju. "Ves čas nas je spremljalo terensko vozilo s hranom in drugimi potreboščinami. Pomoč pri uresničitvi tega podvigova nam je nudilo kar 24 pokroviteljev iz ribniško kočevske doline in tudi od drugih. Posebej se zahvaljujemo MKGZ Dom Sodražica, okrepčevalnici Jaka iz Cajnarjev, Podmornici iz Sodražice, Športni zvezki z Ribnice, Pivovarni Unio iz Ljubljane, Fragmatu iz Sodražice in gostilni Pri Kranju z Vrhniko," je še dodal.

Sodražki ljubitelji gora se bodo verjetno že prihodnje leto odločili tudi za peš povratek. V odpravi, ki so jo sestavljali Viktor Dobronič, starejši in mlajši, Franc Češarek, Jože Arko, Mojca Trdan, Bojan Trdan, Sabina Andoljšek, Petra Vesel, Dare Vesel, Janez Vesel, Marjan Grajs, Miran Štupica in Tone Matelič, je imel najstarejši član 65, najmljaši pa 21 let.

MILAN GLAVONJIČ

KULTURA ŠE NI BREZ HLAČK - Poročali smo o negodovanju kočevskih občanov, ker je Likovni salon, kjer so bile prej le likovne in druge razstave, zdaj tudi prodajni prostor za trgovce, ki pridejo sem iz domaćih in drugih krajev. Predvsem so nekateri kulturniki negovali, da v temu hramu kulture ni primerno prodajati perila, tudi ženskih hlač (moških niso omenjali) ne. Poročali smo tudi, da je občinska skupščina na zadnji seji sprejela sklep, naj bo Likovni salon namenjen le kulturni dejavnosti. Ta sklep (in tudi oni, da je stojnična prodaja dovoljena le na Kmečkem trgu) pa še ni objavljen, zato smo bili dva tedna po njegovi objavi še vedno priča prodaji oblačil v Likovnem salonu, razne robe blaga pa okoli njega. (Foto: J. Primc)

Gače postajajo spominski park

Ob kočevarskem obeležju na Gačah so se zbrali na tradicionalnem taboru Kočevari in njihovi simpatizerji - Tudi predstavnik avstrijskega veleposlanštva

GAČE - Že po tradiciji se vsako leto avgusta srečajo Kočevarji in njihovi simpatizerji na taboru z mašo na Gačah, sredi roških gozdov. Tako je bilo tudi minuto nedeljo, ko so se zbrali okrog obeležja, ki so ga postavili leta 1930 ob 600. obljetnici naselitve Kočevarjev v te kraje. Tabora se vedno udeležijo tudi eminentni gostje, letos pa so bili to dr. Karl Michael Müller, prvi sekretar avstrijskega veleposlanštva v Sloveniji, ter župana semiške in novomeške občine Janko Bukovec in Franci Koncilija.

Kočevarje iz Slovenije in številnih drugih držav, kamor so se zatekli, ko so leta 1941 po preselitvi iz teh krajev izgubili domovino in imetje, je na Gače navezalo prej

omenjeno spominsko obeležje, ki so ga pred tremi leti restavrirali. Tako se je porodila tudi misel o kočevarskem spominskem parku, ki bi se lahko dobro vključil v sicerjšno ponudbo Gač. Kot je povedal Avgust Gril, ki je v okviru društva Kočevarjev staroselcev pobudnik tovrstnih taborov, načrtujejo pod takirko arhitektov Jelice Kupec in Zdenka Hlavatja večji spominski park, s pomočjo katerega bi turistično oživili Gače. Obnovili bi kočevarske dočmačje, ki od leta 1905 niso imele več prebivalcev. V eni od kmečkih hiš bi uredili gostinski objekt, v drugi apartmaj, v kmečkem poslopu pa muzej. Zgradili bi tudi cerkvico, posvečeno Mariji Snežni. V posebnem paviljonu pa bi postavili relief z vsemi bivšimi kočevarskimi naselji. Vse to bi zraslo pod hribom, imenovanim Vidikovec, s katerega je lep razgled po Sloveniji, Hrvaški, Italiji, Avstriji in Madžarski. Vendar pa se v društvu Kočevarjev staroselcev zavedajo, da bodo pri obnovi domačij potrebovali pomoč pokroviteljev, ki jih tovrstno vlaganje zanimata.

V nedeljo tudi Kočevskih Poljanah odprli tudi muzejsko hišo, v kateri so zbrali okrog 300 predmetov o kulturnem in sakralnem življenju Kočevarjev, kulinariki, not-

Ko slepi spoznavajo Belo krajino

Več kot 30 slepih in slabovidnih iz vse Slovenije se na šestem poletnem raziskovalnem taboru v Podzemlu seznanja predvsem z belokranjskimi etnološkimi značilnostmi

PODZEMELJ - Od 11. do 22. avgusta poteka v Podzemlu pod pokroviteljstvom škofiske Karitas 6. poletni raziskovalni tabor za slepo in slabovidno mladino iz vse Slovenije. Tabori, ki se selijo po naši državi, so se začeli na pobudo učitelja in vrogojitelja v centru slepih in slabovidnih v Škofiji Loki Jureta Svolščaka. Tokrat pa več kot 30 udeležencev z okrog 20 mentorji in spremjevalci spoznava Belo krajino.

Kot sta povedali Sonja Pušnik in Albina Krek, ki na taboru pomagata mentorji in spremjevalcem, so najprej nameravali pripraviti tabor v domu kranjskih tabornikov v Marindolu, a je bila nastanitev predraga. Ko so se srečali z ravnateljem osnovne šole Podzemelj Tonijem Gašperičem in slišali njegovo ponudbo, so se odločili, da bo njihovo prvo bivanje v Beli krajini v šolskih prostorih.

In kako poteka delo na takšnem taboru? Prvi dan je bil namenjen podrodu mentorjev in spremjeval-

Iz kolpske doline

UKRADLI SMETNJAK IN KLOP - V noči iz 9. na 10. avgusta so neznanci ukradli v bližini slapa Nežice zaboj za odpadke, last Cestnega podjetja, in leseno klop, oboje namenjeno turistom, ki tu počivajo. Eni urejajo okolje, drugi kradejo.

VLAMLIJAJO V KAJAKAŠKI CENTER - V kratkem je bilo dva krat vzlomljeno v Turistično-sportno-rekreativni center v Starih malinah v občini Osilnici, ki mu krajše rečemo kar Kajakaški center. Vzlomilci so napravili nekaj škode predvsem na stavbnu pohištvo.

OZNAKE NA CESTO - Na novi obkolpski cesti Dol-Petrina-Mirtoviči je potrebno zaradi varnosti voznikov in turistov postaviti protmetne znake in omejiti hitrost vožnje, saj je cesta ozka in ni primerna za hitro vožnjo, omejiti nosilnost vozil itd. Seveda pa je potrebno prej često tehnično prevzeti. Odsek od Žage do Lazov pa je potrebno tudi asfaltirati, kar velja tudi za odsek ceste od Žage do Koštele, za kar je nakazal denar še star občinski izvršni svet.

SPREHAJALNE POTI - Turistično društvo Kostel se prizadeva, da bi v sodelovanju z Zavodom za gozdove ter GG Kočevje uredili in označili sprehajjalne poti in steze na svojem območju in sicer: Jakšiči-Bela stena, Hrib-Jakšiči, Slap Nežica-izvir Nežice, Kaptol-Suhor-Kolpa, Fara-Slavski Laz itd.

16 PRIJAV ZA NAJLEPŠE

VAS-FARA - Turistično-sportno društvo Kostel je pred nekaj tedni razpisalo tekmovanje za najlepše urejeno hišo, vrt ali okolico. Doslej se je prijavilo že 16 kandidatov oz. kandidat. Zaključna slovesnost in podelitev nagrad bo v gostišču "Pri grofu" v Kaptolu.

cev, torej dijakov in študentov, o komunikaciji s slepih ljudmi. Zadnji dan bodo ovrednotili delo, ki je zelo pestro. Vmes pa udeleženci tabora spoznajo belokranjske običaje in ljudsko obrt, poskušajo sami pisati pisance, narediti peharčke, koče, zelenega Jurija. Spoznavajo belokranjske plese in jih tudi zapešajo, se vozijo s kanuji po Kolpi, pripravljajo izlete po Beli krajini in se seznanajo z zanimivostmi, ki so povezane z ljudskim izročilom. Vsak se je odločil tudi za eno od delavnic, bodisi glasbeno, gledališko, likovno, geografsko, etnološko, biološko ali delavnico kreativnega pisanja. Večere jim popestrijo zanimivi gostje iz okoliških krajev. Spleti in slabovidni pa razmišljajo, da bi se jim oddolžili z

nedeljsko mašo v podzemelski župnijski cerkvi, za krajane pa bi pravili še poslovilno prireditve. Seveda so hvaležni tudi črnomaljski župnijski Karitas, ki jim je utrla pot med Belokranje in direktorju ško-

• Med udeleženci tabora so predvsem mladi od 15. do 27. leta starosti, od katerih jih ima večina okvaro vida. To so dijaki, študenti; tisti, ki so v zavodih ali v domači oskrbi. Zlasti med slednjimi je veliko osmiljenih, zato je tabor za njih pomembna oblika druženja in se ga zelo veselijo. Še posebej, ker po zagotovilih in izkušnjah Sonje Pušnik in Albine Krek vsak od njih odnesne s tabora kaj zanimivega. Tisti, ki so na taborih sodelovali že večkrat, pa že prezemajo vlogo pomočnikov mentorjev.

fiske Karitas Stanetu Kerinu, ki se je z vsem srečem vključil v pripravo tabora.

M. BEZEK-JAKŠE

S PESMIJO NA USTIH - Slepim in slabovidnim na raziskovalnem taboru v Podzemlu ni dolgačas. Večkrat zaigrajo, zapojo in zapešajo. Takrat se predvsem radi zborejo okrog harmonikarja Francija Mačnika-Frenka in kitaristke Mete Pavšič. Tokrat so ob njihovem igranju zapeli (od leve proti desni) Albina Krek, Viki Vrtačnik, ki je na taborih že četrtič, in Sonja Pušnik. (Foto: M. B.-J.)

UDOR NA "PARTIZANKI" PROTIV TREBELNEM - Na nedavno zastalom preplasteni cesti od Mokronoga proti Trebelnem, ki jo nekateri imenujejo kar "partizanka", ker vodi mimo gozdnic, v katerem je bila med 2. svetovno vojno ustanovljena Gubčeva brigada (v spomin na ta dogodek so Trebanjci do letos praznovali svoj občinski praznik!), je nastal udor in polovica cestiča je spolzela v globel. Novomeški cestarji so se lotili odpravljanja ozkega grla na pomembni cesti (na posnetku) tako, da bodo uredili drenažo, udor pa se bodo izognili v velikem ovinku, povsem nove trase ceste. Zato pa bodo premetalni še veliko kubikov zemlje. (Foto: P. P.)

Če je klet dobro izolirana

Sin in snaha sta se odpravljala v Ljubljano. Mati je v kuhinji pripravila stvari, oče pa je skočil s plenko še v klet, izkopano pod teraso, po vino. Tisto domače, pol šmarince in pol cepljenke. Hitro je zaprl vrata za seboj. Zunaj je bilo zelo vroče, v kleti pa hladno. Lese na pipa na sodu se spet ni dala odpreti. Nabrekla je in zatič se ni dal premakniti nikam. Mudilo se je, zato je tokrat bolj krepko pritisnil. Pipa se je odromila in vino je iz polnega soda brizgnilo v velikem curku.

Hitro je ukrepal. V nastalo luknjo je porinil svoj prst in zadeva je bila začasno rešena. Pričel je klicati, vendar zmanj. Klet je bila izolirana ne samo proti temperaturam razlikam, ampak tudi zvočno. Na legi, še v dosegu proste roke, je otopal leseno zagozdo in pričel z njo tolči po sosednjem, prazen sodu. Vino in njem so k sreči že spili. Brez uspeha.

"Presneti norec, pa ravno včeraj sem zatlačil tisto edino lino v kuřilico." Pri sebi ni imel ure, zato je polnoma izgubil občutek za čas. Zaradi čepenja so ga noge vse bolje. Kazalca v luknji že dolgo nitičuti več. Tako priklenjen na sod je nemocno čakal. Končno so nad njim začrpalna vrata. "Mogi, Mogi," je slišal snaščo, kako kliče psičko. "Seveda, kuzelko so takoj pogresali, mene pa ne," se je jezik ter z zadnjimi močmi zavplil svoj hripani halo. Končno je le zasišal hojo okoli hiše in sin je pogledal v neprostovoljno jedo: "Kje pa hodiš tako dolgo, oči?" se je začudil. "Kaj me niste slišali, hudiča?" "Misliš smo, da vptijo pri sosedih." Ni ga takoj zamenjal pri sodu, temveč odšel najprej iskal pravi čep. Z veliko težavo se je oče končno zravnal. Do takrat pravilna zavrsnil, da mu zatekajo kolena.

SLAVKO KLANČIČAR

TABOR KOČEVARJEV - Kot je dejal na nedeljskem taboru Kočevarjev in njihovih prijateljev na Gačah semiški župan Janko Bukovec (na fotografiji drugi z desne), želijo Gače obnoviti v spomin na Kočevarje in na njihovo

Dopust v senci Nevihte

V Omišlju ob hrvaškem napadu na Srbsko krajino

Tudi letos, tretjo sezono zapored, sva se z ženo (in tokrat z vnukom) odločila za dopust v hotelu Adriatik v Omišlu na otoku Krku. Dobre strani teh dopustov so bile dodelje: blizu doma, čisto morje in nizke cene. To je odtehtalo slabe strani: nevzdrževane hotelske sobe, skromni obroki hrane itd.

1. DAN DOPUSTA: MALO BOLJE, VELIKO SLABŠE - Ceremonija prijave v recepciji je potekala letos hitrej, saj smo opravili formalnosti že ob osmi uri zjutraj in uro kasneje smo imeli že ključ sobe in se vselili. V sobi so nas prijetno presenetili trije kozarci, saj smo prejšnja leta dobili le po enega. Kmalu pa smo ugotovili, da je odtok umivalnika v kopalnici zamašen, polovica zaves pokvarjenih in prav tako tudi priha. Pri kosilu je bil le en menu (prejšnja leta dva). Pivo (Union) in coca cola 21 kun (okoli 450 tolarjev).

Morje je bilo čisto. Kopalcev manj kot prejšnja leta. Tudi "razkošja", da je nekdo pobiral razne smeti in odpadke, si letos niso privoščili. Izgovor za to (in vse drugo): "Kod nas je rat."

2. DAN: STREZE NAM UČENEC - Popravili so umivalnik v kopalnici, da jo požiral vodo, žal pa je bila cev še vedno zamašena, da je zdaj voda tekla na tla v kopalnici nekje iz zida. Zajtrk samopostrežni. Od tujcev je bilo največ Madžarov in Čehov, ki so si temeljito postregli. Kosilo in večerja sta bila bolj skromna. Stregel nam je učenec, ki je končal prvi letnik gostinske šole in je bil na praksi. Bil je počasen, načenega pa si ni zapomnil.

3. DAN: MORJE SO ONESNAŽILI - Zjutraj je bilo morje še vedno čisto, okoli 11. ure pa je zaneslo v zaliv nesnago. Z onesnaženjem je odpadla tudi ena izmed glavnih prednosti letovanja v Omišlu. Telefonirali smo v Ljubljano in na Reko. Za približno isti čas pogovora v obeh primerih smo za Ljubljano plačali 45,2, za Reko pa le eno kuno.

4. IN 5. DAN: NA PREGLED - Slabo vreme. Dež. Kupili smo karte (24 kun) in igrali remi. Dobili smo obvestilo, da lahko gremo na pregled k kiropraktinji. Zvedeli smo za mobilizacijo in da lovijo vojaške obveznike, ki se niso odzvali pozivu v vojsko. Hrvatje, s katerimi smo se seznanili na plazi, so politizirali in kritizirali Tuđmana, češ da ne zna končati vojne, da ni začel osamosvajanja hkrati s Slovenci, da se je dogovarjal s Srbi in da je hrvaška politika ob osamosvajjanju kriva za upor Srbov na Hrvaskem, ker naj bi Srbe ne zaposlovali, od nečesa pa morajo živeti, in zaradi slabih

izkušenj iz druge svetovne vojne, ko so morili pravoslavne.

6. DAN: IZGINIL RADIOT - Pri zajtrku je bilo slišati govorice, da je hrvaška vojska napadla uporne kninske Srbe. Na plazi so kjer so Hrvatje navdušeno govorili o zasedbi Petrinje, hvalili Tuđmana itd. Ko smo se vrnili v sobo, tam ni bilo več vnuškovega radia. Povedal sem direktorju, ki je rekel, da pri njih še nikoli nič izginilo, da bo devedem raziskoval ter da bo hotel izginuli radio plačal, če ga ne bodo našli. Radija nismo več videli, a tudi plačila nismo zahtevali.

7. DAN: DOMOV - Zjutraj je šla žena spet h kiropraktikini. Račun za dve obdelavi po uro in pol 180 kun, prvi pregled pa je bil brezplačen, se pravi vracanun v ceno penzionata. Spet politiziranje na plazi. Kopalci ugibajo, kako bo najvernejše priti domov. Večina jih meni, da prek Slovenije (v Zagreb, Varaždin itd.). Velika hvala Hrvatov zaradi uspehov hrvaške vojske. Najbolj navdušene so bile ženske. Hrvatski radio ne priporoča vožnje po cestah, če ni nujno; odsvetuje zbiranje v skupinah itd. Morje je že kar lepo čisto, vročina je pritisnila. Odločili smo se, da gremo po večerji domov in ne čakamo zajtrka.

Odpovali smo okoli 21. ure in bili čez dve uri doma v Kocevju. Pri plačilu mostnine nam niso dali potrdila o plačilu, se pravi, da je denar spravil uslužbenec v svoj žep (dva dni kasneje se mi je enako zgodilo tudi na avtocesti Ljubljana-Vrhnik). Ugotovili smo, da je bilo kljub vsem nevšečnostim vendar lepo. Torej: če bo šlo vse po sreči, naslednje leto na svidenje Omiš!

J. PRIMC

Kostjavčev mojster lesenih čolnov

Pri enem zadnjih izdelovalcev čolnov ob Krki, 85-letnem Francu Nosetu, Kostjavčevem stricu iz Rumanje vasi

RUMANJA VAS - V dolini Krke, se pod pobočji Srobotnika nedaleč od Straže na majhnem hribu razteza prijazna gručasta vasica Rumanja vas. Tu je začel svojo pot Franc Nose, po domači Kostjavčev stric, ki kljub svojim 85-im letom še danes radi poprime za oblič in smrekov hlad mojstrsko preoblikuje v čoln.

Ce Kostjavčev stric poseže v spomin za kake štiri, pet desetletij nazaj, pove, da je bila takratna podoba Krke precej drugačna. Na bregovih te zelene lepotice je bil na vsakih nekaj metrov privezan čoln, saj je takrat vsaka hiša v vasi takrat imela svoj prevoz. Na obrežju Krke so imeli Rumančani takrat tri pristanišča, kjer je bilo privezanih po pet čolnov skupaj. Vaščani, ki imajo svoje vinograde v Straski gori takoj onkraj Krke, so jih uporabljali za prečkanje reke. Kostjavčev stric je za vsakega v vasi, ki je že tezel, izdelal svoj čoln, tudi takega, ki je prepeljal čez Krko tudi do deset kopačev ali trgačev hkrati. Uporabljali so jih tudi po velikih deževjih. Takrat sta moralna veslati kar dva krepka možaka, vsak na svojem koncu čolna, pa še tako sta le s težavo ukrotila deročo vodo. Danes je podoba bregov povsem drugačna, saj so v vasi le še trije čolni, ki se le redko rešijo verige.

Že pri svojih petih letih je Nosetovata okusil brdkost življenja. Leta 1915 mu je kruta vojna vzela očeta. Francetova mati je ostala sama z dvema otrokom. France je postal pravi mali gospodar na kmetiji, ki je potrebovala več pridnih rok, da je bilo vse pravočasno postorjeno in obdelano. Vsako jutro pred šolo je gonil živino, večkrat pa se ga je

učitelj Štular usmilil in ga pustil domov, da je pomagal mami.

"Težko smo se prebijali skozi življenje. Toda kasneje mi je Bog ves trud trikrat poplačal. Pripetili so se trije čudeži, ki si jih še danes ne znam razložiti. Naj omenim le prvega. Zgodilo se je 10. februarja 1970.

leta. Tistega dne me je danes že pokojna žena kot po čudežu rešila gotove smrti. Dopoldan sem vozil gnoj na saneh. Iznenada je začel naletavati sneg. Nič ni grmelo, tako da na hujši ni kazalo. Vole sem privezel v hlev in šel v hišo malicat. Nato sem ženi rekla, da grem v

skedenj na delo. Žena me je pregovarjala, naj ostanem hiši na zapečku. Sprva sem ugovarjal, toda na koncu le ostal pri njej. Ni minilo pet minut, ko je v naš skedenj udarila strela. Vsa krma, trije vozovi sena, vse deske za čoln in slamoreznicu so zgoreli. Začel se je vžigati tudi kozolec, toda s pomočjo gasilcev in vaščanov smo ga ubranili pred najhujšim. Še danes se poznamo sledi ognjenih zubljev," pripoveduje Nosetov stric.

Pri izdelovanju čolnov je bil France samouk. Prvih mizarških spremstev se je res naučil pri vaškem "tištarju", v glavnem pa se je te obrti naučil sam. V svojem življenju je izdelal preko sto čolnov, ki so jih poleg vaščanov koristno uporabljali tudi ribiči. Celo za varazdinskega prevoznika lesa čez Dravo je naredil čoln. Med drugo svetovno vojno je ta obrt zamrla, saj so Italijani pobrali in razbili vse čolne po vasi, na katerih so se čez Krko prevažali partizani, ker je bil most porušen. Po vojni je prevoz na lesenih "ladjah" spet vzvetel in naročil je bilo spet dovolj.

Najboljši za čolne je smrekov les, od njegove kakovosti pa sta odvisna tudi čas izdelave in živiljenjska doba čolna. Zdaj s pomočjo strojev naredi plovilo že v nekaj dneh, težje pa je bilo prej, ko je delal vse ročno.

Franc Nose daleč naokoli nima nobenega konkurenca. Njegove izdelanke lahko stejemo med boljše izdelanke domače obrti, ki na Dolenjskem žal počasi zamira. Lesene čolne dandanes izpodpirajo gumiasti in drugi čolni, čeprav še marsikateri ribiči naroči čoln pri Francetu, saj se le-ta manj zible na vodi. Po stopinjah Kostjavčevega strica danes stopa njegov vnuk Andrej, ki ima veselje do mizarstva in mu pomaga pri delu. Lepo je slišati in videti, da se tradicija izdelovanja lesenih čolnov pri Nosetovi hiši ohranja.

DIANA ŽAGAR

Paint ball vse popularnejši

V Sloveniji 15 klubov, eden tudi v Brežicah - Opromo si je mogoče izposoditi - Nevarnosti ni

BREŽICE - Tudi v Sloveniji postaja "paint ball" vse bolj popularen. Začel se je v Ameriki pred 10-imi leti, uporabljali pa so ga za urjenje specjalnih enot vojske. K nam ga je pred štirimi leti prinesel nekdanji Drnovškov osebni stražar Tone Koččak, ki je danes glavni spodbujevalec te borilne veščine oziroma športa. V Sloveniji je že okoli 15 klubov, eden od njih je tudi v Brežicah, ki je po rezultatih državnega prvenstva na 4. mestu.

Šport je sicer precej drag, saj se cena orožja, ki ga pravljajo tudi že v Evropi, giblje med 500 za enostavnejše in 3.000 nemškimi markami za najboljše orožje, uniforma in maska nad 70 in 200 markami, kroglice pa stanejo okoli 12 tolarjev. Orožje se polni na ogljikov dioksid, za naboje pa se uporabljajo želatinaste kroglice, ki se ob zadetku ob trd predmet

T. G.

NAD STO JIH JE NAREDIL - Mojster in njegov izdelek. (Foto: D. Žagar)

Od Londona do Starega trga ob Kolpi

Po obisku v londonskem Cityju in ogledu njegovih znamenitosti nekaj vzporednic z belokranjsko turistično ponudbo

štovanje!

Obiskali smo tudi muzej lutk Madame Tyssou. Lutke so tako slikovite, da sem se pri vhodu močno prestrašil, ker se mi je zazdelo, da me bo ogovoril Fidal Castro. Muzej pa nima pravega izhoda. Preveriti sem se moral skozi trgovino. Angleži že vedo: pestra ponudba, bogate police in izložbe, prijazni trgovci; vse lepo za oči, nič vsljivega, na vsakem vogalu.

Slovenija z Ljubljano je težko primerljiva z Britanijo in Londonom. Nekaj malih vzporednic pa bi lahko vseeno povzeli. Vodič nam je tri dni opisoval londonske znamenitosti. Na koncu smo bili vedno lačni in žejni in zavili smo v pivnico na pivo. Pred samim londonskim gradom je nenadoma sijajno zadalo po jagenčkovi pečenki. Kolega Viktor je oživel. Britanci so pričeli svoj gospodarski razvoj pod Henrikom osmim z ovčjero, volno, tekstim, oblikami. Sedaj narekujejo modro, prodajajo znanje in domislijo.

V Londonu se hodijo oblačiti petičneži z vsega sveta. Tudi Slovenči, ki povedali vodič. A na jagenčkovi masti so pekli le pomfri. O pečenki ne duha ne sluha.

Nahodili smo imeli deset pleterskih hrušk. Delili smo jih onim, ki so imeli največ posla z nami. Reklamno: podarjamo vam žganje s hruško, po slovensko vino pa pojdi v Selfridges. Obljubili so, da bodo šli.

S seboj smo imeli deset pleterskih hrušk. Delili smo jih onim, ki so imeli največ posla z nami. Reklamno: podarjamo vam žganje s hruško, po slovensko vino pa pojdi v Selfridges. Obljubili so, da bodo šli.

Bili smo gostje predstavnštva SKB banke, kjer so nas lepo sprejeli in nas pogostili z znamenitimi angleškimi sendviči in avstralskim

vinom. Belo vino je bilo zelo tanko, črno pa je bilo boljše, vendar smo o primerjavi z metliško črno vino vladno molčali. Na sprejemu je bil prisoten predstavnik ambasade. Po Cityju je zadonela Dekle daj mi rožnico.

V lepem hotelu smo zamenjali nekatere od 12 milijonov turistov, ki letno obiščejo London in že zdrveli prek Hyde parka na Oxfordsko cesto. Kolega Vinko je imel naročilo doma, da mora kupiti to in to ravno tam. Da mora kupiti to in to ravno tam. Vse je v trenutku našel, saj tam nudijo vse in najbrž bi se kje našlo kupu smo bili seveda žejni.

Če cesto je bil Selfridges, znana londonska blagovnica. Tako smo šli v kontrolno, če imajo v trgovini slovenska vina. Zaleteli smo se v vinočniku in brali po poličah s steklenicami: francoska vina, italijanska, španška... ostala Evropa. V zgornji vrsti levo je bilo deset steklenic prirodnih vin po 800 tolarjev. Oddahnil smo si. Res smo v Evropi. Za

V lepem hotelu smo zamenjali nekatere od 12 milijonov turistov, ki letno obiščejo London in že zdrveli prek Hyde parka na Oxfordsko cesto. Kolega Vinko je imel naročilo doma, da mora kupiti to in to ravno tam. Da mora kupiti to in to ravno tam. Vse je v trenutku našel, saj tam nudijo vse in najbrž bi se kje našlo kupu smo bili seveda žejni.

Nahodili smo imeli deset pleterskih hrušk. Delili smo jih onim, ki so imeli največ posla z nami. Reklamno: podarjamo vam žganje s hruško, po slovensko vino pa pojdi v Selfridges. Obljubili so, da bodo šli.

Bili smo gostje predstavnštva SKB banke, kjer so nas lepo sprejeli in nas pogostili z znamenitimi angleškimi sendviči in avstralskim

di Starega trga sem v gostilni pogledal pod prti, kaj se tam nahaja. Otipal sem lepo, dobro, staro mizo iz javorja, ki je imela deset centimetrov od roba vse naokoli intarzije. Ogromno je vsega, domačega, lokalnega, česar ni nikjer drugje.

Treba je samo investirati, ponuditi in seveda dobro, odlično pripraviti ter izvesti. Veliko takšnih vlagateljev je že v Sloveniji, tudi v Beli krajini. Tržno okolje je okolje, v katerem se lahko sprosto ljudska iznajdljivost, podjetnost, ustvarjalnost. In slednja sploh ni vezana na stopnjo izobrazbe. Če kdo misli, da preveč enostavno razmišljam, si bo moral prebrati novejšo knjigo ameriškega avtorja Johna Naissita Global Paradox, kjer je turizmu posvečena petina knjige. Avtor ugotavlja, da se turisti vse bolj zanimajo za male kraje, lokalne posebnosti, lokalno kuhinjo, da je na pohodu individualni turizem itd. Turizem kot gospodarska panoga raste 10 odst. letno.

Mag. JANEZ KURE

di Starega trga sem v gostilni pogledal pod prti, kaj se tam nahaja. Otipal sem lepo, dobro, staro mizo iz javorja, ki je imela deset centimetrov od roba vse naokoli intarzije. Ogromno je vsega, domačega, lokalnega, česar ni nikjer drugje.

Treba je samo investirati, ponuditi in seveda dobro, odlično pripraviti ter izvesti. Veliko takšnih vlagateljev je že v Sloveniji, tudi v Beli krajini. Tržno okolje je okolje, v katerem se lahko sprosto ljudska iznajdljivost, podjetnost, ustvarjalnost. In slednja sploh ni vezana na stopnjo izobrazbe. Če kdo misli, da preveč enostavno razmišljam, si bo moral prebrati novejšo knjigo ameriškega avtorja Johna Naissita Global Paradox, kjer je turizmu posvečena petina knjige. Avtor ugotavlja, da se turisti vse bolj zanimajo za male kraje, lokalne posebnosti, lokalno kuhinjo, da je na pohodu individualni turizem itd. Turizem kot gospodarska panoga raste 10 odst. letno.

Mag. JANEZ KURE

di Starega trga sem v gostilni pogledal pod prti, kaj se tam nahaja. Otipal sem lepo, dobro, staro mizo iz javorja, ki je imela deset centimetrov od roba vse naokoli intarzije. Ogromno je vsega, domačega, lokalnega, česar ni nikjer drugje.

Treba je samo investirati, ponuditi in seveda dobro, odlično pripraviti ter izvesti. Veliko takšnih vlagateljev je že v Sloveniji, tudi v Beli krajini. Tržno okolje je okolje, v katerem se lahko sprosto ljudska iznajdljivost, podjetnost, ustvarjalnost. In slednja sploh ni vezana na stopnjo izobrazbe. Če kdo misli, da preveč enostavno razmišljam, si bo moral prebrati novejšo knjigo ameriškega avtorja Johna Naissita Global Paradox, kjer

Pekarna Mišmaš brez jezične Jedert

Pek Mišmaš s Krke se konkurenco ne boji - Prijava na kakovost in sveže piškote

KRKA - V tej zgodbi o pekarji Mišmaš ni jezične Jedert, ki bi grena življenje peku Mišmašu. Ta se za razliko od tiste, ki jo je napisala Svetlana Makarovič, ki je za model glavnega junaka vzel prav peka Jožeta Mišmaša s Krke, konča srečno. Jože Mišmaš, ki s svojim delom nadaljuje tradicijo svojih staršev, je kljub včasih težkim trenutkom pekarijo ohranil, jo posodobil, in v njej pa dela njegov sin, ki je končal srednjo živilsko šolo. Tako se za prihodnost res ni treba batiti.

Jože Mišmaš je pek že 28 let. Njegova starša sta leta 1939 sezidalo pekarijo s pečjo na drva. Med vojno so v njej pekli kruh Italijani, za njimi pa še partizani. Zadnji so prišli Nemci, ki sicer niso pekli, so pa razbili in pokradli še tisto, kar niso prejšnji "gosti". Leta 1967 je pek Mišmaš sezidal novo pekarino. V začetku je pekel v glavnem le kruh, kar je bilo v tistih časih sila težko, saj je država s subvencijami podpirala le družbene pekarne in je bila cena kilograma mokre enaka ceni kilograma kruha.

Tako je okoli leta 1975 začel

peči še piškote, po katerih je tudi zaslovel. Ker je vas Krka premajhno tržišče, so piškote začeli voziti v Novo mesto in po celi Do-

JAMSTVO - Za prihodnost pekarne Mišmaš se ni potrebno batiti, sin peka Mišmaš že pet let dela v očetovi pekariji.

lenjski. Danes kupci v glavnem kar sami pridejo ponje, na štirinajst dni pa jih še same razvozijo po trgovinah. Imajo kar okoli 50 stalnih odjemalcev povsod po Sloveniji, eden večjih je novomeška Dolenjka. Kruh pečejo le še ob sobotah.

V pekarni Mišmaš priznajo na kvaliteto. Delajo jih v glavnem strojno in recepti so sicer standardni, vendar je skrivenost v pravih razmerjih, kakovostnih sestavinah in odstotnosti kakršnihkoli kemičnih dodatkov, predvsem pa v okusu mojstra Mišmaša.

Čeprav jim gre peka in prodaja krških keksov, polnjenih krških keksov, kokos in smetenovih roglječev, orehovih kolačkov ter linskega peciva dobro od rok (na dan jih spečejo 300 kilogramov, zaposlujejo pa osem delavcev in komaj sproti dohajajo potrebe trga), ne nameravajo povečevati proizvodnje, ker bi to šlo na račun znižanja kakovosti. Ta in vedno sveži, hrustljavi piškoti pa sta njihovi glavni orozji proti Kurjim pekom - konkurenči.

P. MRVAR

DOLENJSKI LIST

Novo mesto, d.o.o.

Glavni trg 24
Novo mesto

tel.: 068/323-606, 323-610
fax: 068/322-898

DOLENJSKI LIST

sodoben
vsestranski
zanimiv
pokrajinski tednik
za oglaševalce
zanesljiv zadetek

Kočevska stranpotra

PES POBEGNIL - 9. avgusta je ženska iz Šalke vasi sporočila, da se boji v hiši, ker je pred vratu neznan pes. Preden so prišli policisti, je pes pobegnil neznanom kam.

NIKOMUR NE KAŽE ZAUPATI AVTOMOBILA - 9. avgusta je T.P. iz Kočevja potožil policistom svojo nesrečo. Ni mu vžgal avto, zato je zaprosil znanca S. J., naj sede v avto, on pa ga bo porival toliko časa, da bo vžgal. Avto je tako res vžgal, S. J. - ki nima vozníškega izpita - pa ni znal ali ni hotel avta ustaviti. Vozil je po kočevskih ulicah in tričil mopedista. Zdaj imajo zadevo v rokah policisti.

ROMA SI LASTNINILA SALAME - 10. avgusta ob 13.15 je G. A., iz mesnice M-KG Kočevje, sporočil, da so neznanci skozi zadnja vrata hladilnice ukradli večjo količino salam. Policisti so hitro in še v mestu odkrili dva Roma, ki sta imela salame še pri sebi.

PREVRNEN AVTO - Iz Bosljive Loke so 14. avgusta ob 5.45 sporočili, da je tam nenavaden parkiran osebni avto. Obrnjeno je bil namreč na streho. Policisti so ugotovili, da ga je tako postavil M. D. iz Ljubljane, ki je zaradi prehitre vožnje zapeljal s ceste. Poškodovani voznik se zdravi v UBKC v Ljubljani.

CRNA MAČKA - R. J. iz Kočevja je 11. avgusta sporočil policistom, da je pred vratni v njihovem stanovanjskem bloku crna mačka, ki "renči", piha in se čudno obnaša. Policisti so poslali v ogenj veterinarja. Mačka je zdaj že pokojna in njen truplo na preiskavah, če ni bila morda stekla.

IZGUBLJENI TURISTI

KOČEVJE - Na magistralni cesti pri kočevski železniški postaji bi bilo gotovo potrebno namestiti iz smeri mesta prometni znak, da je glavna (magistralna) cesta tista, ki zavija levo in pelje naprej v smeri Ribnice in Ljubljane. Zdaj tujci (Hrvati, Nemci, Švicarji itd.) peljejo tam kar naravnost, saj je tudi tista cesta asfaltirana, in potem razočarani ugotavljajo, da so zašli oz. se izgubili. Tako nekoliko bolj spoznavajo Kočevje, kot so načrtovali.

P.c.

- Samo v pustinji lahko vladaš sam. (Sofokles)
- Janša je brezobziren in zelo nevaren politik. (Bavčar v časopisu 4000)
- Ljudje so kljub vsem napakam najljubeznivejše, kar obstaja. (Goethe)

- Neprestano pričakujem, da bodo pametni moški začeli potiskati ženske naprej. (M. Kožuh-Novak)

Ob potoku 10, Novo mesto

Tel.: 068/322-278

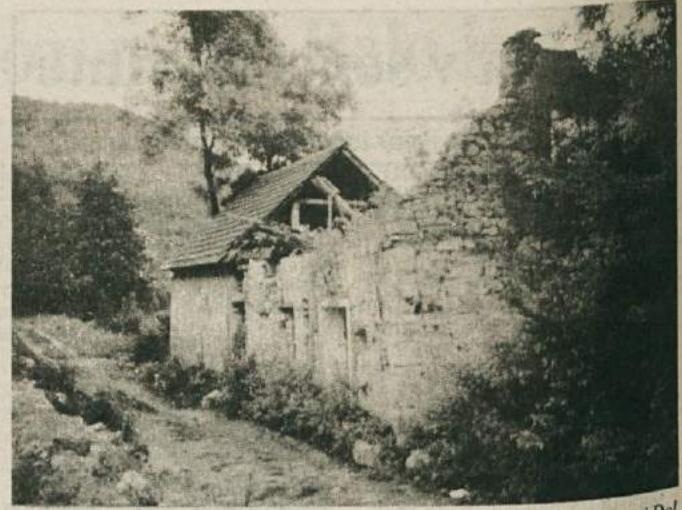
MALI NOGOMET V DOBREPOLJAH

DOBREPOLJE - Tudi v novi občini Dobrepolje športniki čas krajšajo z igranjem malega nogometa v občinski ligi. Na dotrajanim igrišču pri OŠ, kjer močno poka asfaltna prevleka, med razpokami pa raste trava, so pred kratkim sklenili tekmovanje, ker je nastopilo devet ekip. Alojz Kuplenek, vodja tekmovanja je dejal, da bi bilo treba poleg asfalta na igriščih obvezno dograditi zaščitne mreže, stare pa premažati in jih pokrpati. Hkrati pa poziva novo občinsko oblast, da že na prvi prihodnji seji več spregovori in takoj ukrepa pri obnovi športnega objekta. Potrebujejo tudi denar za nakup športne opreme za predstavitev Dobrepolja tudi izven občine. Ob koncu omenimo še rezultat peteg kola občinske lige: HU ZPP Mali Pariz-Koma 750 3:1, Texas-Zagorica 6:3, Videm-Bruhanja vas 3:2, Česta-Kompolje 1:3. Po tem kolu vodi Kompolje z devetimi točkami, Vili Babič pa je s 14 zadetki najboljši strelec.

M. G.

TURK DO POLFINALA

PTUJ - Na teniškem turnirju za odprt prvenstvo Slovenije za igralce do 14. leta so nastopili tudi trije novomeški tenisarji. Blaž Turk je z zmago s 6:4 in 7:6 v četrtnfinalu nad drugim nosilcem turnirja Luko Berdenom iz ljubljanskega Slovana, in s kasnejšim polfinalnim porazom proti Domžalčanu Jaki Slavincu, dosegel enega od svojih večjih uspehov. Zmagal je Celjan Matija Sardoner, medtem ko sta Novomeščana Tomaž Budja in Tomaž Kastelec žal izpadla že v prvem krogu.

MLIN RAZPADA - Na fotografiji je razpadajoči mlin ob Kolpi v vasi Dol, prav nasproti urejenega prostora za kampiranje. Tako si turisti lahko najbolj nazorno prepričajo, kako propadajo mlini, žage in kovačije ob Kolpi. Pravzaprav mlinov in žag sploh ni več, kovačija pa je le še na potoku Bilpa. Hkrati z mlini so se podrli tudi jezovi in tako se je pred leti dogodilo, da je ob večjem deževju Kolpa zalila mlin na fotografiji tako visoko, da je gledal iz vode samo vrh strehe. Do takrat je mlin občasno še delal. (Foto: J. Primc)

Zahtevno delo, slab zasluzek

Matija Kobola žrtev demokracije in znanosti

46-letni gozdarski tehnik Matija Kobola iz Šalke vasi pri Kočevju je po stečaju TOK Ribnica ostal brez dela, a še do danes ni prejel sklepa o prenehjanju delovnega razmerja. Drugod službe ni dobil, češ da je brez dela dosti mlajših. Zato je začel izdelovati predmete domače umetne obrti, najprej preproste, ki jim pravi vevence (velinice); gre za lopatki podobno orodje, s katerim so nekaj zajemali žito ali moko), zorbetere, nato večje vejalnice po manjše in večje posode za mesenje testa itd. Seveda je izdelal tudi razne kipce, največ (kočevskih) medvedov.

Vsi njegovi izdelki so unikati. Njihovo velikost, obliko in vsebinsko prilagaja velikosti, obliki in lastnostim lesa, ki ga obdeluje. Proizvodi so izdelki domače umetne obrti in so registrirani pri Obrtni zbornici, in sicer: pod številko 868 posode, pod številko 881 pa medvedki, vevence in zajemalke, za kar ima tudi posebne nalepkе. Delo je zahteveno, zasluzek pa slab, pravi Matija.

Delno je to razumljivo, ker se še sproti uči, in tako nekaj žrtvuje za znanost, kot pravi. Starih izdelkov namreč ni več, in če jih hoče izdelati, se mora učiti po knjigah ali pa si izposoditi kak star predmet v muzeju, da po njem oblikuje svoje izdelke. Vendar so njegovi izdelki vedno boljši, saj je zbornica podarila predsednikom Miljanu Kučanu in Janezu Drnovšku prav njegove posode za mesenje testa. Pravzaprav pa so vsi njegovi izdelki primerni za darila.

J. PRIMC

Matija Kobola

tabakum d.o.o.

Podbevkova ulica 5
68000 NOVO MESTO
tel.: (068) 23-826, 22-288
fax.: (068) 322-625

VINOGRADNIKI, POZOR! VELIKA AKCIJSKA PRODAJA

POSODE	KADI PVC	
IZ NERJAVEČE PLOČEVINE	110 l	1.990,00
30 l	7.900,00	2.645,00
50 l	9.700,00	4.179,00
70 l	10.900,00	9.970,00
80 l	11.500,00	5.237,00
100 l	13.900,00	13.960,00
120 l	15.600,00	
150 l	18.100,00	1.330,00
200 l	21.000,00	1.920,00
300 l	25.300,00	2.981,00
400 l	35.600,00	
POSODE ZA ZELJE	50 l	1.920,00
120 l	75 l	2.981,00

MLINI PECLJALNIKI IN STISKALNICE

Pecjalnik ročni	21.000,00
Pecjalnik z elektro motorjem	37.000,00
Mlin grozdn malii	10.500,00
Mlin grozdn veliki	11.500,00
Stiskalnica na jarem 30 l	31.790,00
Stiskalnica 75 l	38.520,00
Stiskalnica 100 l	42.336,00

NOV PRI NAS:

MOTORNO KOLO FIAGGIO ZIP DVOSED 255.000,00

NAČIN PLAČILA: MOŽNOST NAKUPA NA 3 ČEKE

ZA GOTOVINSKO PLAČILO 5 % POPUST

PRIDITE IN PREPRIČAJTE SE!

Št. 33 (2401), 17. avgusta 1995

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 17. VIII.

SLOVENIJA 1

- 10.15 - 0.05 TELETEST
- 10.30 VIDEO STRANI
- 10.50 TEDENSKI IZBOR: AVSTRALSKES PRAVLJICE, 3/3
- 11.05 SNORČKI, amer. risana naniz., 6/13
- 11.30 ODRIVANJE ZEMLJE, amer. izobraž. serija, 13/26
- 12.00 PO DOMAČE
- 12.30 POROČILA
- 13.00 DRUŽINA MAITLAND, ponov. angl. drame, 2/2
- 17.25 SLOVENSKI UTRINKI, oddaja madžarske TV
- 18.00 DNEVNIK 1
- 18.05 OTROŠKI PROGRAM ŽIV ZAV
- 18.45 KATE IN ALLIE, 10. epizoda angl. serije
- 19.13 RISANKA
- 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
- 20.00 WILDBACH, 1. del nem. nadalj.
- 21.55 LARRY ADLER, glasb. dok. oddaja
- 22.00 NIKARI, oddaja o prometu
- 22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
- 22.20 ŽARIŠČE
- 22.40 SOVA: ALFRED HITCHCOCK VAM PREDSTAVLJA, amer. naniz., 4/22
- SEAQUEST, 18. del amer. naniz.

SLOVENIJA 2

- 12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 16.50 Sova (ponov.): Princ iz Bel-Aira (amer. naniz., 19/24); 15.00 Seaquest (17. del) - 18.00 Dnevnik - 18.05 Regionalni studij Maribor - 18.45 Že veste - 19.30 Dnevnik, vreme, Šport - 20.00 Večerni gost - 21.00 Umetniški večer - 22.50 Prevratniki, italijs. film

KANAL A

- 7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 491. dela amer. nadalj.) - 11.05 Marušini kristali (ponov.) - 11.35 Benny Hill (ponov. 4. dela angl. hum. naniz.) - 12.20 Video strani - 16.35 Dance sesijo (ponov.) - 17.10 Unpat (ponov.) - 18.15 Risanka - 19.00 Vreme - 19.10 Luč svetlobe (492. del amer. nadalj.) - 20.00 Magnetskop (kont. glasb. oddaja) - 20.30 Pred ponoto (57. del. amer. nadalj.) - 20.55 Vreme - 21.00 Mesto kot Alice (ponov. 3. dela avstral. nadalj.) - 22.30 Kino, kino, kino (ponov. oddaja o filmu)

HTV 1

- 7.40 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poletni šolski program - 11.05 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.15 Ljubezen (serija) - 12.45 Ko se vrnejo srca (hum. serija, 18/22) - 13.10 Severna obzora (serija) - 13.55 Šrečanje s prihodnostjo (dok. oddaja) - 14.20 Dok. serija (1/7) - 14.55 "Zivi malo, ljudi malo" (amer. film) - 16.30 Hrvaskadans - 17.30 Santa Bárbara (serijski film) - 18.15 Kolo sreče - 18.30 Obnova Hrvatske - 19.30 Dnevnik, vreme, Šport - 20.15 Krapinske popevke Dalmacijci - 19.50 - 21.20 Usoda carških konj (dok. oddaja) - 22.20 Moč denarja - 22.35 Dnevnik - 22.50 S sliko na sliko - 23.20 Sanje brez meja

HTV 2

- 16.25 Video strani - 16.50 S sliko na sliko - 17.35 Kako preživeti v letemestu (dok. oddaja) - 18.25 Sever in jug (amer. nad., 7/12) - 19.15 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, Šport - 20.15 Dokumentarna oddaja - 21.10 Brooklynski most (hum. serija, 16/22) - 21.40 Sever in jug (amer. nadalj., 8/12) - 22.30 Rešilov 911 (serija) - 23.15 Nocoj z vami (zahvaloglaš. oddaja)

PETEK, 18. VIII.

SLOVENIJA 1

- 10.15 - 1.30 TELETEST
- 10.30 VIDEO STRANI
- 11.05 TEDENSKI IZBOR: DELFIN FLIPPER, 4. epizoda amer. naniz.: 11.30 MOJA ENCIKLÓPEDIJA ŽIVALI: KAMELEON
- 11.40 ROKA ROCKA
- 12.35 ŽE VESTE
- 16.05 FILM TEDNA: NASILJA NI BILO, ponov. nem. filma

- 18.05 DNEVNIK 1
- 18.05 OTROŠKI PROGRAM
- 18.13 KATE IN ALLIE, 11. epizoda angl. serije
- 19.30 RISANKA
- 20.00 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
- 21.35 FANTIZ KLUBA FLAMINGO, amer. film
- 22.00 TURISTIČNA ODDAJA
- 22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
- SOVA: BROOKLYNSKIMOST, amer. naniz., 20/22
- SEAQUEST, 19. del amer. naniz.
- 23.00 BRANE RONČEL IZZA ODRA, ponov.

SLOVENIJA 2

- 12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 13.45 Tedenski izbor: Forum; Helenine oči; 14.50 Omizje - 16.50 Sova (ponov.): Alfred Hitchcock vam predstavlja (4/22); 17.15 Seaquest (18. del) - 18.05 Regionalni studio Kopar - 18.45 Znanje za znanje - 19.30 Dnevnik, vreme, Šport - 20.00 Podeželski utrip (angl. nadalj., 4/10) - 20.30 Človeška živila (angl. poljudnoznanst. serija, 2/6) - 21.40 Koncert (franc. film) - 22.25 Hladni natezek

KANAL A

- 7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 492. dela amer. nadalj.) - 11.05 Magnetskop (ponov.) - 11.50 Video strani - 16.55 TV prodaja - 17.05 Kdo je ubil njegovo moža? (ponov. film) - 19.00 Vreme - 19.05 Risanka -

- 19.10 Luč svetlobe (493. del amer. nadalj.) - 20.00 Benny Hill (5. del angl. hum. naniz.) - 20.30 Obalna straža (20. del amer. naniz.) - 21.20 Vreme - 21.25 Teden na borzi - 21.35 Real Bullets (amer. film) - 23.05 Carrie Parker (dok. oddaja) - 0.05 Dracula (1. del amer. naniz.) - 0.35 Pred poroto (ponov. 57. dela amer. naniz.) - 1.00 Ziveti danes (ponov. dok. oddaja)

HTV 1

- 7.40 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Poletni šolski program - 11.05 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.15 Ljubezen (serija) - 12.45 Ogenj v srcu (hum. serija, 19/22) - 13.10 Severna obzora (amer. nadalj., 73/88) - 13.55 Šrečanje s prihodnostjo (dok. oddaja) - 15.00 Nevarno spuščanje (amer. film) - 16.30 Hrvatska danes - 17.30 Santa Barbara (serijski film) - 18.15 Kolo sreće - 18.50 Turistični magazin - 19.30 Dnevnik, vreme, Šport - 20.15 Potepam se in snemam (dok. oddaja) - 22.30 Poročila - 22.45 S sliko na sliko - 23.15 Ameriški film - 1.00 Sanje brez meja

HTV 2

- 16.40 TV koledar - 16.50 S sliko na sliko - 17.35 Triler - 18.25 Sever in jug (amer. nadalj., 8/12) - 19.30 Dnevnik, vreme, Šport - 20.15 Mati (ruski film) - 23.15 Cro pop rock

SOBOTA, 19. VIII.

SLOVENIJA 1

- 8.15 - 1.10 TELETEST
- 8.30 VIDEO STRANI
- 8.45 TEDENSKI IZBOR: RADOVENDI TAČEK
- 9.00 UČIMO SE ROČNIM USTVARJALNOSTI
- 9.15 PRGIŠČE PRILJUBLJENIH PRAVLJIC, lutkovna igrica, 13/13
- 9.30 NA SMRT PRESTRAŠENI, amer. nadalj., 5/6
- 10.00 ZGODBE Iz ŠKOLKE
- 10.30 STIČNA: ŠREČANJE TREH DEŽEL, prenos
- 12.10 GORE IN LJUDJE
- 13.00 POROČILA
- 13.05 VEČERNI GOST, ponov.
- 15.05 MALO ANGLEŠCINE, PROSIM
- 15.30 MALA MO, amer. film
- 18.00 DNEVNIK 1
- 18.05 MLADI PICASSO, španska nadalj., 8/8
- 18.35 KATE IN ALLIE, 12. del angl. serije
- 19.10 RISANKA
- 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
- 19.50 UTRIP
- 20.10 WILDBACH, 2. del nem. nadalj.
- 21.00 OGZNENA MOČ, amer. dok. serija, 8/10
- 22.00 OZARE
- 22.10 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
- 22.40 SOVA: SEAQUEST, 20. del amer. naniz.
- OBISKOVALCI Iz-VESOLJA, amer. film

SLOVENIJA 2

- 7.50 Video strani - 8.00 Euronews - 10.00 Mladi virtuozi, 2. oddaja - 10.40 Tedenski izbor: Wildbach (ponov.), 11.35 Turistična oddaja - 11.50 Sova (ponov.): Brooklynski most (amer. nadalj., 20/22); 12.00 Seaquest (19. del) - 13.00 Fanit iz kluba Flamindo (amer. film) - 15.55 Športna sobota - 18.30 Alpe-Donača-Jadran - 19.30 Dnevnik, vreme, Šport - 19.50 Utrip - 20.10 Šrečajeva se v st. Louisu (amer. film) - 22.05 Sobotna noč

KANAL A

- 7.00 Video strani - 8.05 Risanka - 9.00 Kaličkop (ponov. otroške oddaje) - 10.00 Teden na borzi (ponov.) - 10.10 Kino, kino, kino (ponov. oddaje) - 10.45 Dracula (ponov. 1. dela amer. nadalj.) - 11.20 Video strani - 17.40 Klasična video glava (ponov.) - 18.30 TV prodaja - 19.00 Risana (amer. nadalj., 3/3) - 18.00 Dnevnik - 18.05 Regionalni studij Maribor - 18.45 TV avtomagazin - 19.15 Poletni smučarski skoki (posnetek iz Trondheima) - 20.00 Pro et contra - 20.50 Moja zgodba: Domnevni storilec (franc. nadalj.) - 21.40 Kako so snežali Batmana III. - 22.05 Vojna in pogajanja, ponov. 1. dela - 23.05 Brane Rončel izza odra

HTV 1

- 7.40 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poletni šolski program - 11.05 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.15 Ljubezen (serija) - 12.45 Benny Hill (ponov. 5. dela angl. hum. naniz.) - 13.00 TV prodaja - 12.30 Viodestrani - 17.35 Adida streetball - 17.55 Klasična video glava (ponov.) - 19.00 Vreme - 19.10 Luč svetlobe (494. del amer. nadalj.) - 20.00 Alicia v glasbeni deželi (glas. oddaja) - 12.15 TV prodaja - 19.30 Dežurna lekarna (40. del Španke humor. nadalj.) - 21.00 Vreme - 21.05 Do konca in naprej (slov. film) - 22.35 Obalna straža (ponov. 20. dela) - 23.20 Adida streetball - 23.50 TV prodaja

HTV 2

- 17.35 TV koledar - 17.45 S sliko na sliko - 18.30 Afrika z otrokom in kamero (dok. oddaja) - 19.30 Dnevnik, vreme Šport - 20.15 Korak za korakom (humor, serija, 43/33) - 21.00 Umag: Izbor hrvatske miss (polfinale) - 23.15 Nočna izmena: Severna obzora (serija): Črna kača (hum. serija, 2/12) - 23.35 "Ring of Fire" (amer. film)

HTV 3

- 17.45 TV koledar - 17.55 S sliko na sliko - 18.30 Afrika z otrokom in kamero (dok. oddaja) - 19.30 Dnevnik, vreme Šport - 20.15 Korak za korakom (humor, serija, 43/33) - 21.00 Umag: Izbor hrvatske miss (polfinale) - 23.15 Nočna izmena: Severna obzora (serija): Črna kača (hum. serija, 2/12) - 23.35 "Ring of Fire" (amer. film)

NEDELJA, 20. VIII.

SLOVENIJA 1

- 8.15 - 0.50 TELETEST
- 8.30 VIDEO STRANI
- 8.50 OTROŠKI PROGRAM ŽIV ZAV.
- 9.25 ARABELA SE VRAČA, češka nadalj., 18/26
- 9.55 EVANGELISTIČNO BOGOŠLUŽBE
- 11.00 FOLKART '95, 1. oddaja
- 11.30 OBZORJE DUHA
- 12.00 SVET DIVIJIH ŽIVALI, ang. poljudno-znanst. serija, 7/16
- 12.30 LJUDJE IN ZEMLJA
- 13.00 POROČILA

- 13.05 PODŽELSKI UTRIP, ponov. ang. nadalj., 4/10
- 15.40 DENARJA NA PRETEK, amer. film
- 17.05 POLICIST S SRCEM, avstral. nadalj., 2/26
- 18.00 DNEVNIK 1
- 18.05 PO DOMAČE
- 19.05 RISANKA
- 19.18 LOTO
- 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
- 19.52 ZRCALO TEDNA
- 20.10 ZAKLADI SVETA: KOLUMBIJA, franc. pustolovski kviz, 8. oddaja
- 21.40 VELIKA POTOVANJA Z VLAKOM, ang. del, nadalj., 4/6
- 22.40 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
- 23.05 SOVA:

SLOVENIJA 2

- Opomba: 17.00 do 20.00 Nogomet (povratna tekmovanje v predtek, za EP)
- 12.50 Video strani - 12.55 Tedenski izbor: Malo angleščine, prosim; 13.20 Velika potovanja z vlakom (amer. dok. serija); 14.15 Karaoke - 15.15 Sova (ponov.): Scinfeld (amer. nadalj., 8/18); 15.40 Seaquest (amer. nadalj., 21. del) - 16.25 EP v plavljaju (prenos iz Dunaja) 17.30 Iz življenja za življenje - 20.00 Ozon - Rak neba (novzel. dok. oddaja) - 20.50 Zemlja - Konec sveta - 21.50 Roka ročka - 22.35 Videospom - 23.20 Svet poroča

KANAL A

- 7.00 Video strani - 10.05 TV prodaja - 10.15 Luč svetlobe (ponov. 494. dela amer. nadalj.) - 11.05 Rodeo (ponov. 496. dela) - 11.35 Alicia v glasbeni deželi (glas. oddaja) - 12.00 TV prodaja - 11.50 Video strani - 16.50 Do konca in naprej (slov. film) - 18.15 Risana serija - 19.00 Vreme - 19.10 Luč svetlobe (495. del amer. nadalj.) - 20.00 Rodeo (glas. oddaja) - 20.30 Tropicana (19. del, amer. nadalj.) - 21.20 Vreme - 21.25 Večni krog (oddaja o astrologiji) - 21.55 Računalniška kronika (29. del dok. oddaja) - 22.55 Dežurna lekarna (ponov. 40. dela Španke humor. nadalj.) - 23.00 TV prodaja

PONEDELJEK, 21. VIII.

SLOVENIJA 1

- 8.15 - 23.45 TELETEST
- 8.30 VIDEO STRANI
- 8.50 MALO ANGLEŠCINE, PROSIM
- 10.40 TEDENSKI IZBOR: ZLATI CEKIN, 3. oddaja
- 10.15 KAPITAN POWER, amer. nadalj., 9/22
- 10.40 ZNANJE ZA ZNANJE
- 11.05 ME

DOLENJSKI LIST

Novo mesto, d.o.o.

Glavni trg 24
Novo mesto

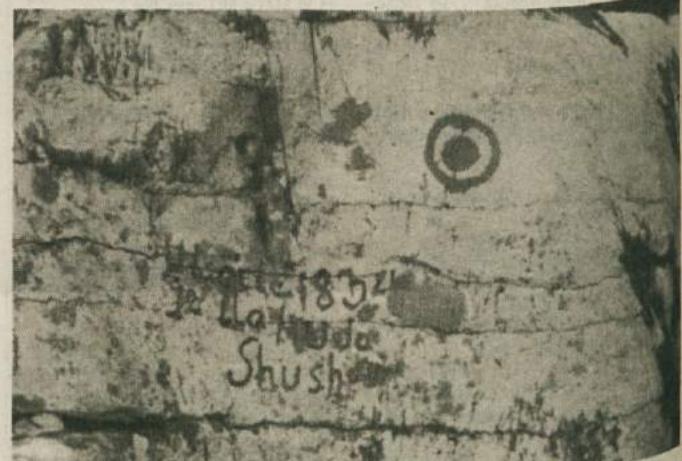
tel.: 068/323-606, 323-610
fax: 068/322-898

PADALSKI PRISTANEK - Člani kluba za jadralno padalstvo Cumulus, ki ima sedež v Semiču, imajo skoraj vedno, ko pripravijo prireditve v jadralnem padalstvu, smolo z vremenom. Zato pa je marsikdaj, posebno ob koncu tedna, ko sicer ni nobene uradne prireditve, a ugodno vreme, nebo nad Semičem tako rekoč prekrito z jadralnimi padalci iz vse Slovenije, ki skačejo s Smuka. Tako je bilo tudi minula nedelja, ko so popoldne v zavodljivstvo mimoidočih postopoma pristajali na travniku med semiškimi hišami. (Foto: M. B.-J.)

STAVBA SODIŠČA OBNOVLJENA DO OKTOBARA - Čeprav je 1. januarja okrožno sodišča tudi v Krškem, pa še sedaj deluje v nadomestnih prostorih. Okoli 100 let staro stavbo, v kateri bo, namreč še vedno obnavljajo, prav v tej zgradbi pa je bila sodnija tudi v stari Jugoslaviji. Sedaj 50 delavcev dela neovirano. Doslej so za obnovo porabili okoli 200 milijonov tolarjev, potrebnih pa bo še 50 milijonov. (Foto: T. G.)

U LEJTU 1834 JE BLA HUDA SHUSH - Tako piše na skali, ki stoji ob kolovozni poti, ki vodi iz Stranske vasi (pri Žužemberku) proti Lipju. Čeprav je nekdo precej neestetsko z rdečo barvo "restavrial" vklesan napis, še vedno označuje za suhokranjske kmete pogubno leto 1834. Po izročitu je takrat huda suša uničila ves pridelek. Trava se je posušila in se na več krajin vnela. Dobro je obrodila le vinska trta, čeprav so listi že poleti ovelni. Ker je bilo grozje precej suho, je bilo vino zelo močno. Pritoki Krke so usahnili, Krka pa je bila najbolj plitva, kar so pommili. Od marca do julija ni deževalo iz izjemo ene plohe, ob kateri je strela uničila še tisoč pridelek, ki mu je suša, ki se je sicer nadaljevala do septembra, prizanesla. (P. Mrvar)

Halo, prijaznost!

V soboto, 1. julija, si malo Japonec, udeleženec Tabora likovnih samorastnikov v Trebnjem, začeli telefonirati v Pariz. Obvlada, ti, ti umetnik!, samo materinščino, sedem srbskih besed in tri slovenske pozdrave. Zna reči tudi hvala. Seveda je to več kot dovolj, da je lahko zavarovan za vse predvidljive nevšečnosti pri svetovni zavarovalni družbi s sedežem v Parizu. Taka predvidljiva zagata je, recimo, če je tvoja mednarodna kreditna kartica v neki državi vredna samo pomilovalnega nasmeška. Takrat pač telefoniraš v Pariz, preberes podatke s kartice, odgovoriš še na dve tri vprašanja in zadeva steče v tvoj prid. Ampak, ne takoj!

Najprej je treba problem razložiti telefonistom. Malo gestikuliranja, malo risanja, precej dobre volje: "Aha, gospod bi rad poklical telefonsko številko, ki je napisana na njegovi kartici. Ni problema. Kako pravite? Plača Pariz? Samo trenutek, da se povežem z Ljubljano. Halo! Ljubljana sprašuje po imenu lastnika pariškega telefona?" To je zavarovalna družba AIO. "Ljubljana hoče ime in priimek, drugače ne bo nič!" "Dovolite, da jaz razložim Ljubljani," se ponudim. "Poslušajte, gospod! To je tako, kot če bi klical zavarovalnico Tilio, kaj jaz vem, kdo se bo oglasil. Važno je, da se oglassi, naprej bo steklo!" "Lahko, če sami plačate!" "Saj imate vse podatke, če bi bilo kaj narobe!" "Sem rekel, da brez priurka in imena nič!" Zaklel sem, kajti v tele-

fonu je po zakričanem zadnjem stavku ljubljanskega telefonista naredilo klik!

Mali Japonec je vprašajoče čakal. Pokažem mu, da je nekaj naročbe zvezami. Upravnici trebanjske poslovin ustvužbeniki, ki sodeluje, je nerodno. "Gospoda, gotovo je nesporozum! Tako je enkrat poklicem. Tip me niti poslušati ni hotel! Kar nadaljuje.

Upravnica in ustvužbenka posrežeta z nasmehom in prijaznim čeblanjem: preprosto ne moreš biti žezen. Tudi Japonec razume prijaznost. Klanja se. Verjetno tudi na japonskem včasih s telefoni ni najbolje. Medtem je zvezca z Ljubljano spet vzpostavljena. Upravnica še enkrat razloži japonsko naročilo. Glas na ljubljanski strani, takrat ženski, zaprosi za trenutek. Nato: "Halo, imate Pariz?"

Japonec najprej istemu na zavarovalnici v Parizu pove, da bi se rad pogovarjal v japonščini. Po petih mordih šestih sekundah po prostorih trebanjske pošte zažubori jezik dežele vzhajajočega sonca.

"Hvala!", reče na koncu Japonec in se klanja.

Hvala gospema s trebanjsko pošto, rečem tudi jaz. In hvala ženskemu glasu iz Ljubljane. Vsem trem se tudi sam klanjam. Moškemu glasu iz Ljubljane, ki ne obvlada svojega posla, pa priporočam, da zamenja službo.

STANE PEČEK

JATA MESO · ZALOG p.o.

V NOVEM MESTU

NAJAMEMO ALI KUPIMO LOKAL ZA ŽIVILSKO TRGOVINO, VELIKOSTI OD 100 DO 150 m².

Možnost poslovnega sodelovanja.

Pisne ponudbe pošljite na podjetje:

JATA MESO

HLADILNIŠKA 37, 61260 POLJE PRI LJUBLJANI

CENTER ŠOLSKIH IN OBŠOLSKIH DEJAVNOSTI
Smartinska 134 a
61000 Ljubljana
tel.: 061 140-11-12, in 232
fax: 061 140-13-30

razpisuje prosta delovna mesta:

a) 2 UČITELJEV NARAVOSLOVJA
za nedoločen čas, s polnim delovnim časom

b) 1 PEDAGOŠKEGA VODJE

v domu Čatež (Dolenja vas pri Čatežu 19, 68212 Velika Loka), občina Trebnje

Pogoji:
pod točko a: končana VII. stopnja izobrazbe, učitelj biologije-kemije, učitelj fizike-tehnične vzgoje, učitelj razrednega pouka, agronom, gozdar s končano VII. stopnjo in pridobljeno pedagoško-andragoško izobrazbo.

pod točko b: končana VII. stopnja izobrazbe pedagoške smernice, naravoslovne ali družboslovne, opravljen strokovni izpit, pedagoško-andragoška izobrazba, 5 let dela v vzgoji in izobrazevanju, znanje 1 tujega jezika, organizacijske sposobnosti.

Nastop dela 1. 9. 1995 ali po dogovoru. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v osmih dneh po objavi na naš naslov. O izidu vas bomo obvestili v 8 dneh po končanem zbirjanju prijav.

Prvega septembra se prične novo prometno leto 1995/96, zato obveščamo cenjene potnike, da smo uvedli nove linije in sicer na naslednjih relacijah:

Vinica - Preloka:	ob 12.20, 14.07
Preloka - Vinica:	ob 5.50
Črnomelj - Vinica:	ob 12.49 in 13.58
Črnomelj - Žuniči - Preloka:	ob 15.26
Črmošnjice - Semič:	ob 6.55
Metlika - Črnomelj:	ob 6.23, 7.15 in 13.35
Črnomelj - Metlika:	ob 13.04 in 14.12
Jugorje - Metlika:	ob 6.11
Metlika - Jugorje:	ob 15.05

Cenjene potnike obveščamo, da dodatne informacije lahko dobijo na sedežu podjetja v Črnomlju, Belokranjska c. 22. Prav tako tudi v naših dveh poslovalnicah; v Metliki na novi avtobusni postaji, v Črnomlju pa v turistični poslovalnici na Utrdbah.

INTEGRAL, d.o.o.
Črnomelj

ALP SPORT, d.o.o., NOVO MESTO
Ljubljanska c. 27
68000 NOVO MESTO

RAZPISUJE PROSTI DELOVNI MESTI
(V NOVI ŠPORTNI TRGOVINI)

- TRGOVCA (2 delavca)

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in 3-mesečnim poskusnim delom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite do 24.8.1995.

TERMOPOLIS PRED OTVORITVIVO - V turističnem kompleksu Terme Čatež bodo v kratkem odprti nočno zabavišče, klub Termopolis. Nova pridobitev za zabave željne goste bo odprtva nonstop, 24 ur na dan. Razen diska je v objektu še vrsta drugih gostinskih prostorov. V osrednjem bodo prirejali tudi nastope glasbenih in gledaliških skupin, modne revije in podobno. Do 2.000 ljudi si bo lahko hkrati poiskalo sedež ali svoj kotiček v Termopolisu in si popestrilo bivanje ali obisk v Termah Čatež. (Foto: M. Vesel)

PIONIR AVTOHIŠA

Servisno prodajni center Novo mesto d.d.

SERVIS VOZIL

avtomehanika - avtokleparstvo
avtoelektrika - avtoličarstvo

15% popusta na delo
ob gotovinskem plačilu!

Vaše poškodovano vozilo popravimo s pomočjo raztegovalne mize CAR-O-LINER in elektronske merilne naprave CAR-O-TRONIC. O stanju vozila dobite računalniški izpis.

PRODAJA REZERVNIH DELOV IN OPREME

originalni rezervni deli RENAULT
RENAULT boutique oprema
avtoakustika BLAUPUNKT
strešna okna WEBASTO
ostali avtodeli in avtooprema

Možnost obročnega
odplačila na čeke.

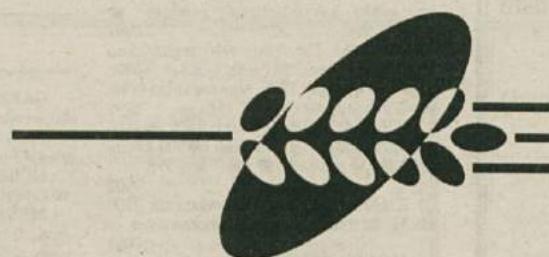
PRODAJA VOZIL

prodaja novih vozil RENAULT
odkup in prodaja rabljenih vozil

Nove, občutno niže
cene za vozila CLIO!

Krediti za CLIO po 7%,
ostala vozila od 10% dalje.
Pustite se presenetiti in nas obiščite
v Ločni v prenovljenem avtosalonu,
prodajalni rezervnih delov in servisu,
ali nas pokličite na tel. 068/324-533.

Ugoden leasing in
krediti brez pologa!

KMETIJSKO-ŽIVILSKI SEJEM

33. MEDNARODNI KMETIJSKO - ŽIVILSKI SEJEM
26. 8 – 3. 9 1995, Gornja Radgona

28. 8. – 2. 9., sejemske vlak Celje – G. Radgona

POMURSKI SEJEM

POŠTNI AVTO V ŠKOCJANU - Škocjanska pošta je bogatejša za službeno vozilo renault 5. Domäčemu poštarju Franciju Žnidarsiču je ključev avtomobil predal dolgoletni član vodstva novomeške pošte Franci Kukec in Škocjanu zaželet, da bi mu "petka" dolgo in dobro služila, ko bo vozil pošto v najbolj oddaljene vasi škocjanske občine. (Foto: I. V.)

DAEWOO

GARANCIJA (espero, nexia): 3 leta ali 100.000 prevoženih km
PRI POOBLAŠČENIH PRODAJALCIH in njihovih zastopnikih : ATHENS 062 / 25
860 · avto Peruš 0602 / 83 328 · emona merkur pe volan 062 / 771 385 · mobix
0609 / 70 550 · AUTO HIT 068 / 26 077 · avto-dom 0608 / 70 150 ·
avtokleparstvo krmelj 068 / 44 373 · hevrika 0608 / 62 644 · h.o.r.d. 061 / 851
384 · AVTOTEHNICA CELJE 063 / 38 511 · avtoservis maurer 063 / 857 730 ·
KOMPAS HERTZ 061 / 15 92 007 · armiö 061 / 853 746 · Izvir 061 / 777 852 ·
mobil impex 061 / 722 879 · MEGA AUTO 061 / 264 087 · eurotrade 066 / 23 392
· POLIET 0601 / 64 687 · a finiš 061 / 447 663 · VAREX, G.M.C. 064 / 331 013

GOMEZUS

GENERALNI ZASTOPNIK IN DISTRIBUTER, LJUBLJANA, CELOVŠKA 206, TEL.: 061 / 15 91 332

RACER
od 16.990 DEM ...

NEXIA
od 19.267 DEM ...

ESPERO
od 24.990 DEM ...

darilni bon za

500 DEM

v SIT

za kupce v avgustu

TA TEDEN VAS ZANIMA

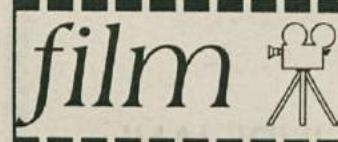
tedenski koledar

Cetrtek, 17. avgusta - Hiacint
Petek, 18. avgusta - Helena
Sobota, 19. avgusta - Ljudevit
Nedelja, 20. avgusta - Bernard
Ponedeljek, 21. avgusta - Zdenko
Torek, 22. avgusta - Timotej
Sreda, 23. avgusta - Roza
LUNINE MENE
18. avgusta ob 5.04 - zadnji krajec

kino

BREŽICE: 17. in 21.8. (ob 20.30) ter od 18. do 20.8. (ob 18.30 in 20.30) v mestni Hitri in mrtvi. 23.8. (ob 20.30) melodrama Moje življenje.

ČRНОМЕЛЈ: 18. in 19.8. (ob 21.

HITRI IN MRTVI, kavbojka (*The Quick and the Dead*, ZDA, 1995, 100 minut, režija: Sam Raimi)

Prva varianca. Klasične kavbojke v devetdesetih očitno ni moč posneti, kar navsezadnje niti ne preseneča, saje je ta žanr med vsemi najbolj prizvan na svoje zlato obdobje, petdeset in šestdeset. Za kavbojko zadnje dekade in pol je čistokrvni western le še nekakšna kulisa, saj od svojih predhodnikov pobira predvsem tipično vizualno podobo zaprašenih revolverašev in iz desk zbitnih mestec. Ostalo je novo. Zgodbam t.i. "novih" kavbojk je ustrezno z zahtevami modernega gledalca, praviloma odvzeta vsa ostrina in resnobnost, ki sta nekoč definirala ta žanr. T.i. nove kavbojke so zato komedije.

Druga varianca. Nekdanja dramatičnost, drzne akcije in heroizem borcev za pravico so danes popoln anahronizem. Preživojo le, če so trdn zapakirane v piro-tehnično bohotne tehnicistične akcije z grmado sofisticirane šare. T.i. nove kavbojke so zato akcije.

Kavbojke bi morali pustiti na miru, ker pa so postale mit, ki še vedno prinaša denar, to ni mogoče.

Kavbojka je tako postala mutant, križanec med ceneno situaci-

uri) ameriška komedija Tommy Boy-Tomažek. 20.8. (ob 19. in 21. ura) ameriški film Čas deklivita.

KOSTANJEVICA: 19.8. (ob 21. ura) akcijski film Ulični bojevnik. 20.8. (ob 19. ura) psihološki triler Zloba. 20.8. (ob 21. ura) biografija Nesmrtno ljubljena.

KRŠKO: 18.8. (ob 20. ura) in 20.8. (ob 18. ura) ameriški psihološki kriminalni film Smrt in deklivita.

METLIKA: 18.8. (ob 21. ura) ameriški film Čas deklivita. 20.8. (ob 19. in 21. ura) ameriška komedija Tomažek.

NOVO MESTO: Od 17. do 23.8. (ob 19. ura) ameriška komedija Tomažek. Od 17. do 23.8. (ob 21. ura) akcijski film Leon.

ŠENTJERNEJ: 18.8. (ob 20. in 22. ura) komedija Hulahop.

jsko komedijo in kostumsko/sce-nografsko ekstravaganco, ki naj bi gledalci pričarala vtič eksotičnega Divjega zahoda na način moderne akcije. Vse to je zdaj nadomestila banalna zgoda, v kateri mrgoli potenciranih klišejev, ki so v na-ravnem okolju izvirnikom cinefilske mojstrovine. Zdaj pa jih gledamo kar vse naenkrat, v enem samem filmu. Tudi v Hitrih in mrtvih, ki pa vendar nekje presenteti.

Svežina tega filma je v kameri in montaži, ostalo - scena, mrki po-gledi, hitri streli, umazanja, pre-prosta zgodbica - je vse isto. Hitri in mrtvi navdušijo zaradi svoje spotske podobe, hitrih eno, dvo, trisekundnih kadrov, ki s strahovi-to natancostjo ustavlajo svetlobno hitri čas leta krogle iz cevi pištole v žrtve in si vmes privoščijo še vz-poredno montažo, na primer pa-danja kozarca whisky.

Raimi je navdušil še z nenavad-nimi zornimi koti, ki filmu postavljajo spoštljivo visok estetski stan-dard, nadvsu čudovito izvedene pa-si bile tudi lepo ovalne in čiste rane, ki so užitevna izvrata luk-nja, skozi katero se da pogledati na drugo stran. Tovrstni triki so bili do zdaj predvsem domena risank. Si-cer pa dolgočasno pozerska vloga Sharon Stone gledalcu pusti hlad-nega, zato pa brilirajo ostali: veliki zlobnež, galantni Gene Hackman, mladostnički zagnani, zafrustrirani sin Leonardo DiCaprio in sim-patični spreobrnjeni bivši zločinec, posiljeni Russell Crowe.

TOMAŽ BRATOŽ

DOLENJSKI LIST

Naročilnica za brezplačni mali oglas v Dolenjskem listu (za naročnike, samo enkrat na mesec)

v s e b i n a o g l a s a (do 15 besed)

Ime in priimek:
Ulica in kraj:
Pošta:
Naročniška številka:
Datum:
Podpis:

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja
UREDNIŠTVO: Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič Gornik, Tanja Gazvoda, Anton Jakše, Mojca Leskovsek-Sveti, Martin Lazar, Milan Markelj (urednik Priloga), Pavel Perc in Igor Vidmar.

IZHAJA ob četrtkih. Cena posamezne številke 150 tolarjev; naročnina za 2. pol-letje 4.000 tolarjev, upokojenci imajo 10-odst. popust; za družbenne skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno 12.000 tolarjev; za tujino letno 100 DEM oz. druga valuta te vrednosti.

OGLASI: I cm za ekonomske oglase 2.200 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 4.400 tolarjev; za razpis, licitacije ipd. 2.500 tolarjev. Za naročnike mali oglasi do deset besed 1.500 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 150 tolarjev.

ŽIRO RAČUN pri Agenciji za plačilni promet: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-620-107-970-27620-44059 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212. Telefon: uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; ekonomska pro-paganda, naročniška služba in fotolaboratorij 323-610; mali oglasi in zahvale 324-006; telefax (068)322-898.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vracamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odst. davek od prometa proizvodov.

Računalniška priprava časopisnega stavka: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

TEDENSKI KOLEDAR — KINO — KMETIJSKI STROJI — KUPIM — MOTORNA VOZILA — OBVESTILA — POSEST — PRODAM — RAZNO — SLUŽBO DOBI — SLUŽBO ISČE — STANOVANJA — PREKLICI — ČESTITKE — ŽENITNE PONUDBE — ZAHVALA

čestitke

V NEDELJO, 13. avgusta, je praznovala Smoletova oz. Zajimčeva mama iz Dolenje vasi 6 pri Mirni Peči, 90 let. Ob tej obretnici vasi želimo zdravja in zadovoljstva, njen sin Janez z ženo Miro, vnuki, pravnuki, ki jih pošljajo 90 pojbukov in ostali so-rodniki.

KRŠKO: 18.8. (ob 20. ura) in 20.8. (ob 18. ura) ameriški psihološki kri-minalni film Smrt in deklivita.

METLIKA: 18.8. (ob 21. ura) ameriški film Čas deklivita. 20.8. (ob 19. in 21. ura) ameriška komedija Tomažek.

NOVO MESTO: Od 17. do 23.8. (ob 19. ura) ameriška komedija Tomažek. Od 17. do 23.8. (ob 21. ura) akcijski film Leon.

ŠENTJERNEJ: 18.8. (ob 20. in 22. ura) komedija Hulahop.

SOLTIK KROMPIRJA in šrotar prodam. (068)83-556. 6969

SILOKOMB AJN super kemper in kiper prikolico za traktor prodam. (068)43-264. 6998

MOLZNI STROJ Vitrex Virotic in cipele za drva ugodno prodam. (068)49-396. 7017

ZETOR, 25 KM, ohranjen, kabino za INT 539 ter kvalitetno belo in rdeče vino, prodam. (068)80-126. 7044

TRAKTOR Volvo 140 KM, silokombajn Mengle MB 280, vse v delovnem stanju, prodam. (068)73-227. 7047

KOSILNICO BCS, traktorsko škropilico in enoredni silokombajn prodam. (061)770-108. 7054

KOSILNICO Alpino in šivalni stroj Bagat prodam. (068)68-219. 7060

SILOKOMB AJN POTTINGER prodam. (068)60-326. 7061

KOSILNICO ALPINA, enobrazni plug, štedilnik kaloreks s pečico, spalnicu z jogiji (2/ma), prodam. (068)60-423. 7062

kmetijski stroji

RHASTOVO HLODOVINO odkupu-jemo. (061)218-595. 5340

TRAKTOR IMT 560, z gozdarsko opremo, kupim. (068)324-241. 6995

ZAZIDLJIVO PARCELO ali starejše gospodarsko poslopje na relaciji Novo mesto - Grosuplje, kupim. (068)20-360, zvečer. 7012

TRIMO PLOČEVINO za streho, belo, cca 20 m², kupim. (068)21-991. 7014

DVA PRASIČA domače reje, težka od 80 do 100 kg. (068)76-420. 7033

kupim

RHASTOVO HLODOVINO odkupu-jemo. (061)218-595. 5340

TRAKTOR IMT 560, z gozdarsko opremo, kupim. (068)324-241. 6995

ZAZIDLJIVO PARCELO ali starejše gospodarsko poslopje na relaciji Novo mesto - Grosuplje, kupim. (068)20-360, zvečer. 7012

TRIMO PLOČEVINO za streho, belo, cca 20 m², kupim. (068)21-991. 7014

AX 10 RE letnik 1987, registriran celo-leto, prevoženih 60 000 km, prodam za 5200 DEM. (068)69-125. 6981

UNO 60, letnik 1987, prevoženih 80 000 km, nujno prodam za 5700 DEM. (068)87-307. 6983

ŠKODO FELICIO, novo registrirano, prodam za 5 odstotkov ceneje od nabavne vrednosti. (068)59-378. 6988

CITROEN CX 25 turbo diesel, letnik 1984, električni pomik stekel, kovinske vrata, rahlo karamboliran, prodam. (068)49-280. 6991

SKODO L 120, letnik 1986, registrirano do 8/96, prodam. (068)24-283. 6996

GT letnik 1990, registriran do 4/96, rdeč, prodam. (068)52-158. 6999

JUGO 45 KORAL, letnik 91/6, garažiran, prvi lastnik, prevoženih 60.000 km za 4500 DEM prodam. (061) 800-596. 7002

JUGO 45, letnik 1989, registriran do 7/96, prodam. (068)27-346. 6972

ZASTAVO 101, letnik 1980, registrirano do 6.7.1996, prodam. (068)64-334, po 18. uri. 6973

JUGO KORAL 45, rdeč, letnik 1989, registriran do 7/96, prodam. (068)27-346. 6972

AX 10, letnik 1986, registriran do 13. ure zvečer. 6979

TRAKTOR IMT 560, z gozdarsko opremo, kupim. (068)324-241. 6995

TRAKTOR IMT 560, z gozdarsko opremo, kupim. (068)324-241. 6995

TRAKTOR IMT 560, z gozdarsko opremo, kupim. (068)324-241. 6995

TRAKTOR IMT 560, z gozdarsko opremo, kupim. (068)324-241. 6995

TRAKTOR IMT 560, z gozdarsko opremo, kupim. (068)324-241. 6995

TRAKTOR IMT 560, z gozdarsko opremo, kupim. (068)324-241. 6995

TRAKTOR IMT 560, z gozdarsko opremo, kupim. (068)324-241. 6995

TRAKTOR IMT 560, z gozdarsko opremo, kupim. (068)324-241. 6995

TRAKTOR IMT 560, z gozdarsko opremo, kupim. (068)324-241. 6995

TRAKTOR IMT 560, z gozdarsko opremo, kupim. (068)324-241. 6995

TRAKTOR IMT 560, z gozdarsko opremo, kupim. (068)324-241. 6995

POGREGNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Sonja NOVAK s.p.

P.E. AŠKERČEVA 7, Novo mesto

KOMPLETNA PONUDA NA ENEM MESTU

DEŽURNA SLUŽBA NON - STOP
068 / 341 134, 0609 / 633 954

• Ženska, ki ne joče, je kot vodnjak, ki ničemur ne služi. (Cela)

• Pri izbiranju žene je tako kot v vojni: ena sama napaka pomeni nepopravljiv poraz. (Middleton)

• Nič bolj ne spodbuja povezaniosti upornih elementov (z družbo) kot skupno reševanje skupnih nalog. (Bismarck)

• Izkušnja je vsota naših razočaranj. (Augier)

SALON RENATA

Nega in podaljševanje nohtov, žensko frizerstvo

RENATA ŠTIH
tel. (068) 28-138
Jedinščica 18, Novo mesto

BARLOG TREBNJE

vam iz svojega prodajnega programa po ugodnih cenah nuditi:

- vozila NISSAN
- traktorji TORPEDO
- traktorske gume BARUM
- kamionske gume
- filtre FIAAM
- zavorne obloge TEXTAR
- akumulatorje AKUMA in ATSA
- avtomobilski pribor BOSCH
- orodje GEDORE

Obiščite nas v Trebnjem, Obrtniška 18

tel. (068) 45-700, fax 45-701

Odpravljanje debelosti je lahko zabavno in prijetno. Tel.: 061/571-875, VOLDAFAR TABLETKA.

vaš kanal

s Trdinovega vrha na kanalu 41

vsak dan ob 19. in 21. uri NOVICE

vsak ponedeljek ob 18. uri ODDAJA ZA OTROKE in po NOVICAH ŠPORTNI PREGLED

vsak torek ob 20. uri CELOVECERNI FILM in ob 21.30 NOVICE

vsako nedeljo ob 13. uri NACE VAM VOŠČI in ob 16. uri glasbena oddaja MED PRIJATELJI

vsak dan od 15. ure dalje VIDEO STRANI

V SPOMIN

Ob Kulpi sem jo srečal,
spremil, in
ne veš, kak njena so očesa
sladka...
(Oton Župančič)

11. avgusta je minilo eno leto, odkar naše

MARIJE VRANIČAR

ni več. Hvala vsem, ki se je spominjate, ji prinašate cvetje, prižigate svečke in za trenutek postojite ob njenem grobu.

Ivan, Anita in mama Mica
Trebnje, 11.8.95

ZAHVALA

V 83. letu starosti nas je nepričakovano za vedno zapustil dragi ata, stari ata, tast, stric in svak

ŠTEFAN MACELE

krojaški mojster v pokolu
iz Kota pri Semiču

V neizmerni žalosti se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za nesobično pomoč v najtežjih trenutkih, za izraženo ustna in pisna sožalja, za darovano cvetje in sveče. Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo družini Cvelbar- Stefan za neprecenljivo pomoč. Najlepša hvala g. Ivanu Cvelbarju za besede slovesa v imenu sosedov. Hvala govornikoma za poslovilne besede ob odprttem grobu, ge. Nežki Bezek v imenu Društva upokojencev Semič in g. Jožetu Regini v imenu organizacije Zvezde borcev Kot-Brezje. Iskrena hvala ge. in g. Kukar za organizacijo pogreba. Hvala vsem, ki ste ga imeli radi in vsem, ki ga boste ohranili v spominu!

Vsi njegovi
Kočevje, 9.8.1995

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega

IVANA PATERNOSTRA

Nad mlini 46, Novo mesto

ZAHVALA

Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpel sem
in večni mir mi zaželite.

V 64. letu starosti nas je zapustila žena, sestra, teta in botra

NEŽKA ŠOLN

z Sel pri Raki 19

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izraženo sožalje, darovano cvetje in sveče. Zahvaljujemo se patronažni sestri Maji in zdravstvenemu osebju Krško. Posebna zahvala gospodu župniku in gospodu Gorencu za lepo opravljen cerkveni obred. Še enkrat vsem prisrčna hvala!

Žalujoči: mož in vsi njeni

Sela, Gmajna, Kostanjevica, Ljubljana, Raka, Kanada, Avstralija

ZAHVALA

Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpel sem,
in večni mir mi zaželite.

V 64. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, dedi, tast, svak, bratrancev

ALOJZ VIDMAJER

Z žalostjo v srcih se najiskreneje zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali, nam izrazili ustno ali pisno sožalje, pokojnemu darovali vence, cvetje, sveče in ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo dr. L. Moreli, dr. I. Gradeckemu, dr. R. Kapšu ter osebju Internega intenzivnega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto. Hvala tudi koletivom Novoles, Adriatic, TPV, Agenciji WID, Dolenki, g. Štefanu Jakliču za poslovilne besede ob odprttem grobu, g. župniku za lepo opravljen obred, pevcom ter za zaigrano žalostinko. Vsem skupaj že enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

POGREGNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen
K Roku 26, Novo mesto
Tel. 068/323-193
Mobitel: 0609/615-239
0609/625-585
Delovni čas: NON STOP

V dogovoru z Zavodom za zdravstveno zavarovanje vam nudimo naše pogrebne storitve brezplačno, pri kompletnih storitvah z minimalnim doplačilom.

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame, babice in prababice

TEREZIJE TOMAZIN

roj. Drmaž

iz Trdinove 20, Novo mesto

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, sodelavcem in znancem za sočustovanje, podarjeno cvetje in sveče. Hvala vsem, posebej sodelavcem trgovskega podjetja Dolenjka, OZ Hrast, delavcem Slikopleskarstva Tomazin, pevcom iz Šentjernej in gospodu patru Jožetu za lep obred. Vsem, ki ste se skupaj z nami poslovili od naše drage mame, iskrena hvala!

Žalujoči: sinovi Milan Jakopin, Marjan in Viktor z družinami

ZAHVALA

Odšla si tiho in za vedno,
a v naših srcih še živiš
in boš živelja z nami,
ki smo te imeli radi.

V 68. letu starosti je ugasnila lučka življenja naše ljubljene soprote, mame, babice, sestre in tete

LJUDMILE OVNIČEK

z Malega Slatnika 27

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste se že zadnjič poslovili od nje in nam izrazili sožalje. Hvala ge. Tekstorjevi za poslovilne besede ob odprttem grobu in glasbeniku za zaigrano Tišino. Iskrena hvala tudi dr. Šopovi in dr. Janežu za prijaznost in nesobično pomoč. Kolektivom Labod in Agroservisu iz Novega mesta ter Črni Kranj najlepša hvala za denarno pomoč, ki ste jo nakazali v humanitarne namene.

Žalujoči: vsi, ki smo jo imeli radi

ZAHVALA

Zakaj si morala nam umreti,
ko pa s tabo je bilo lepo živeti?
Od kar utihnil je tvoj glas,
žalost, bolečina domujeja pri nas.

V 34. letu starosti nas je po kratki in težki bolezni zapustila naša draga hčerka, sestra, teta in nečakinja

ANICA NOVAK

iz Šahovca 18 pri Dobrniču

Z žalostjo v srcih se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in sodelavcem za podarjeno cvetje, sveče in izrečeno sožalje ter vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na mnogo prerani zadnji poti. Hvala govorniku Adriju Čavranu in ge. Tanji Jaklič za poslovilne besede ob odprttem grobu ter g. župniku za lepo opravljen obred. Posebna zahvala vsem sovaščanom in sorodnikom, ki so nam kakorkoli pomagali in nam v težkih trenutkih stali ob strani.

Žalujoči: mama Ana, brat Bojan, brat Marjan z družino, stric Alojz in ostalo sorodstvo

OSMRTNICA

Umrl ja naš upokojeni sodelavec

IVAN PATERNOSTER

Nad mlini 46, Novo mesto

Od pokojnika smo se poslovili v sredo, 9. avgusta 1995 na pokopališču v Smolenji vasi. Ostal nam bo v lepem spominu.

Delavci in upokojenci Krke, tovarne zdravil, p.o. Novo mesto

ZAHVALA

V 87. letu je tiho odšla od nas naša draga teta

ROZALIJA MODIC

iz Dobrniča 27

Sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem se iskreno zahvaljujemo, da so se poklonili njenemu spominu in nam izrazili sožalje. Posebna zahvala velja osebju Doma oskrbovancev v Škofji Loki in dr. Tomažu Camlekovi ter dekanu žužemberške fare gospodu Povirku za lepo opravljen obred. Zahvaljujemo se tudi dobrniškim pevcom in Jožetu Jeriču za poslovilne besede ob odprttem grobu.

Nečakinja Ani z družino in ostalo sorodstvo

PORTRET TEGA TEDNA

Marja Koležnik

Pri Štuparjevih, v stari metliški družini, so vedno govorili o Šoli, zvezkih, knjigah. Mama Marija je bila vestna učiteljica in skoraj razumljivo je bilo, da bo šla po njenih stopinjam tudi hčerka Marja. "V mamine družini se je od desetih otrok pet odločilo za učiteljevanje, prav tako midve s sestro in še veliko sorodnikov. Učiteljski poklic nam je bil že nekako v krvi in ko sem se odločala za poklic, se mi je zdelo, da pač moram postati učiteljica," pravi Marja Koležnik danes, ko se ji izteka zadnji dopust v njem 35-letnem učiteljevanju. 1. septembra, ko bodo mimo njene hiše zopet začeli hoditi šolarčki s torbami na ramah, se jim Marja ne bo več pridružila. Postala bo upokojenka.

Jo bo takrat stisnilo pri srcu? Ne ve. Ve le to, da gre rada v pokoj in vesela je, da jo bo nasledila učiteljica, ki bo prinesla osvežitev v kolektiv metliške osnovne šole. Izkrije prav, da so to njene prve prave počutnice, ker ne razmišlja več o novem šolskem letu, o učencih, ki naj bi jih dobila, ter o pouku. A povsem le še ni pozabila na šolo: pregleduje gradivo, ki ga ima, in tuhata, kaj bi lahko prišlo še prav njeni naslednici. Ob tem ji misli neštetokrat uidejo v njena leta učiteljevanja od takrat, ko je v šolskem letu 1960/61 pričela na šoli v Selih pri Jugorju. Bila je edina ne le za poučevanje otrok od 1. do 4. razreda, temveč za celotno vedenje šole. Čeprav jih je učiteljice dobro pripravilo na trdo delo v šoli, še posebej na kom-

binirani pouk, je bila za mlogo učiteljico to huda preizkušnja. Četudi so učitelje takrat ocenjevali nadzorniki in šolski odbori in so bili glede na to oceno tudi plaćani, se je najbolj bala sama sebe.

Naslednje šolsko leto je na lastno željo odšla v rojstino Metlico, kjer je službovala ostalih 34 let. Najprej v gradu, pa v stari Šoli, kamor je nekdaj tudi sama hodila po znanje, ter zadnjih 29 let v novi Šoli. A četudi so se menjavali kraji in prostori njenega službovanja, so otroci po srcu in duši ostali vedno isti. Znanje je vlivalo kar osemintrideset romovom uka željnih otrok, od tega tri desetletja trejetoselom. Bilo jih je okrog tisoč, vendar je prav neverjetno, kako se še vedno spominja skoraj vseh. In skoraj vse je tudi potem, ko so zapustili metliške šolske klopi, spremjalna na njihovih preizkušnjah v življenu in se veselila vsakega njihovega uspeha. In potem je potegnila vzporednice med nagnjenji, ki so jih pokazali v šoli in tistim, kar so uspeli doseči v življenu. Prinese fotografije in priporavlja o svojih učencih. Nekatere zgodbe so vesele, druge žalostne. Za skoraj razred učencev je že izgubila.

Zalj je, da ni pisala dnevnika za svojo lastno uporabo, ker ji je veliko zanimivosti že ušlo iz spomina. "A nekaj lepih spominov o vsakem učencu mi je le ostalo. Predvsem pa njihov pogled, bodisi otožen ali vesel," pravi Koležnikova, ki trdi, da je vse, kar je bilo slabega, pozabljala. Ostali so le lepi spomini. Zakaj bi premlevala nekaj, kar se je morda nekomu ob slabem dnevnu ponesrečilo? Po njenem prepričanju otroci niso hudobni, njihova otroška duša je čista, nepokvarjena. Tako kot Marja Koležnik nihj, bo gotov tudi na stotine učencev ohranilo svojo učiteljico v lepem spominu, četudi jim je na začetku šolskega leta vedno povedala, da je stroga in da s pomočjo čarobnih očal vedno odkrije laž.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Mamma mia, ta človek je vendar nor!

Martin Strel je popravil rekord Hrvata Veljka Rogošiča na progi med Caorlami in Umagom in dokazal svoje vrhunstvo - Burja je skoraj onemogočila uspeh - Že razmišlja o novem podvigу, naslednjem boju z vodo

mi podvigi ter zmagami na najmočnejših svetovnih tekmovanjih postal prava legenda te sedaj tudi že olimpijske plavalne discipline.

čeno dobljena.
Če je Martin Strel na svojih dose-

IGRE POD DEDOVO LIPO

ŠMARJEŠKE TOPLICE - V soboto, 19. avgusta, ob treh popoldne se bodo v parku Zdravilišča Šmarješke Toplice začele Igre pod dedovo lipo, družabna prireditve, ki jo zadnja leta pripravlja Turistično društvo Šmarješke Toplice, Šmarješka osnovna šola in Zdravilišče Šmarješke Toplice. Tema letosnjega prireditve je gradnja domačije. V desetih igrah se bodo pomerile ekipe iz Bele Cerkve, Gabrie, Orehovice, Otočca, Škocjan in Šmarjetne. Prireditve bo povezoval Slavko Podboj, za dobro razpoloženje in ples pa bodo poskrbeli Fantje z vseh vetrov.

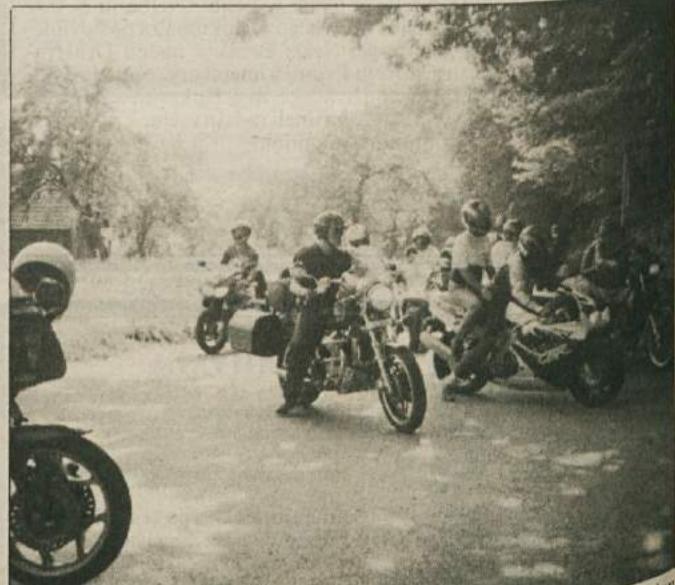
danjih podvigih bil boj s kilometri, mu je tokrat nasproti staša štopanci. Prvič je bila njegova naloga plavati čim hitrej in uspel mu je. Čeprav popolnoma izčrpán, saje za divi boj z končnim kilometri porabil še zadnje atome moči, je, ko je splezal na pomol, visoko dvignil črke in pokončno sprejemal čestitke. Med prvimi so mu čestitali znani triatlonce Miro Kregar, uredni Slovenskih novic Marjan Bauer, direktor mirnskega Toma Janez Dulc, ki so denarno podprtli podvig ter mnogi znanci ter prijatelji, ki so ga prisli pozdraviti v Umag. Veselju ni bilo ne konca ne kraja ali veselje je bilo seveda nepisno.

"Nikomur ne bi privočil takega trpljenja, niti najhujšemu sovražniku ne," je v trenutkih največje sreče povedal Martin, ki je s solzami v očeh že razmišljal o svojem naslednjem boju z valovi in miljami. Srečno, Martin!

IGOR VIDMAR

SPREMLJEVALCI V VODI - Pri podvigu Martina Strela so imeli pomembno vlogo tudi spremmljevalci v gumijastih čolnih, ki so kazali pravo smernico v skrbovali s hrano in pičajo ter ga ves čas bodrili, saj je skoraj že obupal. Na cilju je bilo njihovo veselje nepopisno. Čeprav izmuceni skoraj tako kot Martin, so kar oblečeni poskakali v vodo in Martinu priznali. (Foto: I. V.)

MOTORISTI PETIH DRŽAV V KOSTANJEVICI - Motoklub Škorpión iz Krškega je prejšnji vikend organiziral že 3. mednarodno srečanje motoristov, ki se ga je udeležilo okoli 150 motoristov z motorji od 3,4 do 180 konjskih moči iz Avstrije, Nemčije, Italije, Švicarske in Slovenije. Prebivalcem širše okolice so predstavili v turistični vožnji, svoj program pa so imeli v Karljah pri Kostanjevici. (Foto: T. G.)

Halo, tukaj je bralec Dolenjca

Pohvala patronažnima sestrama - Kopalci v Šmarjeških Toplicah parkirajo kar na cesti - Jože naj nam pride pomagat, ne pa da nas kritizira - Cesta kot perilnik

Čeprav so dopusti in je prejšnji četrtek ob začetku našega dežurstva še veselo sijalo sonce, je dežurni telefon zazvonil natanko ob osmih. Poklicala nas je **Martina Škedelj iz Dolenjega Vrhpola**, ki je pohvalila šentjerjevsko in škocjansko patročna sestra, ki sta več kot pol leta obiskovali njenega moža, da bi mu prevezali rane od hudih opieklin. Zelo prijazni sta bili in predanji sta svojemu delu kot redko kdo.

Tomaž Avsec iz Šmarjeških Toplic pravi, bi moral odgovorni v tamkajšnjem Krkinem zdravilišču nekaj ukreniti, da gostje njihove zunanjega bazena ne bi parkirali kar na cesti, ker ovirajo promet in je tudi precej nevarno, saj je tako preglednost na ostrem ovinku še precej slabša kot sicer. Čeprav je cesta javna, policista, ki bi poskušal nerediti red, še ni videl.

Mirko Bartolj iz Vinice svetuje Jožetu, naj, namesto da kritizira nabiranje denarja vinskih kulturno-

umetniškega društva, pride na enega izmed njihovih sestankov ob koncu tedna in jim pomaga. Dokler so odvisni sami od sebe, njihove narodne noše pa so stare že več kot 30 let, bodo poizkusili vse, da bi kdo dobili še kakšen tolar, saj bi potrebovali okoli 2 milijona tolarjev. K sodelovanju vabijo tudi druge ljudi in tega konca.

Gvido Primec s Cvibljem pri Žužemberku je potarnal nad makadamskim delom ceste med Žužemberkom in Dobrničem. Obljube o modernizaciji ceste se vlečejo že nekaj let, vendar se ni nič premaknilo. Cesta je taka kot starinski perilnik in potnike pošteno preruka, predno premagajo ta grozni odsek ceste. Povedal je, da bodo krajanji, če ne bo šlo drugače, cesto zaprli. Noče, da bi zaradi sporov med politikoma trplili ljudje.

Adolf Plut iz Stutgartja je potožil, da je naročen na revijo Naš prijatelj, plačal je za celo leto, a je dobil le

dve številki. Da jih ni sram! Če ne zmrejo svojega dela, naj vrnejo denar. K sreči Naš prijatelj, nad katerim se je razhudil Adolf, nima nobene zvezze z Dolenskim listom, ki ga zdomec dobi vsako soboto in je z njim "jako" zadovoljen. Po njegovih besedah se z ženo vedno prepirata, kdo ga bo prvi prebral. Lepo nam je slišati kaj takega.

I. V.

KALIČOPKO V DOLENJSKIH TOPLICAH

DOLENJSKE TOPLICE - Jutri, ob 16. uri, bo na zunanjem bazenu Zdravilišča Dolenske Toplice gostoval Kaličopko s spremmljevalko Mojco. Z njim boste lahko peli, se zabavali, pripravljene pa so tudi družabne igrice na vodi. Otroci do desetega leta bodo imeli prost vstop.

SREČNA RIBIČA - Ob koncu prejšnjega tedna so ribiči člani Ribičke družine Novo mesto imeli precej ribiške sreče pri lovu kapitalnih rib. V petek dopoldne je Milovan Jovanović z Seidlovim jezom v Novem mestu na korozu lovil mrene, uvel pa je 60 centimetrov dolgo in 3,20 kilograma težko potočno pôstrv. Nenavadno je to, da je tako lepa potokarica prijela na korozu. Še več sreče je imel Sretan Madžarević iz Straže, ki je v ribniku Mačkovci pri Brestanici v soboto popoldne zapel 97 centimetrov dolgega in kar 10,50 kilograma težkega tolstolobika, ki ni naša avtohtona riba, vendar v ribnikih zelo dobro uspeva. (Besedilo in slike: Slavko Dokl)

Halo, tukaj je Dolenjski list!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralecem. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremnili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev, poklicite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dati kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Čakamo vas vsak četrtek med 20. in 21. uro na telefonski številki (068) 323-606. Dežurni novinar vam bo rad prisluhnil.

Vseeno mu je

Gost si v ribji restavraciji naroča ribo, pa ga vpraša natakar:

"Ribo, seveda, ampak kakšno želite: bolgarsko, romunsko ali italijansko?"

"Veste kaj," odgovori gost, "meni je vseeno, kakšno boste prinesli, kajti z ribo ne bom debatiral, z nobeno."

Za vsak primer

Zena pravi možu ribiču:

"Tako, v torbo sem ti dala špiritu kuhalnik, da si boš lahko spekel ribe. No, za vsak primer pa sem ti dala v torbo tudi konzervo sardin."

Vztrajen je

Tone se hvali prijatelju ribiču:

"Veš, že pet let lovim ščuke samo na enem kraju."

"A tako? Še vedno isto ščuko loviš?"

Z obe strani Gorjancev

ANEKDOTE IN PRIČODE ZAPISAL JOŽE DULAR

Kuhal je

Novomeški sodnik Janez Kramarič, ki je bil okoli leta 1980 vodja tamkajšnje enote Temeljnega sodišča, je nekoga dne dobil prijavo, da so zaporniki pritožili zavoljo slabe hrane. Zato je po uradni dolžnosti takoj stopil v kuhinjo, da ugotovi, koliko je tam resnice.

Ko mu je pomožni kuhar, ki je tudi tamkaj prestajal kazen, na krožniku ponudil jed, se je sodnik, potem ko jo je pokusil, namrdnil. Na jedilniku je bil ričet, vendar neslan, brez okusa. Zato je kuhar takoj svetoval, naj jedi doda soli, paradižnika, popra, vegeto... To je kuhar tudi storil in jed se je znašno izboljšala.

"Ja, človek nesrečni, kaj ste sploh kdaj kuhali?" mu je nazadnje skoraj neverno dejal sodnik.

"Serm," je zatrdiril vprašani.

"Kje pa?"

"Pri Čestni bazi!"

"Pa kaj ste kuhali?"

"Asfalt!"

Nikoli se ni bahal

Ivan Mirtič iz Vavtovca, po domače Boštjanov Johan, je kar dobro igral harmoniko. Ko so nekoč v dražbi govorili o slavnem baročnem komponistu Johannu Sebastianu Bachu, je bil zraven tudi Bevčev stric. Ker pa je bil naglušen in je misil, da govorijo o Boštjanovem, je skoraj užaljeno dejal:

"O, kar dobro je igral harmoniko Boštjanov Johan! Tudi pel. Da pa bi se zato bahal, pa zares nisem nikoli stisal."